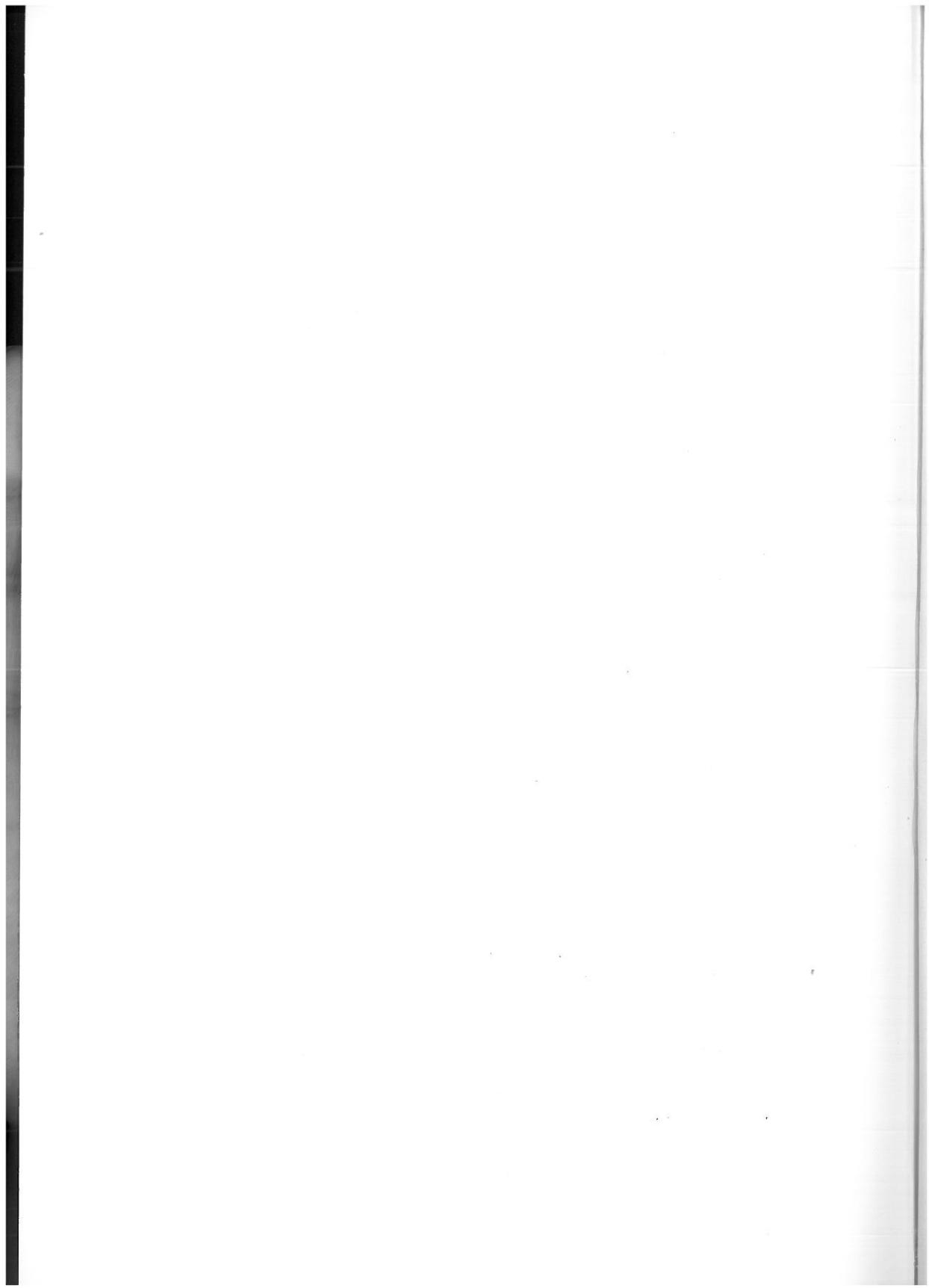

Miroslav Landeka

Starimost s mjestom dogadaja

Stari most - s mjesta događaja - Miroslav Landeka

Nakladnik

HKD Napredak Sarajevo

HKD Napredak Split

Za nakladnika

Franjo Topić

Mladen Vuković

Biblioteka

Posebna izdanja

Urednik i redaktor

Dragan Šimović

Fotomaterijal

Promediaphoto

Arhiv PCU-a

Tisk

Suton d.o.o.

Za tiskaru

Tihomir Kujundžić

Naklada

500

CIP - katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

624.21:7.025.4] (497.6 Mostar)
7.025.4:624.21] (497.6 Mostar)

LANDEKA, Miroslav

Stari most s mjesto događaja / Miroslav
Landeka. - Sarajevo : HKD Napredak ; Split : HKD
Napredak, 2005. - 135 str. : ilustr. ; 24 cm. -
(Biblioteka Posebna izdanja / HKD Napredak)

ISBN 9958-840-22-7 (Sarajevo)
ISBN 953-6651-65-3 (Split)

COBISS.BH-ID 14174470

Miroslav Landeka

STARI MOST - S MJESTA DOGADAJA

Mostar 2005.

Gdje je što?

Slovo autora: Zašto knjiga "Stari most – s mjesta događaja"?	9
Predgovor: "Knjiga Stari most - s mjesta događaja" svojevrsna je kronika obnove Staroga mosta - <i>Nino Raspudić</i>	11
Za obnovu potrebno osigurati 15,5 milijuna dolara	13
Preustroj agencije za obnovu Starog mosta i nova kadrovska rješenja	15
Direktor PCU-a Rusmir Ćišić, a zamjenik Tihomir Rozić	16
Kamen za most iz kamenoloma Mukoša	17
PCU: Kamen je dobar i ima ga dovoljno!	18
Potpisani ugovor o obuci mostarskih kamenoklesara	21
Za gradnju mosta natječu se tri tvrtke	22
Potpis ugovora o gradnji ipak s Turskom tvrtkom ER-BU	23
Hrvatska vlada donirala 4,6 milijuna kuna	24
Prvi čovjek UNESCO-a podupire uvrštavanje Mostara na listu svjestke kulturne baštine	26
Udarcem dlijetom u kamen Ciampi započinje klesarske radove na obnovi Starog mosta	27
Italija najveći pojedinačni donator obnovi Starog mosta	29
Ozbiljni promotivni materijali dio su ugovora sa Svjetskom bankom	31
I znanstveni radovi u službi obnove	32
Novi Stari most do kraja 2003. godine	33
Obimna arheološka istraživanja oko ostataka Staroga mosta	34
Bouchenaki s gradskim čelnicima u obilasku gradilišta	36
Kameni luk Staroga mosta do kraja godine	37
Unaprijediti gospodarsku i kulturnu suradnju Turske i BiH	39
Izjava francuskog veleposlanika – diplomatska igra?!	40
I hrvatski ministar gospodarstva obići će gradilište mosta	42
Na prigodnoj svečanosti položen prvi kameni blok za luk mosta	43
Obveze u ovom projektu su strogo precizirane, pa i podjela neiskorištenog kamenja vjerskim zajednicama	45
Idućeg mjeseca će se znati tko će raditi na obnovi kula Tara i Helebjija	47
Projekt obnove Staroga mosta radi se pošteno i transparentno!	48
Svi radovi u staroj jezgri grada moraju biti pod nadzorom, bez individualnih gradnji i nadogradnji	50
U Beču otvorena izložba "Stari most u Mostaru"	51
Turska će pomagati proces povratka	53
Priprema se prigodna svečanost pred okončanje najzahtijevnijeg dijela obnove	55
Konačno, i posljednji kamen luka Starog mosta!	57
Priopćenje dogradonačelnika Mostara Ljube Bešlića	59
Moramo imati rješenja na zadovoljstvo svih u Mostaru	58
Slijedi zidanje vijenca na luku mosta	60

Obnovom mosta vratiti povjerenje među Mostarcima	62
Gradonačelnik Jahić s gostima iz Turske na Starome mostu	62
U tri godine obnove Staroga mosta i stare jezgre grada Mostara urađeno je mnogo	63
Svjetska banka želi biti partner gradu Mostaru i u novim projektima	64
Na svečanost otvorenja pozvan i američki predsjednik George Bush	66
Kvalitetna akcentna rasvjeta za bolji izgled Starog mosta	67
Mostarci podržavaju projekt obnove Staroga mosta, a nitko ne sumnja u njegovo dovršenje	68
I nakon obnove Staroga mosta nastaviti ćemo suradnju u obostranom povjerenju	70
Unatoč hladnoći nastavljaju se radovi na Starome mostu	71
Izložba o Starome mostu otvorena i u Beogradu	73
Jedini novoizgrađeni most star 500 godina!	74
Slijedi postavljanje originalne kaldrme	75
Mustafa Isen: Stari je most simbol svega najljepšega	76
Slijedi demontaža skele ispod luka Staroga mosta	77
Most će zasjati punim sjajem, a kule će postati muzej!	78
Voda odnijela dio materijala za gradnju Staroga mosta	80
UNESCO-ovim stručnjacima predstavljen projekt obnove Staroga mosta, s naglaskom na arheološkim nalazima	81
Na redu je obnova zgrade HKD Napredak	83
Već se priprema svečana ceremonija otvorenja Staroga mosta u Mostaru	85
Razina Neretve dosegla kritičnu točku	86
Raspisan međunarodni natječaj za svečanost otvorenja	88
Uklanja se drveni pješački most	89
Luk mosta spustio se za milimetar	89
Javni servis RTV BIH i FTV spremno dočekuju svečanost otvorenja	90
Tihomir Rozić: Ograda mosta je od najkvalitetnijeg čelika	92
Napis Oslobođenja vrvi neznanjem i lažima	94
Svjetska banka ponosna na projekt obnove Staroga mosta	95
Zemljotres nije nudio mostu	96
Radovi na mostu otkrili i nova saznanja o starosti mosta	97
Ceremonija otvorenja Staroga mosta stajat će oko 450.000 KM	98
Na dan ceremonije u Mostaru će biti oko 600 policajaca iz cijele F. BiH	99
Vijeće ministara za svečanost otvorenja Staroga mosta izdvojilo 2,5 milijuna KM	100
Stvarni izvor informacija o terorističkim napadima njemački obaveštajci?!	101
U Mostaru sve više turista	103
Upitna svečanost otvorenja Staroga mosta	104
Premijer Hadžipašić potpisao odluku o sufinanciranju otvorenja Staroga mosta	105
Započelo umivanje Mostara	107
Na redu je akcija čišćenja korita Radobolje i Neretve	108
Poruka scenarija je mir i spajanje, a most će otvoriti djeca	110

Nema više tehničkih ni finansijskih prepreka svečanoj ceremoniji	111
Ovime želimo dati svoj doprinos Mostu, Mostaru i njegovoј promociji.....	112
Nesigurnost skupa otjerala strane dužnosnike	112
Pismo biskupa msgr. Ratka Perića	113
Četrdeset visokih izaslanstava i pet državnika dolazi u Mostar na svečanost otvorenja Staroga mosta	114
Promijeniti sterotip o tomu kako živimo na konfliktnom području	115
Neizravna prijetnja ceremoniji, tvrde u operativnom stožeru za osiguranje, 232 osobe	117
U Mostaru nove poslovnice Hypo banke i nastavak potpore kulturnim događajima	118
I HKD Napredak postoji kako bi spajao ljude	119
Problem morala rješavati policija	120
Poletjet će golubovi mira, a sve će završiti vatrometom.....	121
Svečana sjednica Gradskoga vijeća Mostara neće se održati	121
Stari most je simbol duge i kompleksne povijesti BiH	122
Obnova Staroga mosta je veliki iskorak kojeg svijet razumije	123
Čast nam je u Napretku što će naš konvikt biti obnovljen u sklopu ovog projekta	125
Vuk Drašković: Obnova mosta daje nam nadu u zajedničku europsku budućnost.....	125
Stipe Mesić: Svi ćemo se morati naći na europskim standardima.....	126
Dr. Marko Tadić: Glamour i euforija nepotrebni	127
Neven Tomić: Obnovom mosta, on prestaje biti dio političke borbe	128
Osnutak agencije je i uvjet za ulazak na popis zaštićene svjetske baštine.....	129
Safet Oručević: Htjeli smo da most opet bude most svih nas	129
Čestitke i zahvale D. Wolfensohna Čišiću i Roziću.....	132
Knjiga "Stari most – s mesta događaja" dar je graditeljima mosta.....	134
Obnova Staroga mosta približila i ratom podijeljenu sedmu silu	135

ZAŠTO KNJIGA *STARI MOST – S MJESTA DOGAĐAJA?*

Stari most u Mostaru svojim značenjem, arhitektonskim, povijesnim i kulturnim, nije nikako zaslužio sudbinu kakvu mu je namijenio nesretni rat s početka devedesetih godina prošloga stoljeća, kao ni poraće kada je korišten od različitih interesnih skupina u različite političke svrhe. Sve to, kao i činjenica da svršetkom njegove obnove završava tek jedan dio puta, a započinje novi u normalizaciji odnosa u Mostaru i Bosni i Hercegovini te, nadalje, mojega odrastanja u Mostaru, potaklo me, kao nekoga tko i danas u Mostaru živi, da ono što sam o Starom mostu kao novinar pisao tijekom pet godina pokušam i skupiti na jedno mjesto, u jednu ovaku knjigu.

Knjiga *Stari most - s mjesta događaja* skup je novinarskih tekstova o projektu obnove Staroga mosta i kulturno-povijesnog nasljeđa Mostara. Tekstovi su poredani kronološki i objavljivani su najvećim dijelom u splitskom dnevniku *Slobodna Dalmacija*, u njegovu izdanju za Bosnu i Hercegovinu, te na mostarskom internet portalu *Bljesak*. Objavljivani su u periodu od 16. lipnja 1999. godine, od dana potpisivanja Ugovora o obnovi Staroga mosta između Grada Mostara, Bosne i Hercegovine, UNESCO-a i Svjetske banke, do dana kada je taj projekt završen svečanom ceremonijom otvorenja Staroga mosta 23. srpnja 2004. godine.

Knjiga svjedoči o tom projektu kroz izjave najodgovornijih osoba iz Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), zaduženih za fizičku obnovu Starog mosta, tvrtke OMEGA Engineering iz Dubrovnika koja je obavljala poslove nadzora radova na projektu obnove, predstavnika izvršne vlasti Grada Mostara te političara i dužnosnika, kulturnih i javnih djelatnika iz zemlje i svijeta, koji su dolazili u Mostar tijekom tih pet godina posjetiti gradilište Staroga mosta i osobno se uvjeriti u dinamiku i kvalitetu radova na njegovoj ponovnoj izgradnji. Ona predočava i različite faze u obnovi tog izuzetnog i jedinstvenog arhitektonskog ostvarenja. Od rezanja kamena, kleštanja prvoga kamena za luk mosta, izgradnje luka i svečanoga postavljanja zadnjeg kamena u njegov svod, preko ugradnje čelične ograde,

obnove kula Tara i Helebija do projekta obnove tri objekta tri naroda i do prvih skokova s luka novoga Starog mosta.

Također, u knjizi se kroz izjave prvih ljudi iz PCU-a ukazuje na brojne probleme, opstrukcije i poteškoće s kojima su se susretali graditelji i Jedinica za koordinaciju projekta obnove Starog mosta i kulturno-povijesnog nasljeđa. Ona govori o vremenskim neprilikama, nabujaloj Neretvi koja prijeti gradilištu, zemljotresu koji je pogodio Mostar i Hercegovinu, optužbama na račun PCU-a kako se manipulira s kamenom za obnovu mosta, upitnosti kvalitete kamena i kvalitete čelika za ogradu mosta, o odustajanju francuskih stručnjaka iz projekta, hladnoći i lošim vremenskim prilikama koji usporavaju radove na izgradnji Starog mosta.

U svom posljednjem dijelu knjiga donosi brojne detalje i napetosti o konačnom dovršetku cijelog projekta i svečanosti otvorenja Staroga mosta, različite reakcije na samu svečanost, njezino osiguravanje i financiranje, kao i na to što uopće znači ponovna izgradnja kamenog simbola Mostara za sam grad i njegove građane, proces pomirenja i spajanja dviju obala razdijeljenih proteklim nesretnim ratom.

Taj dio knjige svjedoči i o odnosu pojedinih političara i institucija vlasti prema Starom mostu i samome Mostaru i njegovim građanima. Jer do posljednjeg trenutka nije bilo poznato kako će, ustvari, izgledati svečanost otvorenja Staroga mosta, tko će u njoj od izvođača sudjelovati, koji će visoki uzvanici i gosti doći tога dana u Mostar i hoće li uopće biti osiguran novac od strane državnih i entitetskih vlasti za njezino održavanje, za što je vladalo izuzetno zanimanje domaćih i svjetskih medija te ukupne bosanskohercegovačke javnosti.

Zahvaljujem svima koji su mi pomogli da ova knjiga ugleda svjetlo dana i vjerujem kako će u budućnosti i ona biti pouzdan i dobar izvor informacija onima koji sa bilo kojeg stajališta budu pomnije proučavali i istraživali projekt obnove Staroga mosta u Mostaru. Jer, unatoč svemu, oni koji su bili svjedoci rušenja Staroga mosta, pratili njegovu ponovnu izgradnjу te prisustvovali činu njegova ponovnog otvorenja ne mogu ostati nijemi na sve događaje za koje, u svakom slučaju, i njihovi naslijednici moraju sazнати.

Autor

KNJIGA STARI MOST - S MJESTA DOGAĐAJA SVOJEVRNSNA JE KRONIKA OBNOVE STAROGA MOSTA

Gotovo dva tisućjeća prije izgradnje mostarskog Starog mosta, i dva i pol prije njegove obnove, Aristotel je dao vjerojatno najpoznatiju i najutjecajniju definiciju priče izjavljajući da je priča ono što ima početak, sredinu i kraj. Ta naizgled banalna i prazna odredba, ukoliko je bolje razmotrimo, zavrjeđuje posebnu težinu u današnje vrijeme, kada nam stvari u svijetu sve manje pričaju svoju priču, kada ih doživljavamo samo instrumentalno, kao gotove, instant-proizvode koji postoje samo zbog toga da bi zadovoljili neku našu potrebu, koja nam je sa svoje strane i sama već unaprijed zgotovljena i nameđnuta. Tako smo sve više okruženi tehnikom za koju ne znamo kako nastaje i kako funkcionira, gotovim stavovima i "istinama" (u osnovi mitovima), za koje ne znamo zašto i kako su konstruirani, unaprijed pripremljenim i za potrošnju spremnim obrascima na tržištu identiteta, o či-

jim počecima i sredinama sve manje razmišljamo. Živimo u vremenu samih *krajeva*, vremenu krajnosti u svakom pogledu.

Obnova (ili izgradnja) mosta idealan je materijal za pravu priču, jer ima izrazito izražena sva tri osnovna elementa: od jasnog početka – traumatske šupljine nad rijekom, pokidanih veza, srušenih nada i rasutih života, preko posredujuće sredine koju čini strpljiva i dugotrajna gradnja, do zaokruženog kraja, kada se skidaju skele, otkriva rezultat i, nakon ceremonijalne potvrde, život započinje opet strujati i transverzalno, prirodnoj barijeri toka rijeke unatoč. To posebno vrijedi za obnovu mostarskog Starog mosta, remek-djela arhitekture i stjecišta stoljeća sjećanja, riječi i slika ljudi koji su uz njega započinjali, provodili i završavali svoje životne priče. Snimka barbariskog čina njegovog rušenja i svečane ceremonije njegovog otvaranja obišle su cijeli svijet. O svemu onom između ta dva čina, osim kada se radilo o polaganju nekoliko prvih kamenova, prvih udaraca dlijetom i sličnih, dnevno politički utrzivih stvari, govorilo se neusporedivo manje, s časnim izuzetkom nekoliko novinara-entuzijasta, među koje spada i Miroslav Landeka. Zločinački čin fizičkog rušenja Starog mosta nastavljen je destruiranjem njegovog simboličnog potencijala posljednjih desetak godina, putem njegovog krivotvorenja, nacionaliziranja, drskog prisvajanja, instrumentaliziranja u svrhu kolektivnih optužbi i kolektivnih amnestija; tko god je stigao i komugod je trebalo grebao se od Mosta, njegove snage i njegove simbolike za sitne dnevno-političke svrhe i jeftine ideološke poene.

Nasuprot toj vrsti odnosa prema Mostu stajao je strpljivi rad ljudi koji su sudjelovali u njegovoj ponovnoj izgradnji ili su svakodnevno svjedočili o njoj. Priča koju izlažu novinski članci Miroslava Landeka, prema ranije navedenoj definiciji, doista je prava priča o obnovi Mosta. Ona počinje potpisivanjem sporazuma o njegovoj obnovi i završava ceremonijom njegovog otvaranja. Ipak, ono najvrijednije u njoj je "sredina" - dugotrajna izgradnja, uz sve peripetije..., dakle sve ono što se događalo između ta dva simb. čina. Spajajući objektivnost nepristranog promatrača

i strast istinskog zaljubljenika u Most, Landeka godinama pedantno izvještava o složenom procesu njegove obnove, dajući, kad god je to bilo moguće, riječ izravnim protagonistima, od ljudi iz Agencije za izgradnju Starog mosta do lokalnih i svjetskih političara koji su poput sjene pratili priču o graditeljima. Nasuprot kozmetičkom uljepšavanju stvarnosti, tako čestom u sličnim prigodama, ova svojevrsna kronika obnove Mosta ništa "ne gura pod te-pih" - složeni pothvat obnove te velebne građevine ne odigrava se u nekom apstraktnom području nepomućene harmonije i mira, već u iznimno složenom kontekstu prostora još uvijek opterećenog ratom, političkim podjelama i kojekakvim, kako domaćim tako i stranim, interesima i računicama.

Sve sumnje i kontroverze oko obnove Mosta (od npr. pitanja poput financiranja obnove ili povlačenja francuskog tima iz projekta, pa sve do kurioziteta poput sumnji u kvalitetu ograde ili famoznog biskupovog pisma) ne umanjuju rezultat i simboličku vrijednost čina njegove obnove, štoviše, upravo zbog svijesti o složenosti i problematičnosti svega i svačega oko izgradnje Mosta, činjenica da je posao uspješno priveden kraju sama po sebi predstavlja pravo malo čudo. Već danas (a u budućnosti će to zasigurno biti i još više) je zanimljivo podsjetiti se, citajući ovu knjigu, da su npr. sporazum o obnovi Starog mosta potpisali tadašnji gradonačelnik i dogradonačelnik, Ivan Prskalo i Safet Oručević, te ministar vanjskih poslova BiH dr. Jadranko Prlić, ili da je Ministar vanjskih poslova državne zajednice Srbije i Crne Gore Vuk Drašković za posjeta Mostaru dao jednu od najemotivnijih izjave o simbolici Starog mosta nekad i danas: "Bilo je to divno vrijeme kada se ovdje nije pravila nikakva međa između ljudi, bez obzira na naciju, na to da li neko ide u ovu ili onu crkvu, ili u džamiju. Rušenjem tog mosta, srušeni su ti odnosi. Podizanje ovog mosta ja doživljavam kao nadu

da će ponovo da se obnove ti divni odnosi među ljudima, narodima i vjerama ovdje u Mostaru i da ćemo, obnavljajući ono što je najbolje, što nas je vezivalo stoljećima, stići zajedno u europsku budućnost - rekao je ministar Drašković."

Svaki čitatelj, koji je iz bilo kojeg razloga zainteresiran za proces obnove Mosta, u knjizi Miroslava Landeka će zasigurno pronaći ponešto zanimljivo za sebe. Izbor materija za izgradnju Novog/Starog mosta i rasprave o njemu (od hercegovačke tenelije do švedskog čelika) i pomoćno praćenje tehničkih aspekata pojedinih faza obnove Mosta bit će zanimljivi svima onima koji žele znati kako i od čega se most gradio, izjave i diskusije različitih političkih aktera na području Mostara, BiH pa i šire, pričaju važnu priču o društveno-političkom kontekstu u kojem se most ponovo rado, prirodne nepogode koje su mu mogle zaprijetiti, poput par manjih potresa i jedne ozbiljne poplave u vrijeme izgradnje, a koje Landekina kronika također bilježi, daju osjećaj fizičke realnosti tog pothvata, on-kraj tehničkog i političkog aspekta. Mnoštvo preciznih podataka o procesu obnove i autentičnih izjava njegovih protagonisti čine Landekinu knjigu dragocjenim izvorom materijala za sve buduće istraživače ove teme, a već se može reći i obvezatnom literaturom za sve one koji Stari most vole i osjećaju svojim. Sakupljena i složena po prvi put na jednom mjestu, Landekina, nekoć dnevna, novinska izvješća sklapaju se u jednu složenu i znakovitu priču, koja ima početak, sredinu i kraj, i koja nadrasta efemernost dnevnih novina i dnevno-političkih tema, jer to je ipak priča o nastanku jedne građevine koja će nadživjeti sve protagoniste ove knjige i sve trenutne konflikte i kontroverze u kojima je nastala, i, nadajmo se, u budućnosti služiti kao prijelaz nekim boljim i sretnijim ljudima u istim takvim vremenima, kojima će naše današnje "velike" priče biti daleke i nerazumljive.

Nino Raspudić

POTPISAN PROJEKT OBNOVE STAROG MOSTA
I STAROGA DIJELA GRADA MOSTARA

ZA OBNOVU POTREBNO OSIGURATI 15,5 MILIJUNA DOLARA

MOSTAR - Zadovoljstvo mi je što sam danas u Mostaru, jer od danas i praktično počinje obnova Starog mosta - izjavio je direktor UNESCO-a Federico Mayor, nakon što je s gradonačelnikom i dogradonačelnikom Mostara, Ivanom Prskalom i Safetom Oručevićem, te s ministrom vanjskih poslova BiH dr. Jadrankom

Prlićem, u petak potpisao Sporazum o obnovi Starog mosta i staroga dijela grada, odnosno kulturnog nasljeđa u Mostaru.

Mayor je, obraćajući se novinarima te brojnim veleposlanicima Europske unije u BiH i ostalim gostima, naglasio kako je početak obnove Starog mosta velik pothvat za koji je izdvojeno 15,5 milijuna američkih dolara, a Svjetska banka dala je i kredit od četiri milijuna dolara za taj projekt te da on predstavlja i simbol obnove veza među ljudima toga grada i cijele zemlje.

On je kazao kako je ovo pravi način obnove jer u cijeli projekt su uključeni UNESCO, Svjetska banka, BiH i Grad Mostar.

- Znam da je prošlost teško zaboraviti, ali sjećanje je razlog da se zaboravi. Svi moramo gledati naprijed jer ne možemo pisati prošlost, ali možemo pisati budućnost, i to mogu učiniti svi narodi u BiH - poručio je Federico Mayor.

Čelnici Mostara i UNESCO-a potpisuju Sporazum o izgradnji Starog mosta

Mayor je posebice zahvalio predstavnicima Republike Italije koji su osigurali finansijska sredstva za izradu plana obnove povijesnog nasljeđa cijelog grada, uz želju da Mostar jednom postane dio svjetskog nasljeđa.

Ministar dr. Prlić je potpisivanje Sporazuma u Mostaru, kojim počinje obnova Starog mosta, te sastanak o Paktu stabilnosti u Sarajevu koji slijedi, označio danima kojima se otvaraju stranice novije povijesti na ovim prostorima i cijeloj regiji.

Direktor UNESCO-a Frederico Mayor prilikom potpisivanja sporazuma o obnovi Starog mosta uručio je gradonačelniku Ivanu Prskalu i dogradonačelniku Safetu Oručeviću i prigodne poklone. Mayor je gradonačelniku Prskalu darovao suvenir s motivom atenske akropole, a dogradonačelniku Oručeviću suvenir s likom Mahatme Gandija.

Nakon potpisivanja uslijedilo je čestitanje

- To je vrijeme - rekao je dr. Prlić - kada narodi s ovih prostora počinju dijeliti tekovine suvremenog svijeta i njegovih demokratskih dostignuća. Velika je čast da Sarajevo bude domaćin sjednice Pakta o stabilnosti, ali središte cijele regije može postati i Mostar ako to njegovi građani prepoznaju - istaknuo je ministar Prlić.

Mostarski dogradonačelnik Safet Oručević izrazio je zadovoljstvo potpisanim sporazumom, istaknuvši kako će obnova mosta i cijelog grada potvrditi kako je Mostar simbol mira.

Oručević je zahvalio svima koji su pomogli da se cijeli proces obnove pokrene, a posebice turском predsjedniku Sulejmanu Demirelu koji je osigurao prva sredstva za obnovu. Gradonačelnik Ivan Prskalo također je, uz riječi zahvale svima koji su dali svoj doprinos da se krene u obnovu, ponovio kako će izgradnja Staroga mosta pridonijeti izgradnji mira u BiH.

26. lipnja 1999.

TURSKI I FRANCUSKI VELEPOSLANIK U
GRADSKOJ UPRAVI

PREUSTROJ AGENCIJE ZA IZGRADNJU STAROG MOSTA I NOVA KADROVSKA RJEŠENJA

MOSTAR - Gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Safet Oručević i Neven Tomić susreli su se u utorak s veleposlanicima Turske i Francuske Ahmetom Erozanom i Bernardom Baiolettom te sa zamjenikom veleposlanika Italije

Carlom Lo Casijem. Inače, te tri zemlje donatori su za obnovu Staroga mosta.

- Stari most uvek je dobar "paravan" za teška politička pitanja – kazao je na konferenciji za novinare nakon sastanka gradonačelnik Oručević, dodavši kako su glavne teme razgovora bile konkretni budući politički potezi mostarske Gradske uprave. Kada je riječ o obnovi Starog mosta, kako je istaknuto, razgovaralo se o preustroju Agencije za izgradnju Starog mosta koju će obaviti Gradska uprava, o nominiranju novih kadrovskih rješenja za vođenje tog projekta kao i o punoj suradnji sa Svjetskom bankom i UNESCO-om u nastavku radova. Donatori su se složili kako sada postoje svi potrebni tehnički uvjeti i da su također i politički uvjeti naklonjeni dalnjem napretku u Mostaru.

Svibanj 2000. god.

Vadenje ostataka mosta iz Neretve

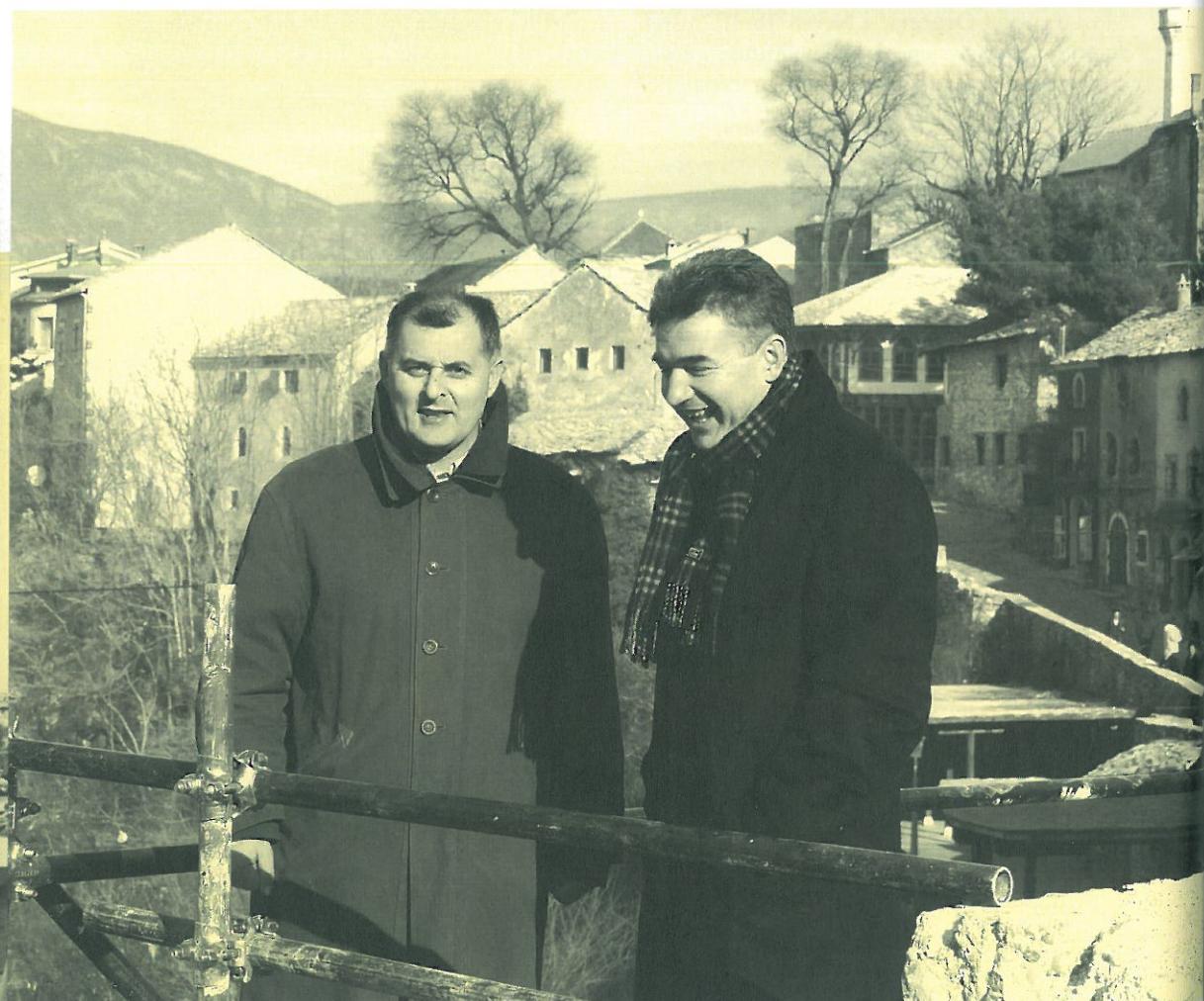
NOVA KADROVSKA RJEŠENJA U AGENCIJI
ZA IZGRADNJU STAROGA MOSTA

DIREKTOR PCU-a RUSMIR ĆIŠIĆ, A ZAMJENIK TIHOMIR ROŽIĆ

MOSTAR - Odlukom mostarskoga gradonačelnika Safeta Oručevića i dogradonačelnika Nevena Tomića imenovani su čelni ljudi Agencije za izgradnju Staroga mosta i obnove kulturne baštine Mostara (PCU).

Za direktora Agencije imenovan je dipl. ing. Rušmir Ćišić, a za njegova zamjenika dipl. ing. Tihomir Rožić. Za glavnog savjetnika za obnovu Staroga mosta imenovan je dipl. ing. arhitekture Marin Topić. Istom odlukom, za savjetnika za zaštitu kulturnog nasljeđa imenovan je dipl. ing. arh. Zijad Demirović.

2. lipnja 2000.

Tihomir Rožić i dogradonačelnik Neven Tomić obišli su buduće gradilište mosta

SIMBOLIČNIM UKLJUČENJEM STROJAVA
U PODUZEĆU KOMOS I REZANJEM PRVOG
KAMENA ZAPOČELA OBNOVA STAROGA MOSTA

KAMEN ZA MOST IZ KAMENOLOMA MUKOŠA

MOSTAR - Simboličnim uključenjem strojeva u Javnom poduzeću "Komos" te rezanjem prvog kamena za izgradnju Starog mosta, gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Safet Oručević i Neven Tomić označili su početak sljedeće faze obnove mostarskoga Starog mosta, koji je srušen 9. studenog 1993. godine tijekom hrvatsko-bošnjačkih sukoba.

Kamen temeljac koji će se ugrađivati u kameni luk Staroga mosta izvađen je iz kamenoloma Mukoša u blizini Mostara i ista je vrsta kame na što ga je prije 450 godina neimar Hajrudin koristio za njegovu izgradnju. Laboratorijska ispitivanja, koja su to i potvrdila, provela je njemačka tvrtka LGA, a rezanje kamena povjeren je fojničkoj tvrtki Kara-drvo, dok će posao supervizora obavljati Ante Kršinić.

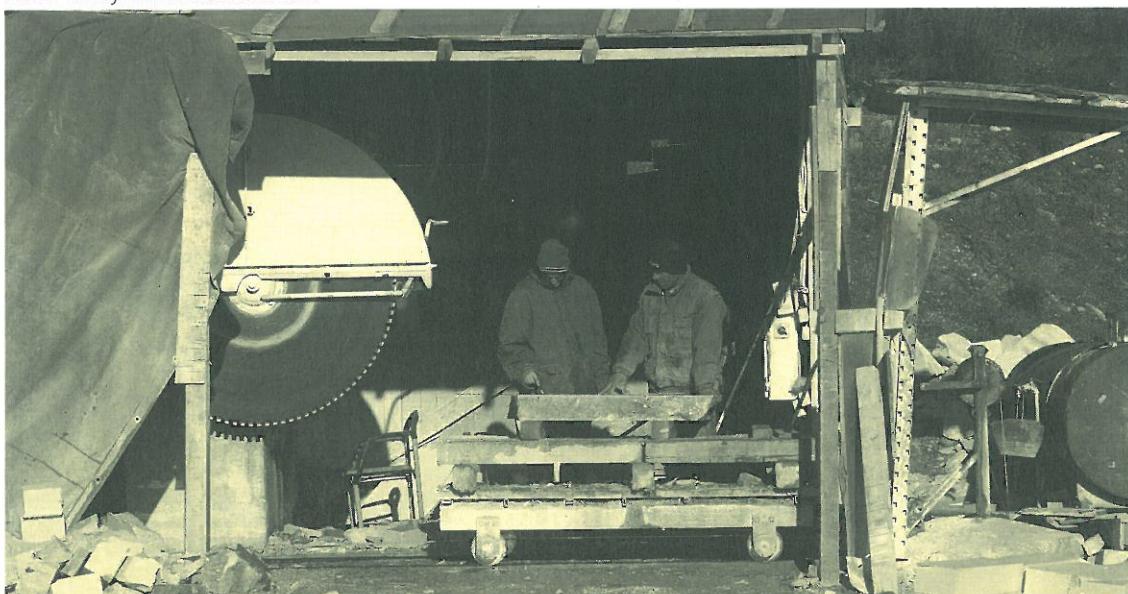
Počelo rezanje kamena za Stari most

- U 2001. godini očekuje nas potpisivanje još deset ugovora i početak stvarne, ponovne izgradnje Staroga mosta, kula i drugih pratećih sadržaja - izjavio je direktor Agencije za obnovu i izgradnju Staroga mosta Rusimir Čišić, zahvaljujući se turskoj vladu koja je donirala milijun dolara za kupnju kamena. On je istaknuo kako će se most obnoviti kreditnim sredstvima u visini od 15,5 milijuna dolara koje je odobrila Svjetska banka.

Prvi čovjek Svjetske banke u BiH Jozef Ingram je, ne krijući zadovoljstvo početkom nove faze u obnovi, istaknuo kako s nestavljenjem očekuje početak izgradnje luka Staroga mosta. Gradonačelnik Oručević je naglasio kako izgradnja Staroga mosta u Mostaru predstavlja simbol zajedničkog života i siguran znak da Mostar kreće u bolju budućnost.

Zahvalivši Turskoj, Italiji, Nizozemskoj i Francuskoj na pomoći u obnovi Staroga mosta, dogradonačelnik Neven Tomić podsjetio je i na obećanje za pomoć hrvatskoga premijera Ivice Račana, dano prilikom posjeta Mostaru. Svečanosti upriličenoj u povodu početka nove faze u obnovi Starog mosta, koji je i pod zaštitom UNESCO-a, bio je nazočan i direktor te organizacije u BiH Colin Kaiser.

12. prosinca 2000.

KLESARSKI MAJSTOR ANTE KRŠINIĆ:
U MOSTARSKOM KAMENOLOMU NEMA
DOVOLJNO ČISTE TENELIJE

PCU: KAMEN JE DOBAR I IMA GA DOVOLJNO!

MOSTAR - Tek nekoliko tjedana nakon službenog početka obnove, obilježenog 7. lipnja, Stari most u Mostaru ponovno je došao u središte pažnje zbog tvrdnji kipara i klesarskoga majstora Ante Kršinića iz Lumbarde na Korčuli, koji je bio angažiran kao supervizor na pripremi kamena za gradnju mosta, ali se nedavno povukao iz posla.

On je za Slobodnu Dalmaciju kazao kako u mostarskome kamenolomu nema dovoljno čiste tenelije ili olitskog vapnenca - istog onog kamena kojim je graditelj Hajrudin prije 460 godina izgradio Stari most - te da su tamo presušile rezerve.

- Trebalo je ponovno ići u kamenolom i tražiti čistu teneliju. Ali nje nigdje nije bilo. Tada sam shvatio da tu nemam više što tražiti - rekao je Ante Kršinić.

- To nije točno, kamera ima dovoljno, i to kamera najviše kvalitete - uglaš su nas u Mostaru dočekali Rusmir Ćišić i Tihomir Rozić, direktor i zamjenik direktora PCU-a (Jedinice za implementaciju projekta obnove Staroga mosta), agencije pri Gradskoj upravi, čije puno ime govori što joj je zadatak. - Gospodina Antu Kršinića izuzetno cijenimo kao iskusnog stručnjaka, koji je bio angažiran kao supervizor u fazi rezanja prvih 300 kamenih blokova, i kada je taj posao doveden do kraja, htjeli smo s njim nastaviti raditi. Međutim, on nam je u razgovoru kazao da zbog zdravstvenog stanja ne može nastaviti daljnju operaciju rezanja kamena te se najtoplijie zahvalio na našoj ponudi. Kršinić se iz cijelog posla povukao zbog zdravlja i starosti, a

ne iz stručnih razloga - tvrdi direktor Ćišić. - Što se, pak, tiče kamena, tvrdimo da je kamenolom Mukoša golemo nalazište tenelije i ostalih vrsta kamena. Imamo obavljena i geološka istraživanja, i svi nalazi govore da su tu goleme količine tenelije, tako da uopće nije upitno hoće li se Stari most izgraditi od tog kamena. A njega, ponavljam, ima dovoljno!

Ćišićeve navode potvrđuje i njegov zamjenik Tihomir Rozić, koji je u PCU-u zadužen upravo za tehnička pitanja. I on kaže kako "kamena ima u izobilju, jer je kamenolom Mukoša tek par godina u eksploataciji".

- Kamen je dobre kvalitete i ima najbolju vremensku garanciju, jer nekih 460 godina, koliko je stajao u mostu, nije imao nekih oštećenja. Znači, kamen tenelija se pokazao dobrim, i svi ti negativni vjetrovi, koji pušu preko tiska, neosnovani su. Nema nikakve bojazni za kvalitetu kamena! - izričit je Rozić.

Kamera za Stari most ima dovoljno

U PCU-u, inače, ističu kako je cjelokupni proces gradnje Staroga mosta, pa tako i rezanja i uvida u kvalitetu kamena, od prvog dana početka radova pod nadzorom međunarodnoga tima eksperata UNESCO-a te geološkog instituta.

-Dosad je izrezano 300 od 1088 potrebnih kamenih blokova, nešto manje od trećine potrebne količine, budući da se čitav Stari most sastoji od 1088 kamenih blokova, a u idućoj fazi ide se u rezanje preostale količine. Svaki taj blok ima svoj broj, svoju pločicu po kojoj se fino vidi gdje on u projektu ima svoju poziciju. Svaki kamen je izrezan tako da na sebi ima "mesa" po tri centimetra sa svake strane, kako bi ga klesari mogli ručno obraditi te ga dovesti u konačnu formu, i tek tada ide u ugradnju - objašnjava Rusmir Čišić.

Procjenjuje se da će taj posao raditi tridesetak klesara. Inače, sami radovi na rekonstrukciji, po projektu Generalnog inženjeringa iz Firence,

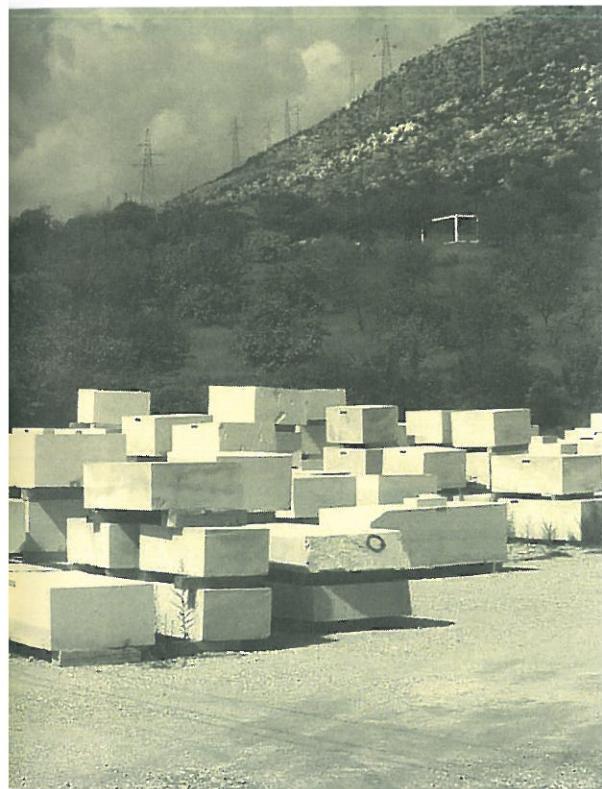
- Dosad je izrezano 300 od 1088 potrebnih kamenih blokova, nešto manje od trećine potrebne količine, budući da se čitav Stari most sastoji od 1088 kamenih blokova, a u idućoj fazi ide se u rezanje preostale količine. Svaki taj blok ima svoj broj, svoju pločicu po kojoj se fino vidi gdje on u projektu ima svoju poziciju. Svaki kamen je izrezan tako da na sebi ima "mesa" po tri centimetra sa svake strane, kako bi ga klesari mogli ručno obraditi te ga dovesti u konačnu formu, i tek tada ide u ugradnju - objašnjava Rusmir Čišić.

dobro napreduju. Turska tvrtka "Yapa Markezi" iz Istanbula upravo gradi temelje mosta, dok se izvođač radova na samoj izgradnji konstrukcije još ne zna. Naime, u tijeku je, kako nam objašnjava direktor Čišić, prekvalifikacija za izbor kompanija koje bi mogle graditi most.

Svjetska banka po prvi put pomaže kulturnu baštinu

- Ne može se "tek tako" odrediti izvođač za projekt, tu su bitne referencije za izgradnju ovakvih kamenih mostova, zatim finansijsko stanje, kadrovi i odgovarajuća oprema. Ovih ćemo dana napraviti konačnu listu tvrtki koje zadovoljavaju uvjete te je poslati u Washington, u Svjetsku banku. Zatim će Svjetska banka izdati súglasnost, nakon što svojim kanalima provjeri te kompanije, te ćemo mi poslati projektni zadatak tim tvrtkama. Zatim one pošalju svoju ponudu, koje potom Svjetska banka analizira... tako to ide. I konačno, u završnoj fazi, cijena igra odlučujuću ulogu. Znači, ako je u pretkvalifikacijama pet tvrtki, koje sve zadovoljavaju potrebne uvjete, u konačnici će posao dobiti ona tvrtka koja bude najpovoljnija - kaže Čišić te ističe kako bi cijeli postupak trebao biti okončan do kraja ove godine, kada bi se trebalo znati koja će tvrtka ponovno izgraditi Stari most.

U PCU-u su, kažu, ponosni i na to što je Svjetska banka po prvi put svojoj povijesti odobrila jedan kredit za kulturnu baštinu, tako da je ovo

i za njih jedan pilot-projekt. Financijska konstrukcija, po Ćišićevim riječima, izgleda ovako: Svjetska banka odobrila je kredit od 4 milijuna dolara, s grace periodom od 10 godina, povratom od 35 godina, uz kamatu od samo 1,5 posto. Talijanska vlada još je dala 2 milijuna dolara, te turska i nizozemska vlada po milijun dolara, dok u čitavom projektu Grad Mostar sudjeluje s 2 milijuna dolara. Još su, ističe Ćišić, za doniranje po milijun dolara zainteresirani Italija, Nizozemska i Hrvatska.

- Da, hrvatska je vlada već odobrila pola milijuna dolara - dodaje Tihomir Rozić - a najavljeno je još pola milijuna. I sva ta sredstva idu u Svjetsku banku, jer oni izravno plaćaju izvođačima.

Ono što u PCU-u posebno naglašavaju jest činjenica da sva ta sredstva neće biti utrošena samo na obnovu Staroga mosta, nego će se pred njega obnoviti i razrušene kule s obje strane mosta te popratni objekti. Uz to, kao dodatni poticaj obnovi suživota u Mostaru, tim će se sredstvima obnoviti i zgrada HKD-a Napredak, Vakufski dvor i Vladikin dvor.

Inače, Tihomir Rozić nam kaže kako bismo se svi skupa Starim mostom mogli prošetati u svibnju ili lipnju 2003. godine, za kada se planira svečano otvorenje, "iako u ovakovom poslu nikad ne znaš što te nepredviđeno čeka". No još jednom obojica, i Ćišić i Rozić, napo-

minju kako su u Mostaru i u UNESCO-u svi spremni za uspješno privođenje kraju obnove Staroga mosta. I nitko ne sumnja da se to tako neće i dogoditi.

Hajrudinova tenelija i švedski čelik

- Važno je naglasiti da će se most graditi od istih materijala od kojih je rađen i prije 450 godina. Nikakve priče da će se u most ugrađivati armatura, beton, kruta plastika, nisu istinite! Most se gradi samo od onih materijala od kojih je građen prije 450 godina. Dakle, kamen tenešija, žbuka koja je bila u to doba, kao i isti izolacijski materijal koji je napravljen od boksita i gline i koji nije dopuštao da voda ulazi u utrobu mosta, tako da je on unutra uvijek bio suh. Most je imao i posebne kanalice, tako da ga voda nije mogla razarati. Oovo će se koristiti kao i prije, jedino što će biti upotrijebjen dosta kvalitetniji švedski čelik, tako da sve bude još kvalitetnije - ističe Rusmir Ćišić.

- Most je bio tako kvalitetno i stručno napravljen da ni oni manji potresi, koji su se ovdje događali, mostu nisu mogli našteti, zahvaljujući odlično napravljenoj zglobojnoj konstrukciji - dodaje Tihomir Rozić.

1. kolovoza 2001.

Autori teksta: Joško Dadić i Miroslav Landeka

I FRANCUSKA SE VLADA UKLJUČILA U
PROJEKT OBNOVE STAROGA MOSTA

POTPISAN UGOVOR O OBUCI MOSTARSKIH KAMENOKLESARA

MOSTAR - Gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Neven Tomić i Hamdija Jahić te direktor i zamjenik direktora Jedinice za obnovu Staroga mosta Rusmir Čišić i Tihomir Rozić potpisali su u ponedjeljak s Jacquesom Doucetom, kulturnim atašeom francuskoga veleposlanstva u BiH, u Gradskoj upravi Mostara

I Francuska će dati doprinos obnovi mosta

ugovor o obuci 15 polaznika kamenoklesarske škole u Mostaru.

Kako je izjavio gradonačelnik Tomić ovim činom u sklopu Projekta obnove Staroga mosta francuska Vlada se uključila i u organiziranje kamenoklesarske škole, a vrijednost cijelog projekta iznosi 75 tisuća eura. Teorijska obuka trajat će tri godine i odvijat će se u Srednjoj građevinskoj školi "Juraj Dalmatinac", a 15 polaznika za uspješnu obuku dobit će i odgovarajuće diplome. Iako je nastava već otpočela, svečano obilježavanje bit će upriličeno u srijedu, a toj ceremoniji bit će nazočan i francuski veleposlanik u BiH Bernard Bajolet.

Dogradonačelnik Jahić izrazio je zahvalnost predstavniku francuskoga veleposlanstva ističući vrijednost ovog projekta, jer stecena znanja bit će primijenjena i za obnovu ostalih kulturno-povijesnih objekata u Mostaru.

7. siječnja 2002

RAZVOJNA BANKA VIJEĆA EUROPE DONIRA
ZA OBNOVU STAROGA MOSTA

ZA GRADNJU MOSTA NATJEČU SE TRI TVRTKE

MOSTAR - Razvojna banka Vijeća Europe donirala je prošloga tjedna milijun američkih dolara za obnovu Staroga mosta u Mostaru, koji je srušen prije devet godina. Na svečanoj ceremoniji Sporazum je potpisani u Parizu između Razvojne banke Vijeća Europe i Svjetske banke koja vodi sve financijske poslove obnove Staroga mosta.

Nekoliko dana kasnije, nakon pisma namjere upućenog Svjetskoj banci i Vlada Republike Hrvatske donirala je za obnovu Staroga mosta 500 tisuća američkih dolara. Također, u završnoj fazi je i potpisivanje sporazuma o novoj donaciji Vlade Italije u iznosu od milijun i 150 tisuća američkih dolara, kao i o novoj donaciji Kraljevine Nizozemske u iznosu od milijun američkih dolara.

Uz ove zemlje novac su do sada donirale vlade Turske, SAD-a te UNESCO koji je odigrao veliku ulogu u ovom projektu i čiji je direktor u Mostaru prije dvije godine i potpisao ugovor o obnovi mosta.

Uz financijsko sudjelovanje i Grada Mostara u gradnji Staroga mosta ovim novcem bi se zaokružila financijska konstrukcija od 15,5 milijuna američkih dolara koliko je potrebno za obnovu mosta, sanaciju temelja i obnovu dviju kula.

Kako nam je kazao zamjenik direktora Jedinice za obnovu Staroga mosta Gradske uprave Mostara Tihomir Rozić, idućeg mjeseca, ili točnije 12. veljače, znat će se tko će graditi Stari most, nakon čega će, najvjerojatnije u ožujku, izvodač

radova potpisati ugovor sa Svjetskom bankom koja isključivo raspolaže novcem za obnovu mosta i koja je uključena u cijeli proces obnove.

- Za dobivanje posla natječu se tri strane tvrtke, i to iz Francuske, Italije i Turske, a za otprilike osamnaest mjeseci obnova mosta bit će završena i moći ćemo njime u drugoj polovici 2003. godine prošetati - ističe Rozić.

Po već predviđenom ugovoru građevinska tvrtka koja dobije radove na međunarodnom natječaju morat će u roku od dva do tri mjeseca završiti pripremne radove, a početak radova može se očekivati u lipnju.

Istina, moguća su određena odstupanja glede završetka radova na izgradnji mosta jer ovaj posao je specifičan i nije nemoguće da radovi budu i malo dulji. Također, 18. veljače znat će se i supervizor radova, odnosno konzultant koji je zajedno s izvodačem radova odgovoran za simbol izgradnje povjerenja među ljudima i kvalitetu radova na mostu.

Na temelju prednatječaja odabrano je 6 tvrtki i samo jedna od njih dobit će taj posao. Do kraja ožujka trebao bi biti gotov i dokumentacijski dio posla arheološkog istraživanja potrebnog za obnovu kula koje će uz okolne objekte biti dovršene zajedno s obnovom mosta, što ga je 1566. godine izgradio neimar Hajrudin. Nakon što je pet stoljeća spajao dvije obale, Stari bi most ponovnom gradnjom trebao postati simbolom izgradnje povjerenja među ljudima.

21. srpnja 2002.

Stari je most gotovo pet stoljeća spajao obale Neretve

GRADSKO POVJERENSTVO ODBACILO
FRANCUSKU I TALIJANSKU PONUDU

POTPIS UGOVORA O GRADNJI IPAK S TURSKOM TVRTKOM ER-BU

MOSTAR - Prema ocjeni povjerenstva za izbor tvrtke koja će obnavljati Stari most u Mostaru, najbolju ponudu je dala turska tvrtka ER-BU. Cijena ponude je 2.108.000 EU, a osim ove turske tvrtke ponudu su dale još dvije tvrtke, i to jedna iz Francuske i jedna iz Italije.

Tvrtka ER-BU i Jedinica za obnovu i izgradnju starog mosta (PCU) trebali bi potpisati ugovor krajem travnja ili početkom svibnja ove godine - izjavio je na konferenciji za tisak, koja je organizirana u povodu izbora kompanije koja će obnavljati luk Starog mosta, Rusmir Ćišić, dodavši još kako predstoji završetak natječaja supervizije.

Prema riječima zamjenika direktora PCU-a Ti-homira Rožića, za superviziju gradnje Starog mosta prijavile su se četiri tvrtke, a nakon pregledavanja ponuda u roku od mjesec dana znat će se tko će biti supervisor radova.

- Ono što je najvažnije je da će ER-BU sada pristupiti izradi projektne dokumentacije, odnosno projektirati skelu i uraditi izvedbeni projekt izgradnje mosta. To je osnovno. Nakon toga će se postaviti jedan kran ili dva, a potom slijedi klesanje kamena - kazao je Ćišić.

Prema njegovim riječima, prije montiranja skele trebat će se pripremiti oporci, tj. onaj dio koji sada "visi" će se očistiti. Od dana potpisivanja ugovora trebat će 18 mjeseci za izgradnju mosta,

a skela će biti montirana u srpnju ove godine.

Zamjenik direktora Rožić istaknuo je kako je jedan od najvećih poslova dobra organizacija gradišta, jer prostor oko Starog mosta je nepristupačan i uzak, a majstor Hajrudin prije skoro 500 godina gradio ga je u posve drugim uvjetima.

PCU će se u idućem razdoblju bazirati također na projekte izrade susjedstva mosta, a to su dvije kule - Tara i Helebjia. Nakon odabira tvrtke za izgradnju, obnova kula počet će u srpnju, a osim kula obnavljat će se još i objekti na lijevoj i dva objekta na desnoj obali Neretve.

Projektanti su predviđeli da za ukupnu obnovu 22 objekta, o kojima vodi računa PCU, treba 15,5 milijuna dolara, što je do sada i osigurano. U realizaciju će ući i zgrade HKD Napredak, Vladikin dvor i Vakufski dvor. Iz Agencije za obnovu Staroga mosta pozvali su turističke kuće da već mogu planirati turističke posjete, jer će gradilište biti otvoreno za turiste.

Zanimljivo je i to da ovakav objekt 450 godina nigdje u svijetu nije graden, a gradilište će biti opremljeno i video kamerama tako da će se na internet stranicama gradnja mosta moći pratiti 24 sata dnevno. Također, kako su istaknuli iz PCU-a, izdavaće se bilten o radu, kao i dokumentarni film i monografija.

U MOSTARU UPRILIČENO POTPISIVANJE
UGOVORA O IZGRADNJI LUKA STAROGA
MOSTA

HRVATSKA VLADA DONIRALA 4,6 MILIJUNA KUNA

MOSTAR - Uz nazočnost brojnih uzvanika, direktor Agencije za obnovu i izgradnju Staroga mosta u Mostaru Rusmir Čišić i njegov zamjenik Tihomir Rozić potpisali su srijedu ugovor o izgradnji luka Starog mosta u Mostaru s Erzanom Tungom, direktorom turske tvrtke ER-BU, koja je taj posao dobila na međunarodnom natječaju.

- Danas smo ovdje kako bismo službeno dodijelili Ugovor o radovima na obnovi Staroga mosta kompaniji ER-BU iz Ankare, koja će na temelju izuzetnih studija stručnjaka iz nekoliko europskih država te uz svesrdnu pomoći i podršku Svjetske banke iz Washingtona i UNESCO-ova ureda u Sarajevu pomoći građanima i narodima BiH da, radeći na restauraciji svoga kulturnog nasljeđa, obnove mir i toleranciju među narodima - istaknuo je Rozić.

O važnosti današnjeg čina svoja su nam mišljenja dali gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara, Hamdija Jahić i Neven Tomić:

- Luk Staroga mosta neće spajati samo dvije obale, već i ljude i različite civilizacije, a ovo je prvi projekt koji su zajednički podržali svi građani Mostara - istaknuo je gradonačelnik Jahić.

- Izgradnja mosta nije samo komunikacijski uspjeh, već će on pokrenuti turizam i ugostiteljstvo, zanatstvo i umjetnost, prijevoz, a sve te aktivnosti potaknut će izgradnju Mostara - kazao je Tomić.

Govoreći u ime tvrtke ER-BU, njezin direktor Erzan Tunga izrazio je zadovoljstvo što je turska tvrtka dobila tako zahtjevan i obvezujući posao na mostu koji je izgradio njihov sunarodnjak, neimar Hajrudin.

- Svjesni smo odgovornosti koju donosi ovaj posao, ali naše veliko iskustvo u području izgradnje i obnove kamenih mostova jamstvo je da ćemo posao završiti uspješno - ustvrdio je on.

Gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić istaknuo je kako je potpisivanje ugovora jedan od najvećih svjetskih kulturnih projekata u obnovi te da je za BiH taj most simbol obnove povjerenja i reintegracije Mostara.

- Luk Staroga mosta neće spajati samo dvije obale, već i ljude i različite civilizacije, a ovo je prvi projekt koji su zajednički podržali svi građani Mostara - istaknuo je gradonačelnik Jahić.

Direktor Ureda Svjetske banke u BiH Joseph Ingram istaknuo je važnost ovog projekta, o čemu govori i nazočnost velikog broja uzvanika, a to

Dogradonačelnik Neven Tomić istaknuo je kako su završni radovi na obnovi Staroga mosta čin koji se izdvaja od svih ostalih koji su mu prethodili, jer luk mosta ipak čini njegovu punu simboliku. Tomić je rekao kako je taj luk ne samo simbolika između rata i mira, izgradnje povjerenja i suradnje između dva naroda, nego će taj luk nakon realizacije projekta spojiti dvije obale i dva dijela grada.

može biti i odgovor kritičarima koji su hegodovali zbog toga što Svjetska banka troši novac na obnovu kulturnih spomenika u BiH.

Dogradonačelnik Neven Tomić istaknuo je kako su završni radovi na obnovi Staroga mosta čin koji se izdvaja od svih ostalih koji su mu prethodili, jer luk mosta ipak čini njegovu punu simboliku. Tomić je rekao kako je taj luk ne samo simbolika između rata i mira, izgradnje povjerenja i suradnje između dva naroda, nego će taj luk nakon realizacije projekta spojiti dvije obale i dva dijela grada.

- Izgradnja mosta nije samo komunikacijski uspjeh, već će on pokrenuti turizam i ugostiteljstvo, zanatstvo i umjetnost, prijevoz, a sve te aktivnosti potaknut će izgradnju Mostara - kazao je Tomic.

Uz dosadašnje zemlje donatore - Tursku, Nizozemsku, Francusku, Italiju te Svjetsku banku, UNESCO, EEBRD i grad Mostar, priključila se pomaganju obnove i Republika Hrvatska. U okviru svečanosti potpisivanja ugovora o obnovi luka Staroga mosta hrvatski veleposlanik u BiH dr. Josip Vrbošić, u ime Vlade Republike

Hrvatske te Josep Ingram u ime Svjetske banke, potpisali su ugovor o donaciji 4,6 milijuna kuna za izgradnju Staroga mosta. Veleposlanik Vrbošić je naglasio kako se ovim činom Hrvatska priključila popisu donatora za obnovu Staroga mosta i time ispunila svoje obećanje dano građanima Mostara i BiH.

- Tragična i teška vremena su iza nas i želim se nadati da je došlo vrijeme građenja, a ne rušenja, i siguran sam da će Stari most postati vezivno tkivo ovog grada - poručio je dr. Vrbošić.

18. travnja 2002.

Potpisivanje ugovora o obnovi luka mosta

Lančani most još uvijek povezuje dvije obale Neretve

GENERALNI DIREKTOR UNESCO-a KOICHIRO MATASUURA U MOSTARU

PRVI ČOVJEK UNESCO-a PODUPIRE UVRŠTAVANJE MOSTARA NA LISTU SVJETSKE KULTURNE BAŠTINE

MOSTAR - Zadovoljstvo mi je što svoj prvi službeni dolazak u BiH započinjem posjetom Mostaru – izjavio je generalni direktor UNESCO-a Koichiro Matasuura nakon jučerašnjeg susreta s gradonačelnikom Mostara Hamdijom Jahićem i njegovim suradnicima u zgradici Gradskoga poglavarstva.

Matasuura je kazao kako UNESCO sudjeluje u brojnim projektima obnove kulturno-povijesne baštine u Mostaru, kao i u obnovi Staroga mosta. On je obećao svoju potporu traženju Mostara da taj grad, prvi iz BiH, bude stavljen na UNESCO-ovu listu svjetske kulturne baštine. Gradonačelnik Jahić zahvalio se prvom čovjeku UNESCO-a na pomoći te organizacije u obnovi porušenih kulturnih objekata u gradu i potpori da se grad Mostar uvrsti na popis svjetske kulturne baštine.

Matsuuru i Jahić, u pratnji veleposlanika BiH pri UNESCO-u u Parizu Slobodana Šoje, direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU) Rasmira Čišića i zamjenika direktora PCU-a Tihomira Rozića te direktora UNESCO-a u BiH Colina Kaisera, obišli su staru gradsku jezgru i ostatke Staroga mosta koji će do sredine 2003. godine biti u potpunosti obnovljen. Do sada je završena sanacija temelja mosta, a uskoro će otpočeti radovi na pripremi gradnje luka mosta, a taj je posao, da podsjetimo, na međunarodnom natječaju dobilja turska tvrtka ER-BU.

11. lipnja 2002.

PREDsjEDNIK REPUBLIKE ITALIJE POSJETIT
ĆE MOSTAR

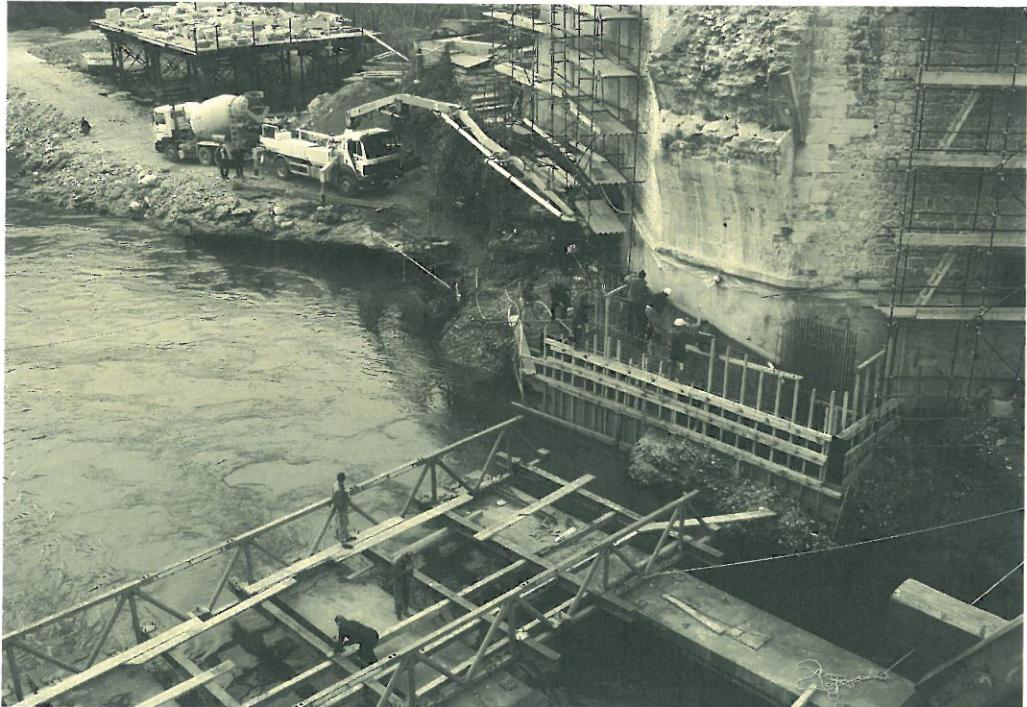
UDARCEM DLIJETOM U KAMEN CIAMPI ZAPOČINJE KLESARSKE RADOVE NA OBNovi STAROGA MOSTA

MOSTAR - U okviru službenoga posjeta Bosni i Hercegovini predsjednik Republike Italije Carlo Azeglio Ciampi, u pratnji predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Beriza Belkića, posjetit će idućega tjedna i Mostar. Tom prilikom

će predsjednik Ciampi simboličnim udarcem dlijetom u kamen započeti klesarske rade na obnovi Staroga mosta.

Nakon nedobronamjernog pisanja pojedinih medija najava tog čina predstavljena je kao početak obnove luka Starog, što ne odgovara istini, a izazvalo je malu pomutnju među pojedinim donatorima za obnovu Staroga mosta. Kako nam je izjavio Tihomir Rozić, zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju obnove Starog mosta (PCU), ovih se dana digla čitava pompa oko dolaska i posjeta predsjednika Italije Bosni i Hercegovini i gradu Mostaru.

- Talijanski predsjednik dolazi u Mostar i on će izravno sa Zračne luke Mostar, u pratnji predsjedavajućeg Belkića, doći na lokalitet Staroga mosta gdje ćemo napraviti jednu manju svečanost u povodu njegova dolaska i posjeta gradu Mostaru. Tada će se izvesti početna operacija jednog dijela pripremnih rada na rekonstrukciji luka Staroga mosta - kaže Rozić, dodajući kako će se time, točnije, predsjedniku Ciampiu dati prigoda da simbolično bude prvi klesar koji

Radovi na saniranju upornjaka mosta

će započeti pripremu kamenih blokova za izgradnju luka, a to znači da će, službeno, njegovim udarcem u dlijeto započeti samo jedna od operacija na izgradnji luka Staroga mosta.

- To neće biti svečani početak radova rekonstrukcije luka Staroga mosta. Tu operaciju, ili svečani početak radova, PCU planira zajedno s Gradskim poglavarstvom organizirati kada se postavi skela preko rijeke Neretve i kada se pripremi određeni broj blokova koji će se u most ugraditi, i u tom će se trenutku pozvati svi donatori koji su sudjelovali i koji su dali sredstva za obnovu mosta, i diplomatski kor koji je nazočan u BiH. Tada će svi donatori staviti svoj kamen ili, prema sredstvima koja su dali, ugraditi će ga u luk mosta, a vidjet ćemo na koji način riješiti da svatko kasnije prepozna kamen svakoga donatora - rekao je Rozić, pojasnivši još jednom kako će dolazak talijanskog predsjednika u Mostar biti uveličan i obilježen na način da će se otpočeti jedna operacija na rekonstrukciji luka Staroga mosta, a to je klesanje kamena, što je samo jedna od više radnji na izgradnji mosta.

Rozić je za naš list otkrio kako će za taj svečani čin veleposlanstvu Republike Hrvatske u Sarajevu uputiti poziv da pozove svoje najviše predstavnike - predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića i predsjednika Vlade Ivica Račana, koji su obećali i izvršili obećanje za donacije u obnovi Starog mosta. Dolaskom predsjednika Mesića Mostar bi, kao i svi njegovi građani, bio počašćen ako se on u tom trenutku pojavi.

- Znamo da je Hrvatska donator za obnovu Staroga mosta i Mesić ima pravo na taj čin da, kao predsjednik jedne države, postavi svoj kamen u most - kaže Rozić.

Govoreći o aktivnostima koje će se obavljati tijekom ljeta, Rozić kaže kako su to uglavnom administrativni dijelovi posla, gdje izvodač i

- Znamo da je Hrvatska donator za obnovu Staroga mosta i Mesić ima pravo na taj čin da, kao predsjednik jedne države, postavi svoj kamen u most - kaže Rozić.

supervizor, koji je na gradnji mosta, moraju izvršiti sve pripremne radove, administrativno pripremiti elaborate koje će supervizor i eksperți UNESCO-a odobriti, od pripreme gradilišta te postavljanja skela, kranova, pripreme klesanja, zatim nabavke materijala koji su potrebni, pjeska, vreća, metalnih pomagala koji će služiti za uvezivanje kamenih elemenata do samoga formiranja i postavljanja svih kontejnera te postavljanja dijelova gradilišta koji su potrebni za rekonstrukciju mosta.

U tom ljetnom razdoblju građani i svi zainteresirani konačno će vidjeti da se počelo s rekonstrukcijom, jer će im postavljanje zidnih skela oko mosta dati do znanja da je istinski započela rekonstrukcija Staroga mosta.

12. lipnja 2002.

Na svečanost klesanja prvoga kamena pozvan i hrvatski predsjednik Stjepan Mesić

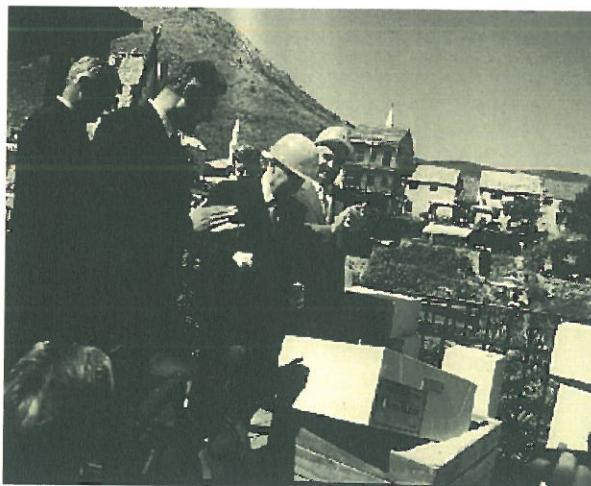
TALIJANSKI PREDSJEDNIK CIAMPI BORAVIO
U MOSTARU

ITALIJA NAJVEĆI POJEDINAČNI DONATOR OBNOVI STAROGA MOSTA

MOSTAR - Predsjednik Republike Italije Carlo Azeglio Ciampi, u pratinji predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Beriza Belkića, u četvrtak je tijekom službenog posjeta Bosni i Hercegovini boravio u Mostaru. Udarcem dlijetom u kamen, koji će biti ugrađen u luk Staroga mosta, talijanski predsjednik Ciampi na simboličan je način otpočeo radove na obnovi luka Staroga mosta. Zahvalivši se na riječima dobrodošlice predsjednik Ciampi je istaknuo kako je rušenje Starog mosta bila uvreda osjećaju za kulturu.

- To barbarsko djelo, kao i rušenje Budinih kipova u Afganistanu, neka nam bude opomena da nedostatak kulturnih i etničkih vrijedno-

Nakon završetka svečanosti na terasi restorana Labirint, u staroj jezgri grada, predsjednik Italije razgovarao je u Centru za kulturu s predsjedavajućim Belkićem, visokim predstavnikom međunarodne zajednice u BiH Paddyem Ashdownom, gradonačelnikom i dogradonačelnikom Mostara Hamdijom Jahićem i Nevenom Tomićem te s predstavnicima Svjetske banke, UNESCO-a i Pakta za stabilnost Jugoistočne Europe. Tema razgovora bile su aktivnosti međunarodne zajednice u BiH i cijeloj regiji te projekti koji se mogu raditi u budućnosti, a koji će biti na korist BiH i cijele ove regije.

Predsjednik Ciampi zaklesao prvi kamen za luk mosta

sti može voditi samo na krivi put - poručio je Ciampi. - Današnji početak klesarskih radova je znak volje Muslimana, Srba i Hrvata da zajedno žive - istaknuo je, dodavši kako se BiH danas nalazi na raskriju jer puno je napravljeno dobrog poslije Daytonskog sporazuma, ali da to svakako nije dovoljno. On je istaknuo kako nazočnost brojnih predstavnika međunarodne zajednice današnjem činu znači opredijeljenost da pomognu BiH.

Gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Neven Tomić uručili su Predsjedniku C. A. Ciampiju sliku s motivom Staroga mosta i kamenčić od ostataka mosta. Predsjednik Ciampi poklonio je čelnicima grada sliku s motivima antičkog Rima.

- Građani BiH - Vi ste dio Europe i čekamo Vas u Europi. Bez Vas Europa ne bi postojala - rekao je Ciampi, poručivši također da međunarodna zajednica može pomoći BiH, ali da ta pomoć svakako neće biti dovoljna jer građani sami moraju pokazati volju, želju i napor da zajedno žive i stvore preduvjete na priključenje Europi, uz izgradnju institucija sustava, vladavinu prava i, posebno, poštivanje ljudskih prava.

Dogradonačelnik Mostara Neven Tomić istaknuo je kako je postupni proces obnove mosta temelj izgradnje novih vrijednosti življenja na

- To barbarsko djelo, kao i rušenje Budinih kipova u Afganistanu, neka nam bude opomena da nedostatak kulturnih i etničkih vrijednosti može voditi samo na krivi put - poručio je Ciampi.

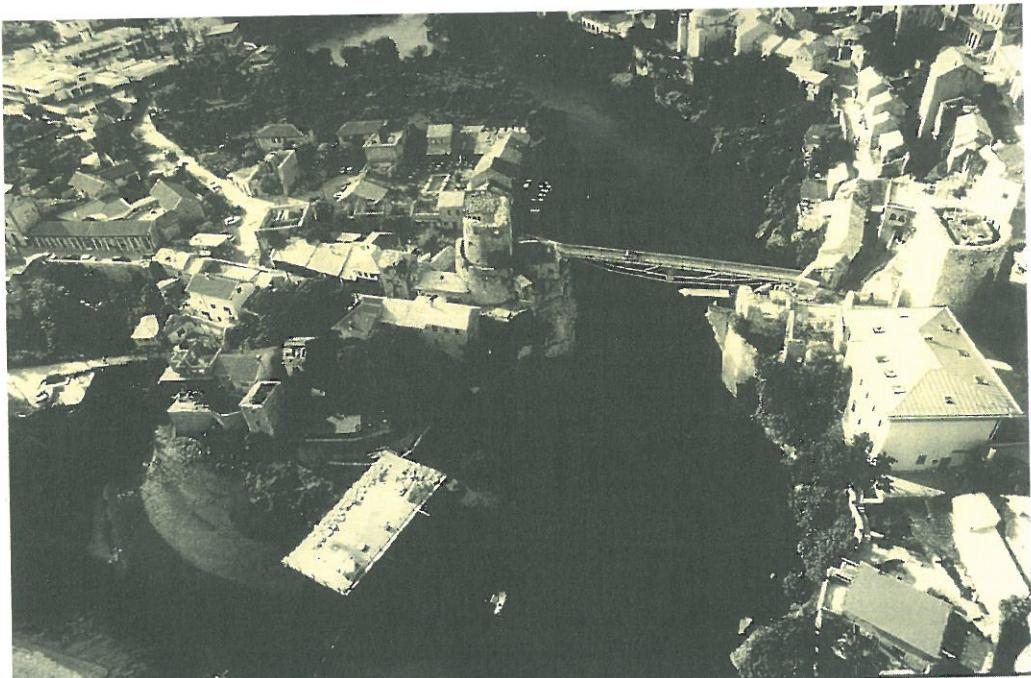
ovim prostorima, a partnerstvo koje se iskaže daje vjeru da će Stari most u budućnosti biti ne samo simbol spajanja, već zajednički graditeljski rezultat kojim prolazi i obični, svakodnevni život.

Gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić zahvalio je predsjedniku Ciampiju na posjetu Mostaru, ali i na velikoj finansijskoj potpori koju je Republika Italija dala gradu Mostaru za veliki broj projekata.

- Vaša vrijedna donacija od 3 milijuna i 300 tisuća dolara, s kojom je Italija najveći pojedinačni donator, pomoći će ponovnom spajaju ne samo obala nego i ljudi, naroda i civilizacija - kazao je Jahić.

Projekt obnove samoga luka Staroga mosta trebao bi otpočeti koncem rujna ove godine, a cijeli projekt obnove mosta i susjednih objekata te tri objekta tri različite konfesije trebao bi završiti koncem 2003. godine. Vrijednost cijelog projekta je 15,5 milijuna američkih dolara, a zemlje donatori su Italija, Hrvatska, Nizozemska, Francuska i Turska te UNESCO, Svjetska banka, Banka za razvitak Vijeća Europe te sam grad Mostar s oko 1,5 milijuna dolara.

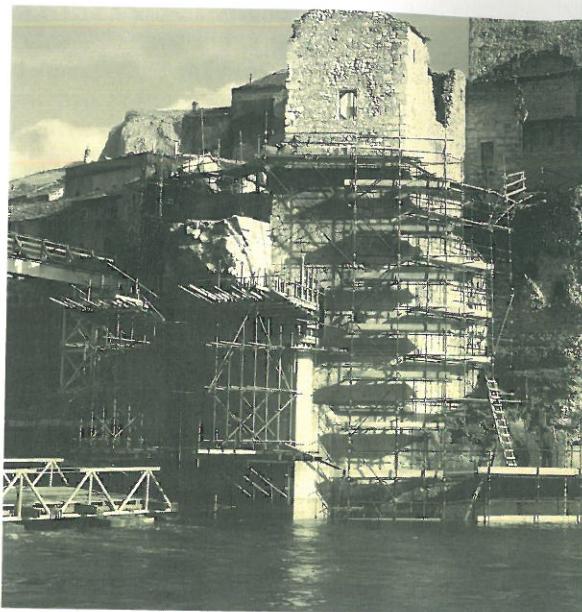
26. lipnja 2002.

Stara gradska jezgra veliko je gradilište

SVE JE SPREMNO ZA POČETAK OBNOVE
LUKA STAROGA MOSTA

OZBILJNI PROMOTIVNI MATERIJALI DIO SU UGOVORA SA SVJETSKOM BANKOM

Gradnja mosta nači će se i na video zapisu

Ovaj video-coverage tražen je u međunarodnom natječaju koji je dobila Turska tvrtka ER-BU, a veliko je interesiranje svih medija za praćenje gradnje luka Staroga mosta kao najzanimljivijeg dijela gradnje, posebice medija iz zemalja donatora. Usluga medijima kretala bi se od kvalitetnih višejezičnih priopćenja za javnost, preko fotografija do arhivskoga video materijala koji će obuhvatiti tehničke aspekte gradnje, političke posjete mostu te kulturne aktivnosti oko mosta, kojih će biti tijekom razdoblja od 18 mjeseci.

Korisnici bi svakako bili svjetske novinske ili news agencije, a kvalitetno informiranje javnosti i zemalja donatora, kao i kulturnih institucija poput UNESCO-a, moglo bi doprinijeti dodatnim finansijskim učincima, što nikako ne treba zanemariti.

Ovakva prilika sigurno ne smije biti propuštena u smislu marketinške promocije samoga grada Mostara, a izvođači bi svakako trebali izbjegći amaterske pokušaje u smislu produkcije, jer bez kvalitetno odraćenih publikacija (prva treba izići već sljedećeg mjeseca) velika prilika za promociju Mostara i Staroga mosta bila bi nepovratno izgubljena.

MOSTAR - Nakon što je u petak obavljeno potpisivanje Ugovora o nadzoru na obnovi Staroga mosta, između Jedinice za koordinaciju projekta izgradnje (PCU) i tvrtke "OMEGA Engineering d. o. o. Dubrovnik", stvorene su konačno sve prepostavke za obnovu luka Staroga mosta.

Projekt izgradnje Staroga mosta u Mostaru prvi je spomenik kulture koji Svjetska banka obnavlja na partnerskim osnovama. Specifičnost ovog projekta je i ta što Svjetska banka ugovorom traži precizan video, fotografski i internet nadzor izgradnje Staroga mosta. Od tih materijala bi se trebao izraditi i cijelovit promotivni materijal koji bi u vidu javne usluge bio dostupan svima zainteresiranim.

RADIONICA O OBNOVI KULTURNOGA
NASLJEĐA U MOSTARU

I ZNANSTVENI RADOVI U SLUŽBI OBNOVE

MOSTAR – Radionica pod nazivom "Mostar 2004." na kojoj će biti raspravljanu o obnovi kulturno-povijesnog nasljeđa i arhitektonskim rješenjima u povijesnim urbanim područjima otvorena je u utorak u Mostaru, a trajat će dvadeset i pet dana. Uz obnovu Starog mosta i staroga jezgra Staroga grada studenti i profesori iz 17 zemalja svijeta raspravljat će i o obnovi objekata značajnih za sve tri nacionalne zajednice u Mostaru.

Otvarači simpozij, predsjedavajući Predsjedništva BiH Beriz Belkić kazao je kako su višeetičke i višekulturalne razlike u BiH prednost, a ne razlog za sukob, te da BiH predstavlja model koji je u vrhu europskih sustava vrijednosti.

- Kada je to već tako i ako mi to, zahvaljujući našoj historiji, tradiciji i svemu ostalom što je iza nas imamo, zašto to ne bismo reafirmirali i nje govali. Ovaj skup doživljavam upravo na takav način - dodao je Belkić.

Osma radionica, prema riječima dogradonačelnika Mostara Nevena Tomića, dio je velikog projekta koji doprinosi obnovi povjerenja i širenju suvremene ideje o obnovi kulturno-povijesnog nasljeđa, ali i značajnog gospodarskog resursa.

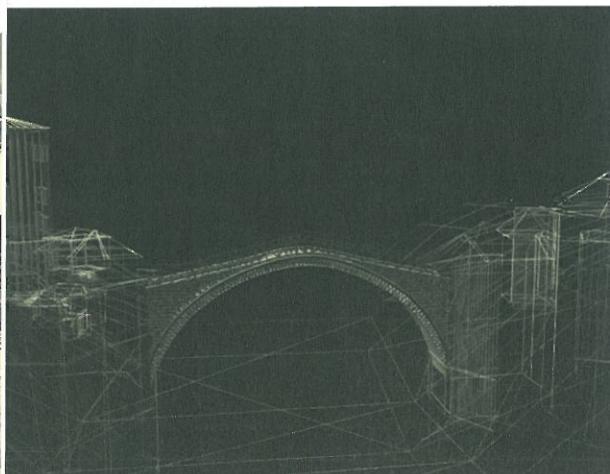
Na otvorenju je istaknuto da je kao rezultat dosadašnjeg rada izrađeno više od 130 magistrskih radova o temi Mostara te da je samo u ovoj godini 19 takvih radova sačinjeno u Zagrebu i 14 u Sarajevu.

Koordinator projekta "Mostar 2004." Amir Pašić rekao je da više od 20 poslijediplomaca sa Sveučilišta Columbia trenutno radi magistrsku temu o Mostaru.

- Više od 500 sudionika participiralo je u ovom projektu i, što je najvažnije, ta mreža postoji i dalje, a to su profesori sa različitih svjetskih sveučilišta koji tamo animiraju ljude da se uključe u ovaj projekt.

Radionica "Mostar 2004." trajat će do 2. kolovoza ove godine, a osim u Mostaru dio predavanja bit će održan i u Splitu, Dubrovniku te u Sarajevu.

9. srpnja 2002.

Stari most tema je brojnih znanstvenih radova

SPREMNI SVI MATERIJALI ZA POČETAK
OBNOVE STAROG MOSTA U MOSTARU

NOVI STARI MOST DO KRAJA 2003. GODINE

MOSTAR - Pripreme za početak izgradnje luka srušenoga Starog mosta u Mostaru privедене su kraju, a pripremljen je i cjelokupan materijal potreban za tu namjenu - rečeno je u četvrtak službeno na gradilištu Staroga mosta.

- Najkasnije početkom siječnja iduće godine bit će podignuta skela nužna za zidanje luka mosta - kazao je dr. Željko Peković, predstavnik tvrtke "OMEGA Engineering" iz Dubrovnika, koja nadzire obnoviteljske radeve Staroga mosta.

Gradevinski radovi na podizanju luka mosta povjereni su tvrtki "ER-BU" iz Turske.

Peković je najavio kako će obnova luka Staroga mosta biti završena do kraja 2003. godine.

Stari most je srušen topništвom s položaja HVO-a u jesen 1993. godine, u vrijeme hrvatsko-bošnjačkih sukoba u Mostaru.

kolovoz 2002.

S NOVOM GODINOM DRVENA LUČNA KONSTRUKCIJA STAROGA MOSTA

OBIMNA ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA OKO OSTATAKA STAROGA MOSTA

Prije obnove mosta vršena su detaljna arheološka istraživanja

MOSTAR - Radovi na obnovi Staroga mosta u punom su zamahu. U tijeku su trenutno radovi na skidanju kaldrme s desne strane prilaza mostu. Svaki kamen je označen, dokumentiran i izmjerен. Ovaj osjetljivi posao radnici su započeli pažljivo, ručnim alatom, odvajajući kamen po kamen, oslobađajući ga ostataka materijala s mosta, silikona i zemlje.

Kaldrma je zatim slagana na daščanu podlogu u kamion, kojim je prenošena, a zatim sortirana, dodatno očišćena i položena u unaprijed pripremljene kalupe. Daščani kalupi su pravljeni po stvarnim dimenzijama i u obliku popločenja na mostu, a potom su na njihovo dno postavljene PVC podloge te na njih sloj pijeska.

Nakon uklanjanja kaldrme počela su arheološka istraživanja koja se provode tako što se uklanja i površinski sloj zemlje, dok se čitava površina ne dovede na određenu razinu. Istodobno se na desnoj obali kopa nasip ispod površine kaldrme, a na dubini od 2,5 metra nađeni su ostaci tri zida koji su ispitani i dokumentirani, a kopanje se nastavilo dalje.

Ljeva strana je iskopana na nešto manje od jednoga metra, a razlog tomu je što se iskopavanja vrše u mnogo težim uvjetima i na neusporedivo većoj površini. Iskopavanjem su pronađeni ostaci dva sloja kaldrme, na uzvodnoj strani, u sjevernom profilu sonde, neposredno uz rub prijašnje kaldrme mosta. Na ovom dijelu još nije bilo pokretnih arheoloških nalaza.

Nakon provedenih obimnih, ali još uvijek nedovršenih istražnih radova te analizom arhiv-

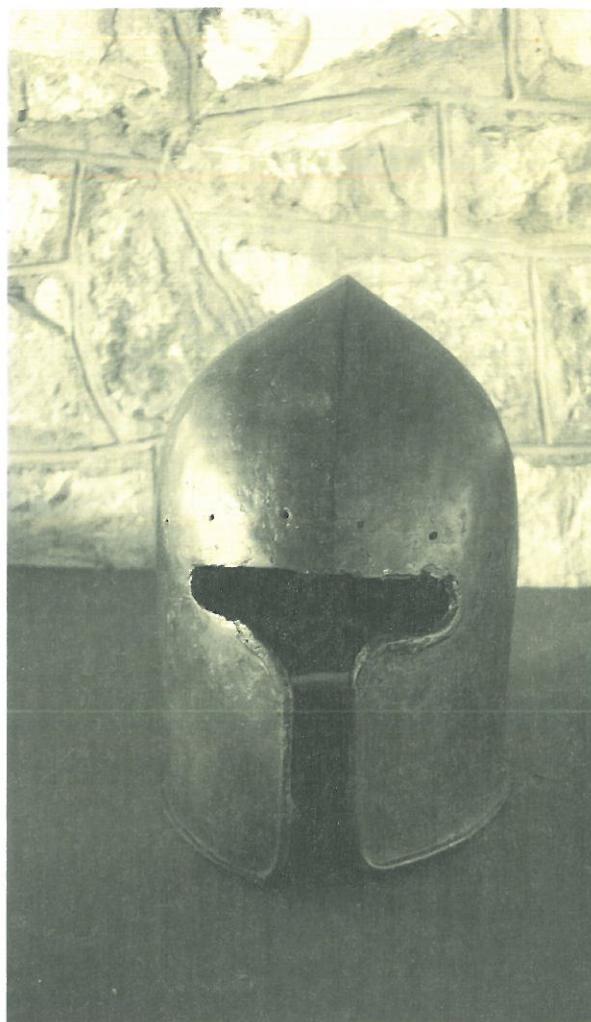
Oko 1444. godine postoje kule na obje strane Neretve. Na desnoj obali samostojeća polukružna kula Halebija, a na lijevoj polukružna kula Tara sa šesterokutnim kaštelom. Prije 1452. izgrađen je prvi drveni most koji je povezao te utvrde. Most je bio drveni, s dva konzolno istaknuta dijela i središnjim koji je bio "viseći". Za oslanjanje tog mosta na lijevoj obali izgrađena je polukružna, asimetrična dogradnja kaštela, a na desnoj trapezasto proširenje platoa kule Halebija sa zidovima upornjacima mosta.

skih dokumenata razvoj lokaliteta može se podijeliti u nekoliko razvojnih etapa.

Oko 1444. godine postoje kule na obje strane Neretve. Na desnoj obali samostojeća polukružna kula Halebjia, a na lijevoj polukružna kula Tara sa šesterokutnim kaštelom. Prije 1452. izgrađen je prvi drveni most koji je povezao te utvrde. Most je bio drveni, s dva konzolno istaknuta dijela i središnjim koji je bio "viseći". Za oslanjanje tog mosta na lijevoj obali izgrađena je polukružna, asimetrična dogradnja kaštela, a na desnoj trapezasto proširenje platoa kule Halebjia sa zidovima upornjacima mosta.

Sredinom studenoga počela je demontaža ostatka mosta na lijevoj obali Neretve. Ovaj posao je rizičan, jer je konzola mosta, koja je ostala poslije rušenja, u veoma lošem stanju. Jedan od najvažnijih elemenata koji će utjecati na izgradnju Staroga mosta zasigurno je lučna skela, Radovi na desnoj obali Neretve počeli su zabijanjem željeznih ankera dužine dva metra u stijene pod mostom. Otpočelo se i s injektiranjem zidova upornjaka za koje je prvo trebalo zamijeniti one kamene blokove koji su uništeni ili oštećeni, a ovih je dana na pomoćno gradilište na Šemovcu stiglo 10 tona gašenoga vapna koje je prirodnim putem paljeno i gašeno. S Novom godinom skoro bi se mogla ugledati i drvena lučna konstrukcija na koju će se potom slagati kamen za izgradnju luka, čime će se stvoriti prepostavke za konačnu obnovu nadaleko poznatoga kamenog mosta nad Neretvom.

27. prosinca 2002.

Među brojnim iskopinama pronađena je i ova kaciga

U MOSTARU ODRŽANA SEDMA SJEDNICA
UNESCO-a

BOUCHENAKI S GRADSKIM ČELNICIMA U OBILAŠKU GRADILIŠTA

MOSTAR - Pod predsjedanjem Mounira Bouchenakia, pomoćnika generalnog direktora UNESCO-a za kulturu, u srijedu je održana 7. sjednica UNESCO-a kojoj su uz čelnike Mostara, gradonačelnika Hamdiju Jahića i dogradonačelnika Nevena Tomića te Colina Kaisera, direktora UNESCO-a u BiH, bili prisutni i međunarodni stručnjaci za rekonstrukciju Staroga mosta i stare jezgre grada Mostara.

U svom obraćanju Bouchenaki je podsjetio na činjenicu kako je cijela međunarodna zajednica jako zainteresirana za obnovu Staroga mosta te da ne postoji mjesto u svijetu na kojem je boravio i gdje se razgovaralo o kulturi a da nije spomenuto obnovu Staroga mosta. On je naglasio kako je cijeli projekt obnove mosta sada u najznačajnijoj fazi, jer se prelazi s polja teorije na praksu.

Gradonačelnik Jahić u svom je izlaganju kazao kako Stari most u Mostaru predstavlja važan dio prošlosti, ali da on isto tako predstavlja i budućnost Mostara. Prema njegovim riječima obnova mosta i staroga dijela grada predstavlja povratak identiteta gradu a da sama obnova treba pokrenuti turizam i gospodarski razvoj grada.

Dogradonačelnik Tomić rekao je kako je u ovoj godini obnova Staroga mosta vidljiva te je

Pomoćnik generalnog direktora UNESCO-a Mounir Bouchenaki

U svom obraćanju Bouchenaki je podsjetio na činjenicu kako je cijela međunarodna zajednica jako zainteresirana za obnovu Staroga mosta te da ne postoji mjesto u svijetu na kojem je boravio i gdje se razgovaralo o kulturi a da nije spomenuto obnovu Staroga mosta. On je naglasio kako je cijeli projekt obnove mosta sada u najznačajnijoj fazi, jer se prelazi s polja teorije na praksu.

izrazio nadu da će cijeli projekt biti okončan u 2003. godini.

Nakon sjednice upriličen je odlazak u stari grad i obilazak gradilišta na kojem su u tijeku žurni radovi za postavljanje lučne skele na koju će skoro biti postavljeni prvi kameni blokovi za luk mosta.

UŽURBANI RADOVI NA OBNOVI STAROGA MOSTA UZ STRUČNI NADZOR

KAMENI LUK STAROGA MOSTA DO KRAJA GODINE

MOSTAR - Radnici turske tvrtke ER-BU, uz nadzor firme OMEGA Engineering iz Dubrovnika, užurbano rade na obnovi Staroga mosta u Mostaru, koja je već ušla u svoju treću godinu. Realizacija ovog po mnogo čemu jedinstvenog projekta počela je 1999. godine, kada je Međunarodna asocijacija za razvoj odobrila kredit (IDA) namijenjen financiranju probnog pro-

jekta obnove kulturnog nasljeđa Mostara, u središtu kojeg je rekonstrukcija Staroga mosta. Procijenjena vrijednost projekta iznosi oko 15,5 milijuna američkih dolara, što se često pogrešno veže za obnovu samoga Staroga mosta, koji je tek jedna od tri komponente Projekta kulturnog nasljeđa.

Osim ovog jedinstvenog spomenika srednjovjekovnog graditeljstva, u okviru planiranih sredstava obnavljaju se i kule Tara i Halebijja sa sedam objekata koji se vežu na sami most te druge dvije komponente projekta: povjesno susjedstvo sa 11 pojedinačnih građevinskih jedinica u području staroga dijela grada (od kojih je sedam dovršeno) i tri odabrana spomenika koji simboliziraju kulturni identitet nacionalnih zajednica u gradu. Najdalje se odmaklo sa pripremom obnove zgrade HKD Napredak.

S obzirom na trenutačno stanje tehničke pripreme, koju za cijeli projekt kulturnog nasljeđa

Usporedo s radovima na gradnji luka vrše se i arheološka iskapanja

vodi dipl. ing. graditeljstva Anto Šain, ugovaranje radova za ovaj spomenik hrvatske kulture Mostara može se očekivati do kraja ožujka ove godine. Prema njegovim riječima, spomenuti iznos od oko 15 milijuna dolara podrazumijeva obnovu Staroga mosta i još 23 pojedinačna objekta od značaja za povijesnu jezgru i kulturu Mostara. Ovakav obujam rekonstrukcije i restauracije zahtijevao je ogromnu tehničku pripremu dokumentacije i, kasnije, organizacije internacionalnih i nacionalnih konkurentskih natjecanja te ugovaranja radova i konzultanata za ovaj slojeviti povijesni projekt.

- Sretan sam da su od svih relevantnih faktora, u prvom redu Svjetske banke i UNESCO-a, realizirani ugovori i ugovori u tijeku visoko ocijenjeni. To mi je potvrda da su obimni materijali, priređeni prema uputama i pod nadzorom Svjetske banke, bili odlični i da su poslužili izvođačima i konzultantima da pravilno procjene i realizi-

raju prihvaćene zadatke. Potvrda ovoga se može vidjeti i na samom lokalitetu Staroga grada gdje je nakon obimnih geoloških radova, laboratorijskih analiza, projektiranja, istražnih radova u kamenolomu te arheoloških iskapanja podignuta impozantna privremena središnja konstrukcija na kojoj će biti ugrađeno 1088 kamenih blokova, od kojih su neki teški i blizu dvije tone, a koja će nakon spajanja luka mosta u cijelosti biti uklonjena s lokacije - ističe ing. Šain.

Prošloga tjedna u Mostaru je održana 7. sjednica UNESCO-a za obnovu kulturnog nasljeđa, a čelni ljudi te organizacije, na čelu s potpredsjednikom UNESCO-a Mounirom Bouchenakiom, izrazili su zadovoljstvo tijekom radova na obnovi Staroga mosta. Ako svi radovi budu tekli po planu i predviđenom dinamikom, kameni luk nad Neretvom trebao bi biti dovršen do konca ove godine.

23. siječnja 2003.

Inženjer Anto Šain u obilasku gradilišta

TURSKA VELEPOSLANICA U POSJETU
MOSTARU

UNAPRIJEDITI GOSPODARSKU I KULTURNU SURADNJU TURSKE I BiH

MOSTAR - Turska veleposlanica u BiH Sina Melek Baydur, u svom prvom službenom posjetu nakon dolaska u BiH, u petak je posjetila Mostar. Nakon razgovora s čelnicima Mostara, gradonačelnikom Hamdijom Jahićem i dogradonačelnikom Nevenom Tomićem, veleposlanica Baydur kazala je novinarima kako je na sastanku bilo riječi o nastavku suradnje Turske, BiH i grada Mostara te konkretnoj suradnji na gospodarskom i kulturnom polju.

Gradonačelnik Jahić izrazio je zadovoljstvo što je veleposlanica Baydur u svom prvom službenom posjetu posjetila Mostar, što govori o važnosti koju Turska pridaje Mostaru. Jahić je rekao kako će u travnju na Mostarski sajam gospodarstva doći i gospodarstvenici iz Turske, kao i u lipnju ove godine kada će biti organiziran Turski sajam u Sarajevu.

Dogradonačelnik je Tomić izjavio kako se, uz obnovu Staroga mosta i Hamama, razgovaralo i o korištenju Zračne luke, odnosno uvođenju zračne linije Mostar-Istanbul, a kulturna suradnja započet će već u ožujku kada bi glazbenici iz Turske, koji gostuju na Sarajevskoj zimi, došli i u Mostar.

Turski konzul u Mostaru Selim Kartal prenio je poziv čelnika grada Kayzeria da izaslanstvo Mostara posjeti taj grad, s kojim Mostar ima potpisani Sporazum o prijateljstvu i suradnji.

Veleposlanica Baydur je nakon razgovora s čelnicima Mostara obišla grad te razgovarala s predstavnicima turske firme ER - BU koji izvode radove na obnovi Staroga mosta.

Turska veleposlanica u BiH s čelnicima grada Mostara

FRANCUSKA ODUSTAJE OD POMOĆI OBNOVI STAROGA MOSTA

IZJAVA FRANCUSKOG VELEPOSLANIKA – DIPLOMATSKA IGRA?!

MOSTAR - Bernard Bajolet, francuski veleposlanik u BiH, izrazio je zabrinutost novonastalim političkim stanjem u Mostaru, pogotovu nakon ostavke Nevena Tomića koji je, kako je kazao, "odigrao pozitivnu ulogu od travanjskih izbora 2000. godine".

Na konferenciji za tisak, upriličenoj u Francuskom kulturnom centru u Mostaru, Bajolet je naglasio potrebu promjene situacije

u Mostaru i podupro je mjere za ujedinjenje grada. U obraćanju novinarima veleposlanik je izrazio i sumnje u nastavak francuskog sudjelovanja na rekonstrukciji Staroga mosta. Kao što je poznato, Francuska je u obnovu Staroga mosta uključena kroz financiranje jednog tehničkog odjela u kojem već četiri godine jedan njihov inženjer radi na izradi studija za Stari most, za kojim sada više nema potrebe, pošto se u nadzor radova uključila tvrtka OMEGA Engineering iz Dubrovnika.

Drugi vid pomoći je škola za kamenoklesare gdje se obučilo trideset kamenoklesara, a namjeravali su osigurati i kontinuitet školovanja. Pošto je turska tvrtka ER-BU, koja radi na obnovi mosta najavila dovodenje svojih kamenoklesara iz Turske, Bajolet je izrazio sumnju u opravdanost nastavka školovanja domaćih kamenoklesara.

Obnova Hamama, koja nikako da krene s mrtve točke, treći je vid pomoći francuske vlade. Pošto su suočeni s poteškoćama u sva tri vida svoga angažmana na pomoći Mostaru, vjerojatno će

Predstavnici Svjetske banke i PCU-a

- Francuzi su bili u projektu, ali nisu odlučivali konkretno hoće li se Stari most graditi ili neće. Njihova uloga u graditeljskom poslu nije bitna i radovi na mostu neće biti zaustavljeni - kazao je Rozić, dodavši kako je izjava francuskog veleposlanika diplomatska igra, te da im nije jasno iz kojeg razloga on to čini.

se povući iz ovih projekata, osim u slučaju ako se to od njih ne zatraži.

Zamjenik direktora Jedinice za obnovu staroga mosta Tihomir Rozić reagirao je na izjave francuskog veleposlanika u BiH Bernarda Bajoleta, kazavši kako stav Francuske ne utječe na gradnju mosta, iako su oni imali veliki doprinos u cijelom projektu.

- Francuzi su bili u projektu, ali nisu odlučivali konkretno hoće li se Stari most graditi ili neće. Njihova uloga u graditeljskom poslu nije bitna i

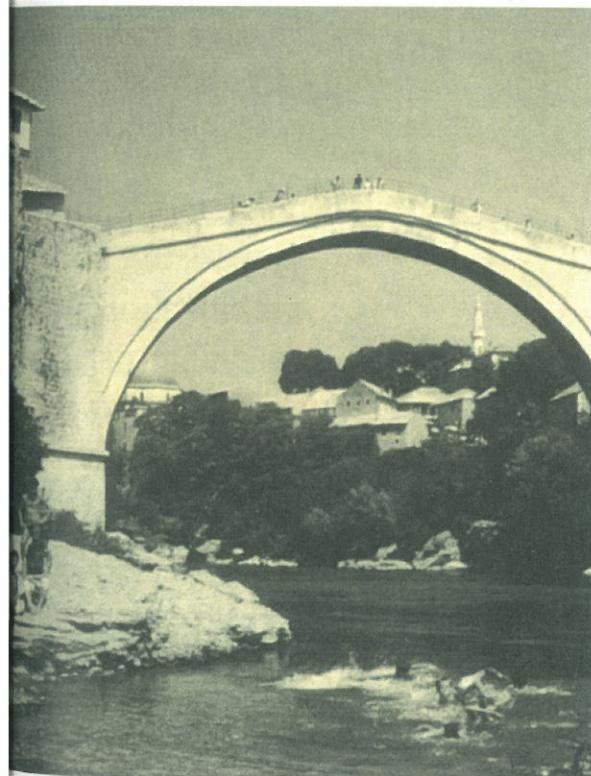
radovi na mostu neće biti zaustavljeni - kazao je Rozić, dodavši kako je izjava francuskog veleposlanika diplomatska igra, te da im nije jasno iz kojeg razloga on to čini.

Francuzi su upoznati s ugovorom s francuskim tehničkim timom za potporu, koji je bio tehnički servis Jedinici za obnovu Staroga mosta pri izradi natječaja i nekih projekata. Ugovor s njima je završen krajem prošle godine i Jedinica za obnovu mosta nije osjetila potrebu da se nastavi daljnja suradnja, jer je međunarodnim natječajem superviziju za gradnju mosta dobila tvrtka OMEGA Engineering iz Hrvatske.

Svi sudionici u projektu, od Jedinice za obnovu Staroga mosta, grada Mostara i Svjetske banke znaju kako su dobili dobroga supervizora koji uspješno nadgleda radeve - kaže Rozić.

U PCU-u ne vide razlog za paniku i ne znaju zbog čega francuski veleposlanik uzbuduje bosanskohercegovačku javnost.

19. veljače 2003.

Nakon što se obnovi, Stari će most ponovo biti omiljeno okupljalište kupača i djece

PRIPREME ZA POSTAVLJANJE PRVOGA
KAMENA LUKA STAROGA MOSTA

I HRVATSKI MINISTAR GOSPOĐARSTVA OBICI ĆE GRADILIŠTE MOSTA

MOSTAR - Radovi na obnovi Staroga mosta s dolaskom proljeća, odnosno poboljšanih vremenskih uvjeta, još su više užurbani. U tijeku su pripreme na za postavljanje prvoga kamena na luk mosta. Na kamenu kojim će biti zidan luk vrše se ispitivanja te testiranje klesara.

Sadašnjom dinamikom radova luk Staroga mosta trebao bi biti završen koncem ove ili početkom iduće godine. Projekt obnove Staroga mosta i objekata susjedstva te tri objekta tri naroda, Vladikina i Vakufskoga dvora i zgrade HKD Napredak, vrijedan je 15,5 milijuna američkih dolara, od čega Grad Mostar izdvaja 1,55 milijuna dolara. Među zemljama donatorima je i Vlada Republike Hrvatske, a u sklopu Gospodarskog foruma, koji će se održati u četvrtak u Mostaru, gradilište će obići i ministar gospodarstva Republike Hrvatske dr. Ljubo Jurčić.

25. ožujka 2003.

NA SIMBOLIČAN NAČIN OTPOČELA GRADNJA
LUKA STAROGA MOSTA

NA PRIGODNOJ SVEČANOSTI POLOŽEN PRVI KAMENI BLOK ZA LUK MOSTA

MOSTAR - Polaganjem prvoga kamenog bloka na luk mosta gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić na simboličan su način otpočeli gradnju luka Staroga mosta. Kako je izjavio gradonačelnik Hamdija Jahić, ovaj dan velik je ne samo za grad Mostar i njegove građane, nego i za cijelu Bosnu i Hercegovinu. On je istaknuo kako je ovim svečanim činom i službeno otpočela gradnja luka Staroga mosta te je izrazio uvjerenje kako će most za četiri mjeseca biti završen, a cijeli projekt obnove mosta do konca ove godine.

Dogradonačelnik Ljubo Bešlić izrazio je zadovoljstvo činom postavljanja prvog kamenog bloka na luk mosta te ocijenio taj trenutak povijesnim za Mostar, izrazivši nadu da most neće biti samo fizički obnovljen već da će povezati i sve drugo pokidano te da će donijeti sretniju budućnost svim građanima Mostara.

Direktor Jedinice za koordinaciju projekta obnove Starog mosta (PCU) Rusmir Ćišić kazao je kako je postavljen prvi kamen u prvome redu od 112 redova i 1088 kamenih blokova koji čine luk Staroga mosta. Njegov zamjenik Tihomir Rozić ustvrdio je kako će nadnevak 14. travnja 2003. godine ući u povijest Mostara.

- Nadam se da ovaj most i kameni luk više nikada nitko neće dirnuti i da nitko neće morati raditi ono što mi sada radimo - kazao je Rozić te izrazio nadu da će se poštovati svi rokovi za gradnju mosta.

Ceremonijalu su prisustvovali brojni gosti i uzvanici

Postavljen prvi kamen za luk Staroga mosta

Dogradonačelnik Ljubo Bešlić izrazio je zadovoljstvo činom postavljanja prvog kamena na luk mosta te ocijenio taj trenutak povjesnim za Mostar, izrazivši nadu da most neće biti samo fizički obnovljen već da će povezati i sve drugo pokidano te da će donijeti sretniju budućnost svim građanima Mostara.

Predstavnik tvrtke OMEGA Engineering iz Dubrovnika, koja vrši sve poslove nadzora na projektu obnove Staroga mosta, Željko Peković, izjavio nam je kako je zadovoljan što je stavljen prvi kameni blok na luk mosta i što su riješeni svi problemi tehničke prirode, odnosno obrade, dopremanja kamena na gradilište i ugradnje kamena te da poslovi teku predviđenom dinamikom.

Svečanosti stavljanja prvoga kamena na luk Staroga mosta, uz brojne građane i predstavnike grada Mostara i Gradskog vijeća, među ostalima bili su nazočni i predstavnici Svjetske banke, UNESCO-a, tvrtke ER-BU koja izvodi radove na luku mosta, tvrtke OMEGA te bivši gradonačelnik Mostara Neven Tomić.

Projekt obnove Staroga mosta vrijedan je 15,5 milijuna američkih dolara, a uz obnovu mosta obuhvaća i obnovu kula Tara i Helebjia te tri objekta tri naroda - zgradu HKD Napredak, Vakufski i Vladikin dvor. Uz Svjetsku banku i Grad Mostar, koji izdvaja 10 posto sredstava, donatori za ove projekte su Hrvatska, Italija, Nizozemska, Francuska, Turska te Razvojna banka Vijeća Europe.

14. travnja 2003.

NAPISI U VEČERNJEM LISTU O NESTANKU
TISUĆA KUBIKA KAMENA SU NEISTINITI

OBVEZE U OVOM PROJEKTU SU STROGO PRECIZIRANE, PA I RASPODJELA NEISKORIŠTENOG KAMENA VJERSKIM ZAJEDNICAMA

MOSTAR - Povodom napisa u tisku gdje se spominje navodni nestanak tisuću kubika kamena, u vrijednosti od jedan milijun KM, voditelj tehničke pripreme Jedinice za koordinaciju i obnovu Staroga mosta (PCU) dipl. ing. građevine Anto Šain pojasnio je neke pojedinitosti oko spornog kamena.

- Probni projekt obnove kulturnog nasljeđa obuhvaća tri komponente: Stari most s pripadajućim kulama Tarom i Halebijom i sedam objekata, dva na desnoj i pet na lijevoj obali rijeke, koji se vežu na kule, 11 objekata i pripadajuću infrastrukturu neposrednog susjedstva uz most, u staroj jezgri, te tri pojedinačna objekta od značaja za nacionalne zajednice u Mostaru; objekt HKD Napredak, Vakufski dvor i objekt sjedišta Mitropolije - kazao je Šain, ističući kako se radi o 24 objekta za čiju se obnovu predviđa suma od 15,5 milijuna američkih dolara.

Prema njegovim riječima, PCU je zadužen da prema kreditnom sporazumu implementira projekt i, između ostalog, obavi sve planira-

Kamen za Stari most vađen je iz kamenoloma Mukoša

ne natječaje za radove i konzultantske usluge iz tog sporazuma, među kojima nije i nabavka kamena za obnovu Staroga mosta. Taj dio projekta financira Grad Mostar koji se obvezao sudjelovati u cijelom projektu s 10 posto potrebnih sredstava.

Demantirajući napise u Večernjem listu, Šain ističe da je projektom obnove mosta, koji je uradila talijanska firma "General Engineering" iz Firenze, te studijom o kvaliteti materijala koju je uradila njemačka firma "Iga civil & Environmental engineering Nuremberg", definirano kakav kamen može biti ugrađivan u most.

- Takvog kamena se iz grubih blokova s povijesnog nalazišta u Mukoši moglo dobiti, uz najveću pažnju, svega 40 posto - kaže Šain, dodajući kako je ostatak kamena namijenjen obnovi obalnih zidova mosta koji su skoro i dovršeni, rekonstrukciji kula Tara i Halebjia i pripadajućim objektima uz iste (30 posto). Sitni komadi, kaže on, će se koristiti dijelom za ispunu jezgre mosta, a ostatak (30 posto) za most. Neiskorišteni

Demandirajući napise u Večernjem listu, Šain ističe da je projektom obnove mosta, koji je uradila talijanska firma "General Engineering" iz Firenze, te studijom o kvaliteti materijala koju je uradila njemačka firma "Iga civils & Environmental engineering Nuremberg", definirano kakav kamen može biti ugrađivan u most.

kamen Grad Mostar je odlučio ustupiti bez naknade vjerskim zajednicama, samo pod uvjetom da one same organiziraju transport do konačnog odredišta i potpišu zapisnik o primopredaji.

Navode kako župnik župe Gradina nije dobio kamen unatoč obećanjima, Šain komentira riječima da je osobno sa župnikom župe Gradi na prošli tjedan, nakon susreta u uredu PCU-a, obišao lokaciju u "Južnom logoru" gdje je deponiran preostali kamen i u nazočnosti PCU-ovog konzultanta za geologiju i geomehaniku pojasnio župniku karakteristike kamena i mogućnosti primjene. Također mu je stavio na raspolaganje odabir kamena za potrebe u njegovoj župi i mogućnost da najavi preuzimanje kad god osobno želi, uz jedinu obvezu da potpiše zapisnik o preuzimanju.

12. svibnja 2003.

Kamen je osiguran i za vjerske objekte

NA STAROM MOSTU RADOVI TRAJU I NOĆU

IDUĆEG MJESECA ĆE SE ZNATI TKO ĆE RADITI NA OBNOVI KULA TARA I HALEBIJA

MOSTAR - Unatoč visokim temperaturama i gotovo svakodnevnim pljuskovima kameni most nad Neretvom polako dobiva svoje obrise. Radnici turske tvrtke ER-BU strpljivo i polako ugrađuju jedan po jedan kameni blok u nizu od 112 kamenih redova od kojih se sastoji most. Uz izgradnju luka te izgradnjom zidova, vijenaca i ograde ukupno će biti ugrađeno 1088 kamenih blokova.

Tehnologija ugradnje kamena u luk mosta gotovo je identična onoj od prije pet stoljeća kada je izgrađen most nad rijekom Neretvom, po kojem je grad Mostar, odnosno po njegovim čuvarima, i dobio ime. Nakon postavljanja prvog kamena i prvog reda, na svaki idući stavlja se tanki sloj posebne smjese kojom se premazuje kamen i na koji se potom slaže svaki novi blok. Tom tehnikom dnevno se postavi jedan ili maksimalno dva reda, a radnici strpljivo i s puno profesionalnosti rade svoj posao na projektu koji je prvi ovakve vrste i koji se radi pod pokroviteljstvom Svjetske banke (WB). Kako bi se uradilo što više na gradilištu su ugrađeni i reflektori, tako da do kasnih sati vrijedni neimari polažu kamen po kamen na luk Staroga mosta koji bi, kako nam kazuje direktor Jedinice za koordinaciju projekta obnove Starog mosta (PCU) Rusmir Ćišić, morao biti dovršen do 1. rujna ove godine, za kada je postavljen službeni rok završetka rada na izgradnji luka. Ćišić ističe da je raspisan natječaj za obnovu kula Tara i Helebija i da je u tijeku procedura koja se vodi zajedno, kao i na

Uskoro obnova kula Tara i Helebija

svim poslovima oko ovog projekta, sa Svjetskom bankom, a već idućeg mjeseca mogao bi se znati izvođač radova i na tom zahtjevnom projektu. Prema njegovim riječima, u tijeku je izrada projektne dokumentacije za obnovu tri objekta tri nacionalne zajednice u Mostaru, i to zgrade HKD Napredak, koja se prva treba obnavljati te Vakufskoga i Vladikina dvora.

Kako ističe direktor PCU-a Rusmir Ćišić projektna dokumentacija za zgradu HKD Napredak je završena i skoro bi se trebao raspisati natječaj za izvođača radova, a pri kraju je i izrada dokumentacije za druga dva objekta.

INTERVJU: Ing. TIHOMIR ROZIĆ, ZAMJENIK DIREKTORA JEDINICE ZA KOORDINACIJU OBNOVE STAROG MOSTA

PROJEKT OBNOVE STAROG MOSTA RADI SE POŠTENO I TRANSPARENTNO!

MOSTAR - U posljednje vrijeme u dijelu medija u negativnom se svjetlu pisalo o projektu obnove Staroga mosta i navodnim malverzacijama s kamenom za izgradnju luka mosta. I na posljednjoj sjednici Gradskoga vijeća postavljeno je to

pitanje, kako bi se otklonile sve špekulacije oko projekta obnove jednog od naj-značajnih spomenika kulture u Bosni i Hercegovini, o kojem će se 15. lipnja na sjednici UNESCO-a u Parizu raspravljati hoće li biti stavljen na popis svjetske kulturne baštine. O tomu, kao i o najavama o zaustavljanju radova na Starom mostu, razgovaramo s Tihomirom Rozićem, zamjenikom direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU).

- *Je li PCU davao kamen koji je namijenjen obnovi Starog mosta u Mostaru privatnim osobama?*

- PCU nikome nije dao kamen za izgradnju bilo kakvih privatnih objekata koji ne pripadaju su-glasnosti koja je dobivena od gradonačelnika Mostara Hamdije Jahića i tadašnjeg dogradonačelnika Nevena Tomića. Naime, 15. svibnja 2002. godine gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i tadašnji dogradonačelnik Neven Tomić potpisali su suglasnost u kojoj direktoru i zamjeniku direktora PCU-a dozvoljavaju da mogu odobriti doniranje kamena tenelije, ako

Zamjenik direktora PCU-a Tihomir Rozić prilikom obilaska konstrukcije luka mosta

na osnovu stručne i tehničke procjene taj kamen ne zadovoljava postavljene standardne kvalitete za obnovu Staroga mosta.

- *Što je sadržavala ta suglasnost, odnosno taj dokument?*

- Prema tom dokumentu taj kamen se mogao odobriti za korištenje neprofitabilnoj organizaciji ili udruženju radi izgradnje objekta obrazovne, kulturne ili humanitarne namjene. Ovaj dokument je poslan biskupiji Mostarsko-duvanjskoj, Pravoslavnoj crkvi sa sjedištem u Trebinju i Islamskoj vjerskoj zajednici, i oni su nam se mogli očitovati od tada do danas je li im potreban kamen.

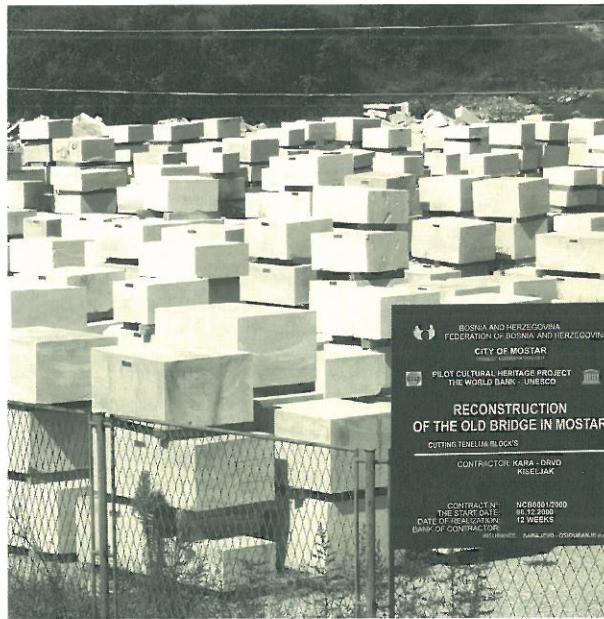
Mogu odgovorno kazati da se projekt obnove Staroga mosta u Mostaru radi na pošten način i da bi bilo dobro kada bi svi projekti i ugovori u Gradu Mostaru bili transparentni kao što je taj projekt.

- *Ipak, napisi u tisku kako se Stari most obnavlja bez urbanističke dozvole te napis i pitanja vijećnika u Gradskom vijeću Mostara?*

- Nema nikakve potrebe za uzneniravanjem javnosti, jer radovi na projektu obnove Staroga mosta nisu zaustavljeni. PCU je, zajedno sa supervizorom i firmom koja gradi most, završio dokumentaciju koja je na reviziji. Prošle godine direktor PCU-a Rusmir Čišić i ja predali smo dokumentaciju, kakva je tada bila, na uvid, i za tražili izdavanje građevne dozvole. Trenutno tu dokumentaciju trebamo dopuniti, ne tehnički, već trebamo nadopuniti pravne papire i zahtjeve. Mi u PCU posebnu pozornost poklanjamо cijelom projektu jer on mora biti potpuno legalan i opravdan, a kada se izda građevna i uporabna dozvola sav posao će biti opravdan.

- *Koji su razlozi da Stari most još nema građevnu dozvolu?*

- Dokumenti koji su potrebni za pravnu regulativu i za izdavanje te dozvole prikupljeni su istodobno i usporedno sa samom izgradnjom Staroga mosta. Treba znati da se građevna dozvola može tražiti tek kada se prikupi potpuna dokumentacija. Dokumentacija se mora kompletirati, tehnički pripremiti, da bi se mogao podnijeti zahtjev za njeno izdavanje, a sama obnova Staroga

Nije bilo malverzacija s kamenom

mosta ograničena je donatorskim sredstvima, koja bi se trebala iskoristiti do kraja dvanaestog mjeseca 2004. godine.

Mi u PCU nismo mogli čekati pravne službe i sve potvrde koje su potrebne, pa tražiti dozvolu, jer novac od kredita i donatorskih sredstava neće čekati, i ako se taj novac ne utroši u obnovu Staroga mosta - za što je i namijenjen - on će postati nedodirljiv, odnosno neće se moći koristiti nakon tog roka. Novac će ostati u banci i bit će vraćen na račune s kojih je ranije prebačen. Zbog ovih ograničenja PCU se odlučio na ovakav način izgradnje.

- *Teku li radovi na izgradnji luka prema planu i predviđenoj dinamici?*

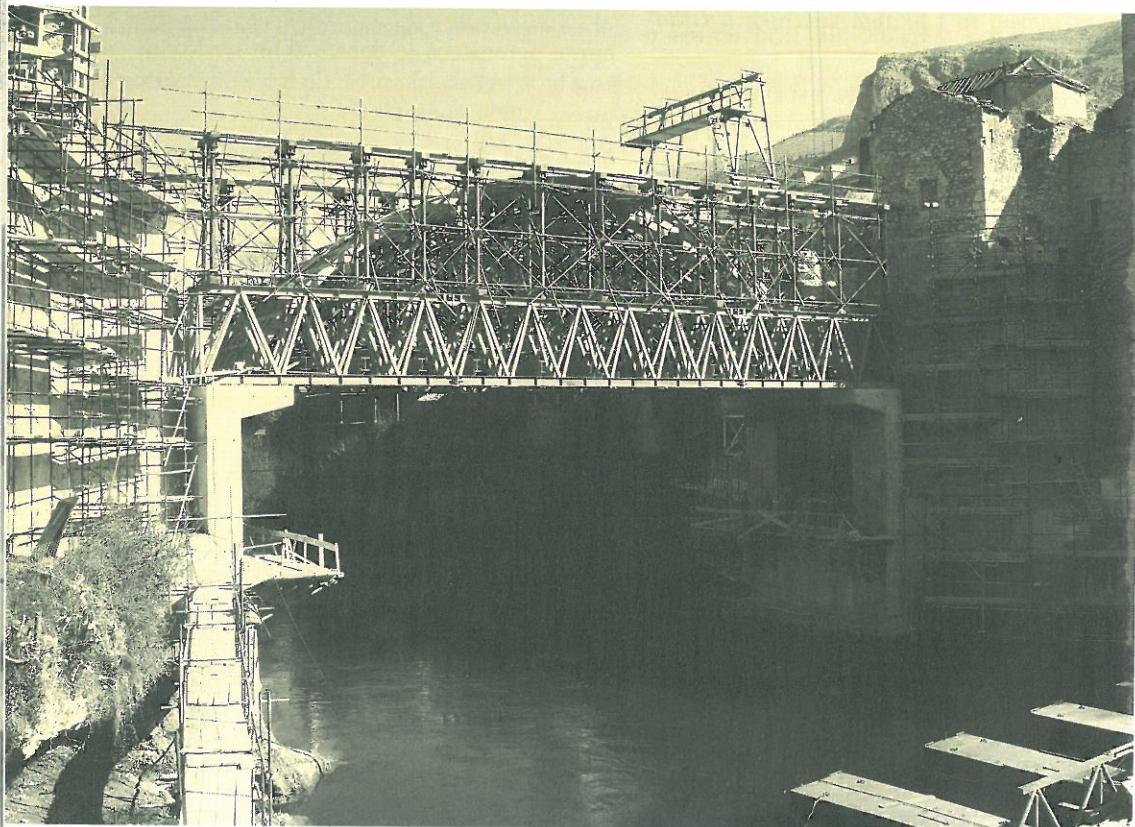
- Unatoč teškim vremenskim uvjetima, odnosno nesnosnim tropskim vrućinama, radovi na izgradnji luka teku otprilike prema planu. Do sada je postavljen 21 red od 112 redova koliko će imati luk mosta, koji se pak sastoji od 456 kamenih blokova. Cijela kamena konstrukcija, kada bude dogotovljena, bit će sastavljena od 1088 kamenih blokova.

KANDIDIRANJE STARE JEZGRE MOSTARA
NA POPIS UNESCO-a MOGUĆE TEK NAKON
OBNOVE

SVI RADOVI U STAROJ JEZGRI GRADA MORAJU BITI POD NADZOROM, BEZ INDIVIDUALNIH GRADNJI I DOGRADNJI

MOSTAR - Državno je povjerenstvo za suradnju s UNESCO-om, uoči sjednice te organizacije u Parizu, razmatralo prijedlog upisa stare jezgre Mostara na popis kulturne baštine UNESCO-a. Na temelju plana restauracije Staroga grada,

- Ljudima koji upravljaju područjem Staroga grada i vlasnicima pojedinih objekata u tom dijelu moramo skrenuti pozornost na to što rade i način na koji to rade - kazao je on, dodajući da se mora biti pažljiv budući da je Stari grad zaštićena sredina na kojoj se novi objekti ne mogu graditi niti postojeći dograđivati.

elaborata za zaštitu, očuvanje i razvoj tog dijela Mostara, prezentacije cijelog projekta, obilaska grada te uvida u restauraciju tog dijela i rekonstrukciju Staroga mosta, Povjerenstvo je prihvatio prijedlog Gradskog poglavarstva Mostara o upisu Staroga mosta i stare jezgre grada Mostara na popis svjetske kulturne baštine.

Temeljem tih spoznaja Državno je povjerenstvo predložilo UNESCO-u da odobri upis staroga jezgra Mostara na popis svjetske kulturne baštine, kao prvog objekta iz bogatog kulturno-povijesnog nasljeđa BiH, koji bi bio pod zaštitom UNESCO-a, ali sada su vrlo male šanse da se to i dogodi.

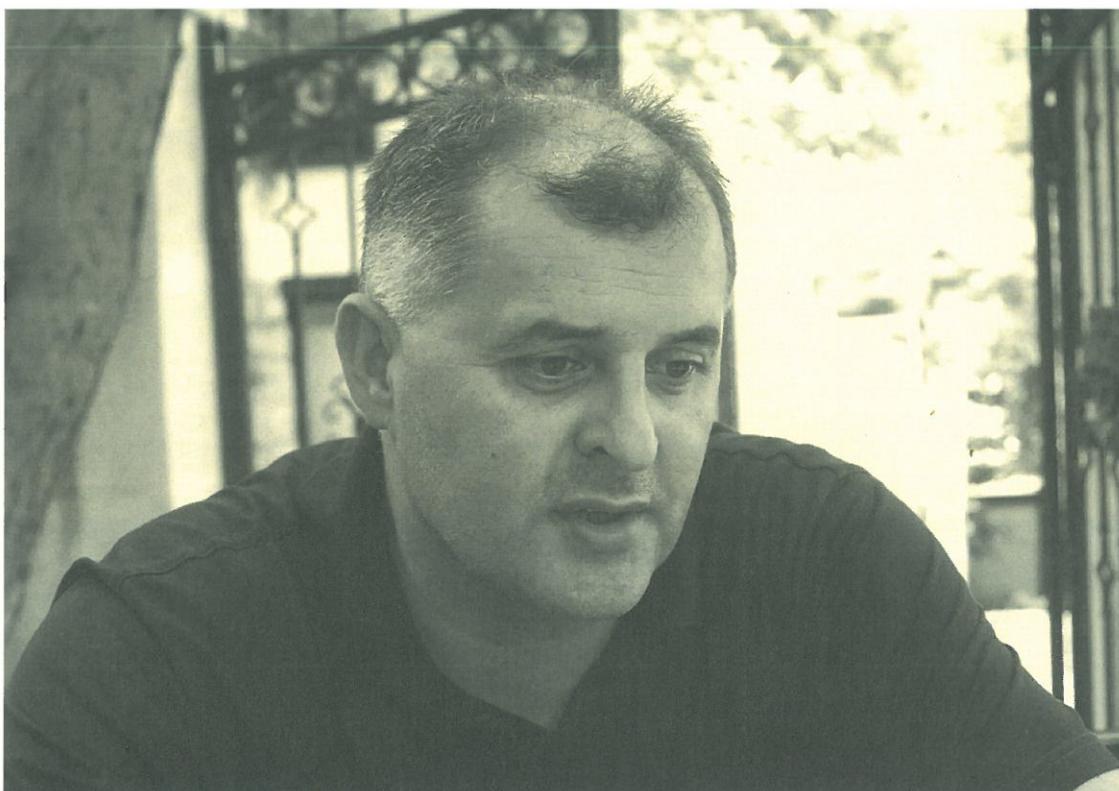
U izjavi za naš list Tihomir Rozić, zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), kazao je kako prema njegovim informacijama, istina neslužbenim, stara gradska jezgra Mostara neće biti upisana na popis svjetske kulturne baštine do završetka projekta izgradnje Staroga mosta i obnove obje-

kata susjedstva, koji se rade prema ugovoru sa Svjetskom bankom. To znači, kazao je ing. Rozić, da će se iduće godine, po završetku radova, taj materijal Povjerenstvu vratiti ponovno na razmatranje, a prema njegovim saznanjima postoje određene primjedbe za koje se traži nadopuna i detaljno pojašnjenje.

- Ljudima koji upravljaju područjem Staroga grada i vlasnicima pojedinih objekata u tom dijelu moramo skrenuti pozornost na to što rade i način na koji to rade - kazao je on, dodajući da se mora biti pažljiv budući da je Stari grad zaštićena sredina na kojoj se novi objekti ne mogu graditi niti postojeći dograđivati.

Rozić je dodao kako u međunarodnim krugovima takvi potezi nisu ni za pohvalu i na taj se način može samo otežati ili potpuno onemogućiti upis stare jezgre Mostara na popis svjetske kulturne baštine.

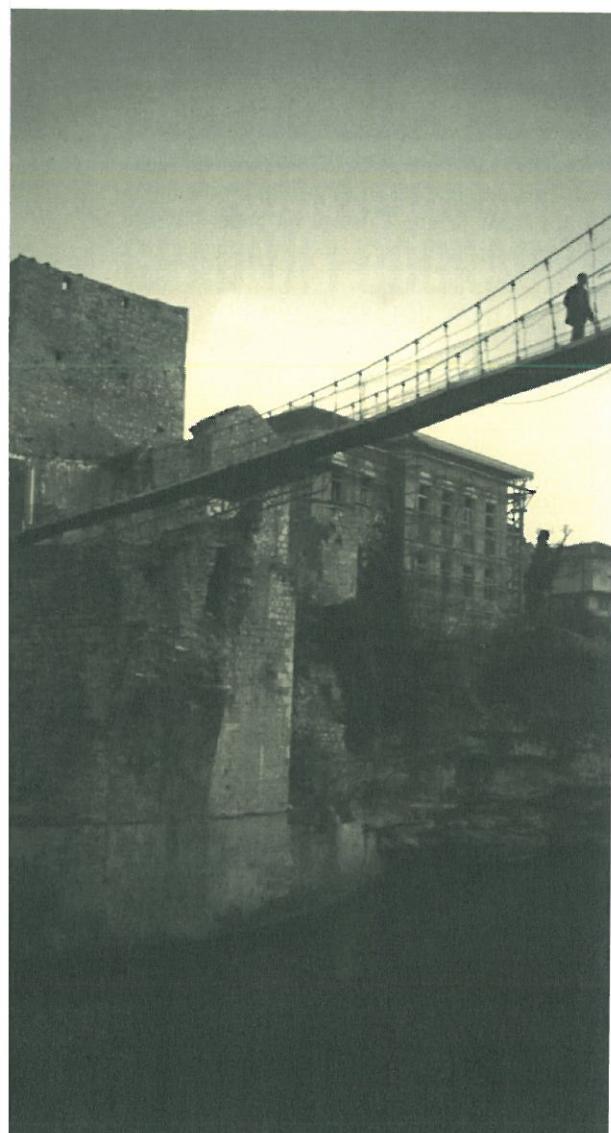
2. srpnja 2003.

Tihomir Rozić, zamjenik direktora PCU-a

JOŠ JEDNA KULTURNΑ PROMOCIJA BiH U
INOZEMSTVU

U BEČU OTVORENA IZLOŽBA STARI MOST U MOSTARU

MOSTAR - Ministrica vanjskih poslova Republike Austrije Benita Ferero Waldner otvorila je u srijedu u Povijesnom muzeju u Beču izložbu "Stari most u Mostaru". Izložba će biti otvorena do 31. kolovoza, a posjetitelji će imati priliku vidjeti i fotografije Staroga mosta autora Čirila Ćire Rajića, rađene u crno-bijeloj tehnići.

Ovu prvu svjetsku muzejsku izložbu o Starom mostu organizirali su veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske pri OEES-u u Beču, Kulturno-povijesni muzej grada Beča i Veleposlanstvo Bosne i Hercegovine u Beču, u suradnji s povjesničarima i kustosima grada Mostara i Bosne i Hercegovine.

Tijekom izložbe uzorci koji su uzeti sa srušenoga Staroga mosta, koji je izgrađen 1566. godine, bit će kombinirani s vizualnim efektima izgradnje sadašnjeg mosta. Također će biti izloženi i predmeti iz doba Osmanlijskog carstva te Austro-ugarske monarhije.

Izložba je organizirana uz potporu Jedinice za obnovu Starog mosta u Mostaru, nevladine organizacije "Most - mostovi - most" iz Beča i Centra za mir i multietničku suradnju Mostar, a svojim su je nastupom uveličale i Mostarske kiše.

Dogradonačelnik Mostara Ljubo Bešlić, koji je, među ostalima, bio nazočan otvorenju izložbe uz Jana Pronga, pomoćnika ministra u nizozemskoj vladi i izaslanika generalnoga tajnika UN-a Coffia Anana te Amire Kapetanović, veleposlanice BiH u Austriji, pozvao je ministricu Waldner da iduće godine bude nazočna svečanosti povodom dovršetka izgradnje Staroga mosta u Mostaru.

17. srpnja 2003.

TURSKI MINISTAR ERGEZEN U POSJETU
MOSTARU

TURSKA ĆE POMAGATI PROCES POVRAKTA

MOSTAR - Turski ministar za javne radove i građevinarstvo Zeki Ergezen izjavio je na konferenciji za novinare u Mostaru kako je Turska spremna pomoći BiH na njezinom putu ka reintegraciji i uključivanju u Evropu.

Ministar Ergezen doputovao je u pratnji turskoga parlamentarnog izaslanstva u Mostar kako bi posjetio gradilište Staroga mosta i razgovarao s državnim ministrom za ljudska prava i izbjeglice Mirsadom Kebom o unapređenju procesa povratka u BiH.

Nakon sastanka ministar Ergezen kazao je kako je s ministrom Kebom razgovarao o pomoći Turske u izgradnji stambenih objekata za po-

vratnike, obnovi infrastrukture u povratničkim naseljima te o stvaranju povoljnog okruženja za zapošljavanje povratničke populacije. Ministar Kebo naglasio je i kako je s turskim ministrom razgovarao o konkretnim projektima turske pomoći BiH, kao što su izgradnja zdravstvene infrastrukture u Sarajevu, obnova Ali-pašine džamije u Banja Luci te obnova škole u Srebrenici.

Kebo je dodao da će Turska pomoći i Javni fond za povratnike koje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH namjerava formirati kao pomoć ubrzanju procesa povratka. On je prihvatio poziv ministra Ergezena da uskoro posjeti Tursku, a razgovaralo se i o mogućnosti organiziranja susreta premijera BiH i Turske.

Turski ministar Zeki Ergezen u pratnji gradačelnika i dogradonačelnika Mostara Hamdije Jahića i Ljube Bešlića posjetio je i gradilište Staroga mosta gdje se, kako je naveo, uvjerio u kvalitetno obavljanje završnih radova na spajanju luka mosta koje provodi turska tvrtka ER-BU. Inače, tijekom idućeg tjedna luk Staroga mosta konačno treba biti spojen.

12. kolovoza 2003.

Ministri Kebo i Ergezen prilikom obilaska gradilišta mosta

USKORO I POSLJEDNJI KAMEN U LUKU
STAROGA MOSTA

PRIPREMA SE PRIGODNA SVEČANOST PRED OKONČANJE NAJZAHTJEVNIJEG DIJELA OBNOVE

MOSTAR - Prema predviđenim planovima i dinamici poslova u petak, 20. kolovoza, prigodnom svečanosti trebao bi biti postavljen i posljednji kamen u luku od 112 redova sveda Staroga mosta.

Prema riječima Ante Šaina, iz Jedinice za koordinaciju i obnovu Staroga mosta (PCU), s obzirom da svodni kamen luka predstavlja elemente nosivog luka to je stoga najvažniji dio mosta. Za ojačanje konstrukcije korištena su mnoga sredstva kako bi se osigurale djeletvorne spojne veze.

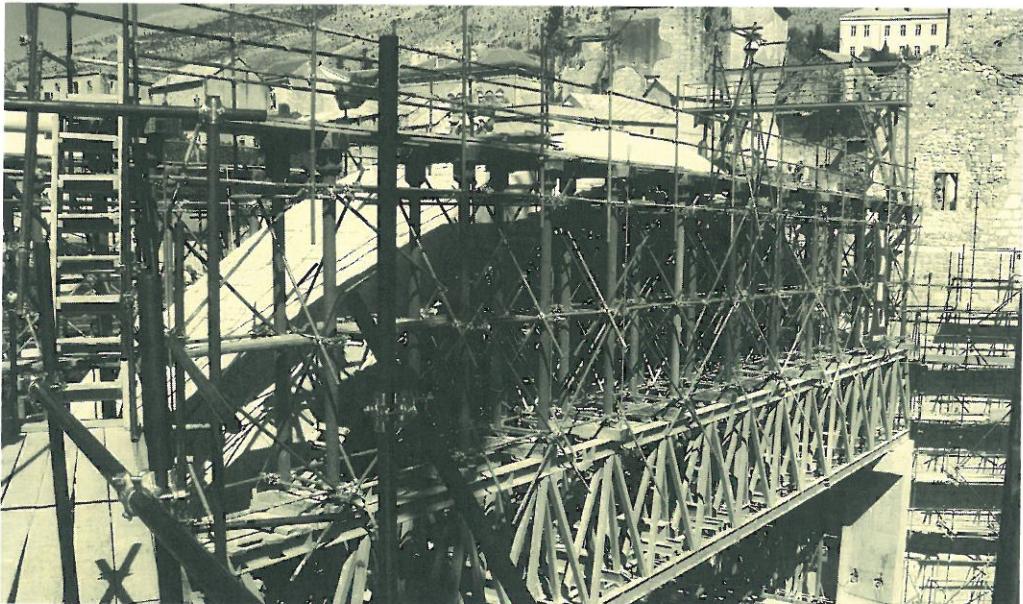
Svaki dio kamenoga luka bio je povezan s jednim ili dva svodna kamena prethodnoga reda, s jednom ili više metalnih spona. Spona su bile umeđutne u kamene blokove, u namjenski urezane žljebove (rupe), a rastopljeno olovo je ulijevano u žljebove da se povežu metalni i kameni elementi.

Prema njegovim riječima sklapanje svodnog kame na je bila prilično delikatna faza, budući da se svodni kamen trebao pomno odabrat i pripremiti.

Jasno je, naglašava ing. Šain, da kamen nije bio nasumice izabran čak i ako su svi redovi bili različiti, a njihova prednja lica su imala znatno različite veličine i oblike.

Dovršetak obnove Staroga mosta i 32 objekta susjedstva očekuje se iduće godine, a na svečanosti otvorenja očekuje se veliki broj uzvanika iz cijelog svijeta.

19. kolovoza 2003.

Čeličnu skelu postavilo je poduzeće ŽGP iz Sarajeva

GRADITELJSKIM PODVIGOM OKONČANA
NAJZNAČAJNIJA FAZA OBNOVE STAROGA
MOSTA

KONAČNO, I POSLJEDNJI KAMEN U LUKU STAROGA MOSTA!

MOSTAR - Prigodnom svečanošću i ugradnjom posljednjega od 456 kamenih blokova u 112 redova glavnog konstruktivnog elementa, jučer je dovršena gradnja luka Staroga mosta u Mostaru, čime su se dvije obale nad rijekom Neretvom ponovno fizički spojile. Pred velikim brojem uzvanika i gostiju posljednji kamen, uz pomoć radnika turske tvrtke ER-BU koja izvodi radeve na mostu, zajednički su ugradili direktor i zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju i

obnovu Staroga mosta (PCU) Rusmir Ćišić i Tihomir Rozić, te gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić. Obraćajući se nazočnima zamjenik direktora PCU-a Rozić istaknuo je kako su stručnjaci koji su dobili ugovore za projektne studije izvođenja i nadzor na obnovi mosta u potpunosti shvatili originalnost Hajrudinovih konstruktivnih i tehnoloških zamisli i dokazali da on i tadašnji graditelji ništa nisu napravili slučajno te da je njihovo iskustvo bilo nadomjestak današnjim tehnološkim prednostima.

- Ipak, i pored tehnoloških mogućnosti ovog vremena, bilo je potrebno imati i poznavatelje klasičnog rada s kamenom i metalom, ljude koji imaju u svojim rukama osjećaj za ove prirodne materijale i koji znaju komunicirati s njima - kazao je Rozić dodajući kako je ova faza posla završena u zadanom vremenskom roku i da su ispunjeni najveći zahtjevi projektanata.

Rozić je zahvalio svima koji su sudjelovali u ovom projektu istaknuvši da je gradnja Staroga mosta rijedak projekt u svijetu te da je okupio toliki broj vrsnih poznavatelja graditeljskih umijeća, najavio je do konca godine potpisiva-

Ugraden je i posljednji kamen u luk mosta

nje ugovora za obnovu kula s obje strane rijeke i sedam pripadajućih objekata, kako bi se do kraja 2004. godine kompletirala restauracija cijelog kompleksa Starog mosta i gradu Mostaru vratio njegov simbol, a svijetu vratila pozornost na Mostar i njegovo kulturno nasljeđe.

Dr. Željko Peković, direktor tvrtke OMEGA Engineering iz Dubrovnika, koja vrši sve poslove nadzora nad projektom obnove, izjavio je kako garantira za geometriju luka mosta.

- Stavili smo tri zaglavna klina i praktično danas možemo skinuti skelu ispod luka mosta, jer je on u svojoj punoj funkciji i može izdržati veća opterećenja nego što možemo i zamisliti - ustvrdio je dr. Peković.

Bivši (do)gradonačelnik Mostara Safet Oručević, koji je zajedno s bivšim (do)gradonačelnicom Ivanom Prskalom, predstavnicima UNESCO-a i Ministarstva vanjskih poslova BiH iz 1999. godine potpisao projekt obnove Staroga mosta, izjavio je kako se projekt odvija kako je onda i osmišljen.

Dr. Željko Peković, direktor tvrtke OMEGA Engineering iz Dubrovnika, koja vrši sve poslove nadzora nad projektom obnove, izjavio je kako garantira za geometriju luka mosta.

- Stavili smo tri zaglavna klina i praktično danas možemo skinuti skelu ispod luka mosta, jer je on u svojoj punoj funkciji i može izdržati veća opterećenja nego što možemo i zamisliti - ustvrdio je dr. Peković.

- Istina, građevni radovi na mostu napreduju brže nego obnova povjerenja u gradu - kazao je Oručević, dodajući kako je u tijeku njegovo preuređenje koje se mora napraviti pošteno, jer u suprotnom obnova Staroga mosta neće imati onu vrijednost simbola pomirenja nego bh. tragikomicne stvarnosti.

22. kolovoza 2003.

Ugradnju posljednjeg kamena u luk mosta popratili su i brojni mediji

DOGRADONAČELNIK BEŠLIĆ OSUDIO ZLOUPORABU SKOKOVA SA STAROG MOSTA

Mostar, 26. kolovoza 2003. god.

PRIOPĆENJE

U nedjelju su u Mostaru održani skokovi sa Starog mosta, koji su izazvali različite reakcije u javnosti i medijima te se stoga osjećam dužnim reagirati i pojasniti određene detalje oko te manifestacije.

Kako smo smatrali da je ta manifestacija namijenjena svim narodima i građanima Mostara te da ima vrijednu tradiciju, prihvatili smo da Grad Mostar bude pokrovitelj jedne takve sportsko - turističke manifestacije.

Suprotno najavama, uoči samih skokova službeni spiker pozvao je na "odavanje počasti šehidima i poginulim pripadnicima Armije BiH koji su branili ovu zemlju".

Osobno nemam ništa protiv odavanja počasti poginulima, ali je ova manifestacija, koju je izravno prenosila i Federalna televizija, grubo i primitivno od strane organizatora iskorištena za promoviranje nesnošljivosti i neuvažavanja različitosti.

Oni koji se diče i koji u svakoj prilici govore o multietičnosti zaboravili su tom prilikom da u Mostaru žive i drugi narodi, te da su i pripadnici drugih naroda i postrojbi ginuli u obrani Mostara.

Gradnja Staroga mosta promovirana je kao simbol pomirenja i, kako su se skokovi održavali s novosagrađenog luka, pristojno bi bilo odati počast svim poginulim skakačima u nesretnom ratu, a ne samo pripadnicima vojske jednog naroda.

Držim da Gradsko poglavarstvo Mostara nakon ovakve zloupotrebe pokroviteljstva, a što je i ranije bio slučaj, više neće na bilo koji način sudjelovati u ovakvim i sličnim manifestacijama koje vrijeđaju bilo koji narod ili građane Mostara.

Buduće manifestacije, koje se budu održavale pod pokroviteljstvom Grada Mostara, morat će imati odgovarajuću razinu, kvalitetu i dignitet, a prije dobivanja pokroviteljstva odobren i potpisani protokol.

Dogradonačelnik Mostara
Ljubo Bešlić

ČLANOVI PREDSJEDNIŠTVA ČOVIĆ I TIHIĆ POSJETILI MOSTAR I OBIŠLI STARI MOST

MORAMO IMATI RJEŠENJA NA ZADOVOLJSTVO SVIH U MOSTARU

MOSTAR - Predsjedatelj Predsjedništva BiH Dragan Čović i član Predsjedništva BiH Sulejman Tihić, u pratnji gradonačelnika i dogradonačelnika Mostara Hamdije Jahića i Ljube Bešlića, nakon sastanka u Gradskoj upravi obišli su jučer gradilište i obnovljeni luk Staroga mosta u Mostaru. Tom obilasku pridružili su se Mirsad Kebo, ministar za ljudska prava i izbjeglice, predsjednik i članovi Vlade Hercegovačko-neretvanske županije te čelni ljudi Jedinice za koordinaciju projekta obnove Starog mosta.

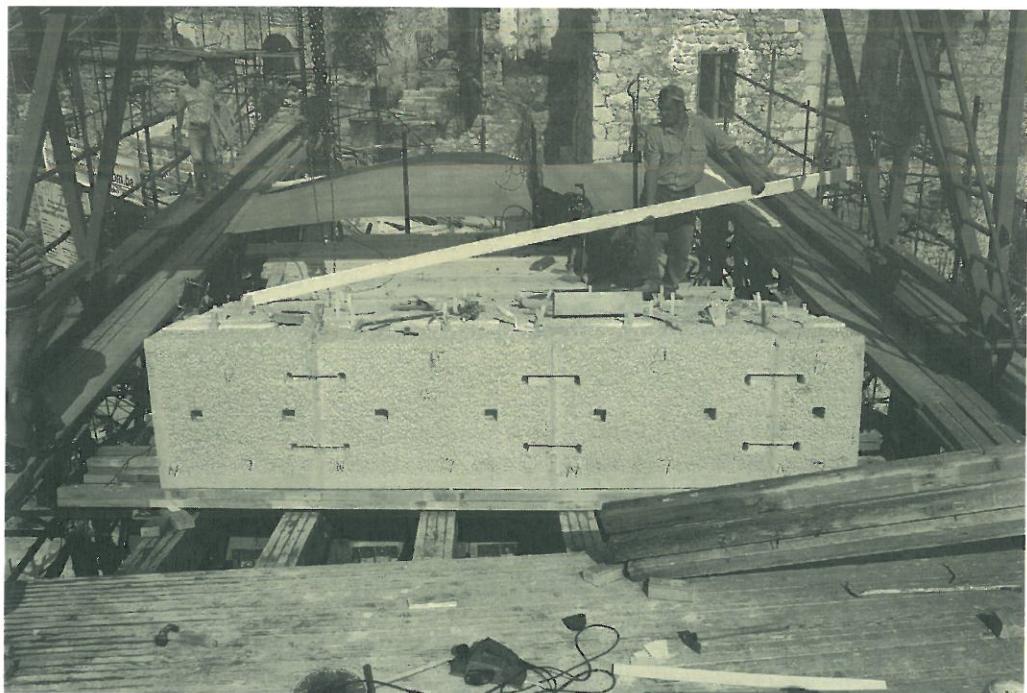
U izjavi novinarima predsjedatelj Čović je kazao kako je ovo njihov peti ili šesti posjet Mo-

Član Predsjedništva Tihić istaknuo je kako izgradnja i spajanje luka Staroga mosta predstavlja doprinos ujedinjenju grada i put pomirenja.

- Naša nazočnost ovdje potvrda je opredjeljenja jedinstvenom Mostaru na dobrobit svih njegovih građana, ali i gospodarskom jačanju - kazao je Tihić.

Članovi Predsjedništva BiH tijekom posjeta Mostaru i Starome mostu

Radnici turske tvrtke ER-BU na gradilištu luka mosta

staru, što predstavlja jedan kontinuitet i stalnu potporu Gradskom poglavarstvu da nastavi sa svojim aktivnostima.

Predsjedništvo se, kazao je on, uz izvršnu vlast voljno više angažirati na jačanju gospodarstva te će stoga u idućoj godini upravo u Mostaru biti održana međunarodna konferencija o poticanju stranih ulaganja, što će uz dovršetak projekta Staroga mosta biti važan poticaj gradu.

Član Predsjedništva Tihić istaknuo je kako izgradnja i spajanje luka Staroga mosta predstavlja doprinos ujedinjenju grada i put pomirenja.

- Naša nazočnost ovdje potvrda je opredjeljenja jedinstvenom Mostaru na dobrobit svih njegovih građana, ali i gospodarskom jačanju - kazao je Tihić.

Čelnici Mostara izrazili su zahvalnost Čoviću i Tihiću što su prihvatali njihov poziv da posjete Mostar i Stari most, te da taj čin doživljavaju kao znak potpore Gradskoj upravi i njezinim aktivnostima. Oni su izrazili uvjerenje kako će u skoro vrijeme iz Mostara stizati bolje vijesti i da će doći do jačeg ekonomskog oporavka i investicija.

Na novinarski upit članovima Predsjedništva BiH postoji li na stranačkom vrhu dogovor o ustroju Mostara, jer na lokalnoj razini nema dogovora po tom pitanju, Tihić je kazao kako je to pitanje prije svega za lokalnu razinu i, ukoliko postoji potreba, uključit će se i viša razina kao pomoć.

- Želimo grad Mostar s jakim ovlastima, ali je to pitanje prije svega za lokalne vlasti i domaće političke snage trebaju pronaći rješenje i bez nametanja odluke od strane visokog predstavnika - poručio je Tihić.

Na isto pitanje Čović je odgovorio kako se nada da će do početka prosinca biti doneseno rješenje ustroja Mostara, ali da je danas bilo malo vremena za detaljne razgovore o tom pitanju.

- Potrebno je napraviti rješenje koje će zadovoljavati sve strane i biti na dobrobit svih, jer ukoliko netko bude nezadovoljan onda to neće biti pravo rješenje - ocijenio je Čović.

PRESTANKOM VRUĆINA UBRZAN NASTAVAK
OBNOVE STAROGA MOSTA

SLIJEDI ZIDANJE VIJENACA NA LUKU MOSTA

MOSTAR - Završetkom izgradnje luka Staroga mosta obavljen je i najvažniji, ali i najsloženiji dio poslova u njegovoj obnovi. Prestankom velikih vrućina stvoreni su idealni uvjeti za nastavak radova na tom velikom i po mnogo čemu jedinstvenom projektu obnove spomenika kulture u svijetu.

Kako nam je kazao zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU) Tihomir Rozić, po okončanju tog dijela posla ugrađeni su senzorni uređaji koji će pratiti most nakon njegove izgradnje, odnosno pona-

šanje mosta i sve eventualne promjene i poremećaje. Tako će, ističe Rozić, stručnjaci preko Interneta moći u svakom trenutku vidjeti promjene na mostu.

Sljedeća faza u projektu izgradnje Staroga mosta su radovi na zidanju vijenaca s obje strane luka mosta, a obavljene su i sve probe za postavljanje metalne ograde. Prema Rozićevim riječima PCU, UNESCO i supervizori također su prihvatili tu ogradu i uskoro se očekuje od izvođača radova da započne s njezinim postavljanjem odmah po završetku postavljanja vijenaca. Za preostali posao oko vijenaca, kaže Rozić, bit će izvađeno 44 tone kamena koji će se ugraditi na kaldrmu mosta, a svaki kamen bit će obrađen skulptorski, pojedinačno, na osnovi foto-dokumentacije i bit će "potrošen", odnosno izlizan u onolikoj mjeri koja je bila prije njegovog rušenja.

Radove na izgradnji vijenaca, kao i luka Staroga mosta, izvodi turska tvrtka ER-BU, a cijeli projekt obnove Staroga mosta, kula i susjednih objekata trebao bi biti dovršen u drugoj polovici iduće godine.

11. rujna 2003.

Obnovu mosta i povratak turista čekaju i kujundžije i prodavci suvenira

DANAS DESETGODIŠNICA RUŠENJA
STAROG MOSTA U MOSTARU

OBNOVOM MOSTA VRATITI POVJERENJE MEĐU MOSTARCIMA

Barbarski čin rušenja Starog mosta 9. studenoga 1993.

MOSTAR – Danas, 9. studenoga, navršava se deset godina od rušenja Staroga mosta. Srušen je topništvom s obližnjih položaja HVO-a. Tako se kameni luk, simbol Mostara izgrađen davne 1566. godine i star 473 godine, srušio u rijeku Neretvu. Rušenje mosta tog dana objavili su gotovo svi mediji u svijetu. Stari most bio je jedini preostali most od devet mostova na Neretvi, koje je tijekom agresije na Mostar srušila srabocrnogorska vojska i JNA.

Danas, deset godina kasnije, pri kraju je svršetak obnove Staroga mosta. Trenutno su u tijeku pripremni radovi na postavljanju željezne ograde na luk mosta i obnova dviju kula na lijevoj i desnoj obali Neretve. Radove na mostu izvodi turska tvrtka ER-BU uz superviziju tvrtke OMEGA Engineering iz Dubrovnika. Stari most gradi se donacijskim sredstvima Hrvatske, Italije, Nizozemske, Francuske, Turske te sredstvima UNESCO-a, Europske banke za obnovu i razvitak (EEBRD), a 10 posto sredstava od ukupnoga iznosa daje Grad Mostar. Vrijednost projekta obnove Starog mosta, koja obuhvaća i obnovu dijela kulturnog nasljeđa sva tri konstitutivna naroda, iznosi preko 15 milijuna USA dolara.

Konačni dovršetak cijelog projekta obnove Staroga mosta očekuje se koncem iduće godine, a svečano otvorenje obnovljenoga Starog mosta odlukom Organizacijskog odbora za tu manife-

staciju, na čijem je čelu predsjedavajući Predsjedništva BiH Dragan Čović, zakazano je za 23. srpnja 2004. godine. Prema najavama toga bi dana u Mostar trebao doći i veliki broj državnika i gostiju iz cijelog svijeta. Kako je više puta istaknuto, obnova Staroga mosta treba biti više od njegove puke fizičke obnove jer njegov luk spajao je, osim dvije obale rijeke i različite kulture, religije i civilizacije.

9. studeni 2003.

TURSKI ZAMJENIK MINISTRA ZA JAVNE
RADOVE U POSJETU MOSTARU

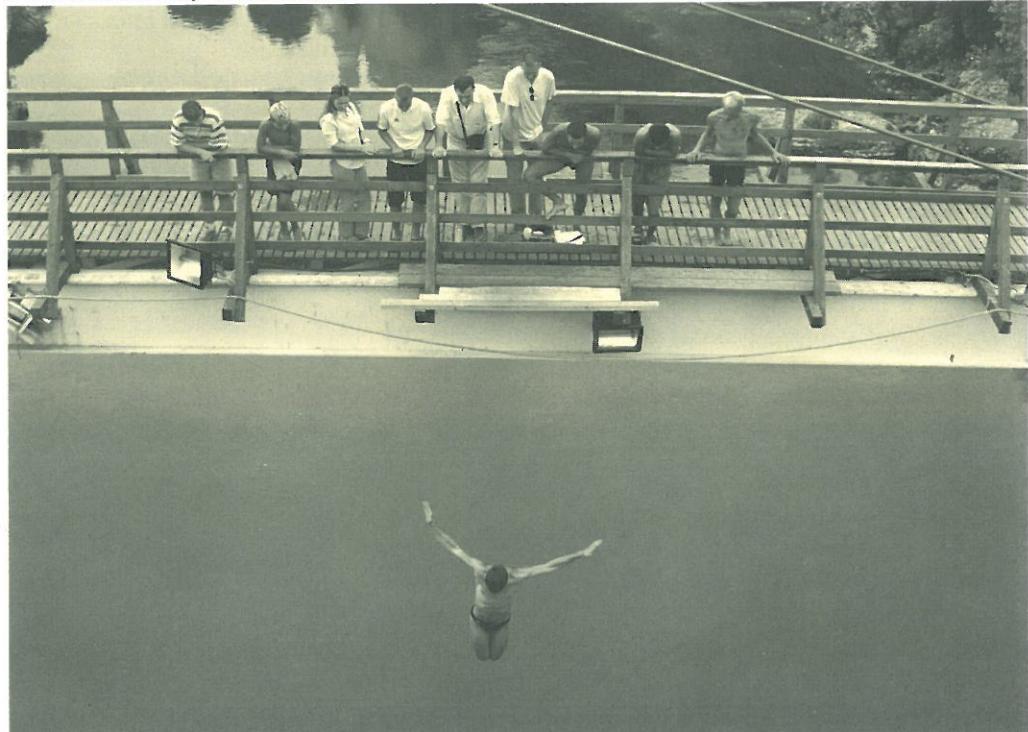
GRADONAČELNIK JAHIĆ S GOSTOM IZ TURSKE NA STAROME MOSTU

MOSTAR - Izaslanstvo Republike Turske, predvođeno Sabriom Ozkanom Erbakanom, zamjenikom ministra za javne rade i izgradnju Republike Turske, tijekom svog posjeta Mostaru obišlo je u pratinji gradonačelnika Mostara Hamdije Jahića gradilište Staroga mosta. Nakon obilaska mosta i upoznavanja s radovima na mostu zamjenik ministra Erbakan izjavio je kako je zadovoljan viđenim i da se Mostar polako i postepeno obnavlja te da će s obnovom čuvenog kamenog mosta Mostar još više oživjeti. On je izrazio uvjerenje kako će njegova obnova biti gotova u predviđenom roku te navedao posjetu ministra za javne rade tijekom otvorenja mosta.

Gradonačelnik Jahić je kazao kako je dolazak gostiju iz Turske u Mostar uvijek dobra vijest za Mostarce te je izrazio uvjerenje kako će i ovaj posjet polučiti neku novu suradnju i konkretni projekt.

13. studenoga 2003.

I mostarski Ikarci čekaju dovršetak mosta

U TRI GODINE OBNOVE STAROGA MOSTA I STARE JEZGRE GRADA MOSTARA URAĐENO JE MNOGO

MOSTAR - Radovi na obnovi Staroga mosta u Mostaru ušli su sada već u treću godinu. Užurbano se radi i ovih dana, a uoči same Nove godine u tijeku su bili poslovi na skidanju kaldrme s desne strane prilaza mostu te obnova krilnih zidova kako bi se postavila lučna skela na koju će se slagati kamen. Svaki kamen je označen, dokumentiran i izmjeran, a taj osjetljivi posao morao je biti urađen vrlo pažljivo i ručnim alatom, gdje se odvajao svaki kamen po kamen. Ove poslove, koje je dobila na međunarodnom natječaju, izvodi turska tvrtka ER-BU, a posao nadzora povjeren je poduzeću OMEGA Engineering iz

Inače, najstariji pisani trag o Mostaru čuva se u Arhivu u Dubrovniku i datira iz 15. stoljeća, odnosno iz 1452. godine. Po tom mostu, odnosno čuvarima mosta - "mostarima", koji su čuvali most, grad Mostar je i dobio ime. Nešto kasnije u blizini tog lokaliteta, u 16. stoljeću, točnije 1566. godine, sagrađen je i čuveni Stari most. U blizini lokaliteta Staroga mosta pronađeni su ostaci drvenoga mosta koji je izgrađen 80-tak godina prije Staroga mosta. Tim mostom, nakon pada Bosne pod Otomansko carstvo, koristili su se i Turci sve dok nisu sagradili novi most. Ostaci drveta lančanoga mosta poslani su na laboratorijsku analizu u SAD kako bi se točno odredila njegova starost.

Vrijedi svakako napomenuti kako je poslije Keopsove piramide u Egiptu Stari most, do trenutka rušenja, bio prva najfotografirana građevina u svijetu.

Hrvatske. Važno je napomenuti kako se kamen za obnovu mosta vadi iz istog kamenoloma Muškoša u Mostaru, kao i kada je most građen prije 473 godine. Specifičnost ovog projekta jest i u tomu što će most biti rekonstruiran i izrađen gotovo na isti način kako je to činio neimar Hajrudin, a bit će upotrijebljeni i gotovo isti materijali za njegovu gradnju.

Vrijedi svakako napomenuti kako je poslije Keopsove piramide u Egiptu Stari most, do trenutka rušenja, bio prva najfotografirana građevina u svijetu. Sredinom prošle godine u okviru službenoga posjeta Bosni i Hercegovini, Stari most je posjetio i predsjednik Republike Italije Carlo Azeglio Ciampi te je simboličnim udarcem dlijetom u kamen započeo klesarske radove na njegovoj obnovi. Tim je činom obnova, nakon vadenja kamena kojeg su obavili pripadnici SFOR-a, ušla u drugu fazu. Tako je započet jedan dio pripremних radova na rekonstrukciji luka Staroga mosta, a predsjednik Ciampi dobio je prigodu da simbolično bude prvi klesar koji će započeti pripremu kamenih blokova za izgradnju luka. Njegovim udarcem u dlijeto simbolično je započela samo jedna od operacija na izgradnji luka Staroga mosta.

Konačni dovršetak obnove Starog mosta očekuje se početkom iduće godine.

21. studenoga 2003.

IZVRŠNI DIREKTORI SVJETSKE BANKE POSJETILI MOSTAR I OBIŠLI STARI MOST

SVJETSKA BANKA ŽELI BITI PARTNER GRADU MOSTARU I U NOVIM PROJEKTIMA

Izaslanstvo Svjetske banke tijekom obilaska mosta

MOSTAR - Izaslanstvo dvanaest izvršnih direktora Svjetske banke, koje boravi u posjetu Bosni i Hercegovini, obišlo je u pratinji dogradonačelnika Mostara Ljube Bešlića i direktora jedinice za obnovu (PCU) Ruzmira Ćišića gradilište Staroga mosta u Mostaru. Tom prilikom dogradonačelnik Bešlić i direktor PCU-a Ćišić informirali su visoko izaslanstvo o aktivnostima i tijeku radova na provedbi projekta gradnje mosta te objekata susjedstva. Dogradonačelnik Bešlić naglasio je još jednom kako u obnovi Starog mosta i u cijelom projektu rekonstrukcije grada Mostara Svjetska banka (WB) ima jako važnu ulogu te da se sama rekonstrukcija Staroga mosta odvija jako dobro, kao uostalom i projekt Vodovoda koji se također financira sredstvima Svjetske banke.

- Nadam se da će Svjetska banka biti partner i u izgradnji i rekonstrukciji kanalizacijskog sustava - kazao je Bešlić, dodavši da Grad Mostar u suradnji sa Svjetskom bankom radi i na provedbi još nekoliko značajnih projekata, a jedan od njih je i projekt deponije krutog otpada čija bi realizacija trebala uskoro započeti.

Bešlić je ovom prilikom podsjetio i na činjenicu da će Mostar u sljedećoj godini biti domaćin dva velika međunarodna događaja, a za Grad Mostar, kao i za Svjetsku banku, najvažnija je svečana ceremonija otvaranja Starog mosta.

- Tim povodom - dodao je on - Mostar će morati napraviti velike zahvate u oblasti infrastrukture u gradu.

Direktor PCU-a Ćišić izvijestio je kako radovi na obnovi mosta i kula idu predviđenom dina-

Izvršni direktor Svjetske banke Adriani Melkert u svom je obraćanju podvukao kako Svjetska banka i dalje želi ostati angažirana u Mostaru, budući da njezini predstavnici obnovu Staroga mosta shvaćaju samo kao početak obnove Mostara, te kako je ovaj posjet u funkciji informiranja o tijeku te obnove i uvjeravanja ostalih predstavnika Svjetske banke koliko je bitno da ta banka ostane angažirana na projektima obnove u Mostaru i u Bosni i Hercegovini.

mikom te da sadašnji vremenski uvjeti idu na ruku graditeljima, a da bi cijeli posao do previđenog roka trebao biti uspješno završen.

Izvršni direktor Svjetske banke Adriani Melkert u svom je obraćanju podvukao kako Svjetska banka i dalje želi ostati angažirana u Mostaru, budući da njezini predstavnici obnovu Staroga mosta shvaćaju samo kao početak obnove Mostara, te kako je ovaj posjet u funkciji informiranja o tijeku te obnove i uvjeravanja ostalih predstavnika Svjetske banke koliko je bitno da ta banka ostane angažirana na projektima obnove u Mostaru i u Bosni i Hercegovini.

Na upit novinara može li komentirati navode u medijima o mogućoj reviziji sredstava uloženih u obnovu Staroga mosta, odnosno da je za količinu utrošenog novca uz Stari most moglo biti znatno više obnovljenih objekata u Starom gradu, Melkert je kazao kako takve navode kao

izvršni direktor ne može komentirati te da se za takve komentare novinari trebaju obratiti predstavnicima Svjetske banke u Bosni Hercegovini.

Nakon obilaska gradilišta Staroga mosta izaslanstvo Svjetske banke u pratinji svojih domaćina odgledalo je i petnaestominutni film o obnovi Staroga mosta te obišlo grad i izvorište rijeke Radobolje, gdje su ih primili direktor i zamjenik direktora J. P. "Vodovod" Mile Puljić i Mili Huseinagić.

Kako se projekt obnove Staroga mosta nalazi u završnoj fazi, predsjedavajući Predsedništva BiH Dragan Čović i članovi Predsedništva Sulejman Tihić i Borislav Paravac te predsjedavajući Vijeća ministara BiH Adnan Terzić posjetit će u subotu Mostar i gradilište Staroga mosta.

2. prosinca 2003.

Izaslanstvo direktora Svjetske banke u Mostaru

DANAS ZASJEDA ORGANIZACIJSKI ODBOR ZA
SVEČANO OTVORENJE STAROGA MOSTA

NA SVEČANOST OTVORENJA POZVAN I AMERIČKI PREDSJEDNIK GEORGE BUSH

MOSTAR - Drugi sastanak Organizacijskoga odbora za završetak radova i svečano otvorenje Staroga mosta i stare jezgre Mostara održat će se danas, u subotu, u zgradji Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, s početkom u 12:30 sati.

Na dnevnom redu druge sjednice Organizacijskog odbora, kojim predsjedava predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine Dragan

Čović, bit će pripremne aktivnosti u pododboru, definiranje proračunskih aktivnosti i preliminarnog scenarija, utvrđivanje obilježja manifestacije te protokol ceremonije i ostala pitanja.

Uz predsjedavajućeg Predsjedništva BiH u organizacijskom odboru su i ostala dva člana Predsjedništva, Borislav Paravac i Sulejman Tihić, predsjedavajući Vijeća ministara BiH Adnan Terzić, ministar vanjskih poslova BiH Mladen Ivanić, ministar sigurnosti BiH Bariša Čolak, predsjednici Vlade Federacije BiH i Republike Srpske Ahmed Hadžipapić i Dragan Mikerević, gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić, visoki predstavnici u BiH Paddy Ashdown, i drugi.

Svečanost otvorenja Starog mosta i stare jezgre Mostara bit će upriličena 23. srpnja 2004. godine, a na tu svečanost se očekuje i dolazak velikoga broja gostiju i uzvanika, među kojima i nekolicina predsjednika država.

Na svečanost otvorenja pozvan je i američki predsjednik George Bush.

5. prosinca 2003.

Detalj s manifestacije "Skokovi sa Staroga mosta"

STRUČNO PREDAVANJE U ORGANIZACIJI
GRADSKE UPRAVE MOSTARA

KVALITETNA AKCENTNA RASVJETA ZA BOLJI IZGLED STAROGA MOSTA

MOSTAR – "Svetla grada" bila je tema predavanja koje je u organizaciji Gradske uprave Mostara održano jučer u Mostaru. Gost predavač bio je Josip Ušaj, međunarodni ekspert iz tvrtke "LUXING" iz Zagreba, a predavanje je obuhvatilo tri cjeline: Osvjetljenje vrijednih ambijentalnih cjelina i spomenika, Ambijenti i rasvjeta te Grad i njegova svjetla, s posebnim osvrtom na rasvjetu stare gradske jezgre Mostara. Kako

Nukleus grada Mostara, stara gradska jezgra, a posebno kompleks oko Staroga mosta, izuzetno je pogodan za svjetlosno akcentiranje, budući da ima neku posebnu "fotogeničnost". Kvalitetna akcentna rasvjeta bi afirmirala spomeničke i ambijentalne vrijednosti, kako bi noću bile jednakno prepoznatljive kao i danju.

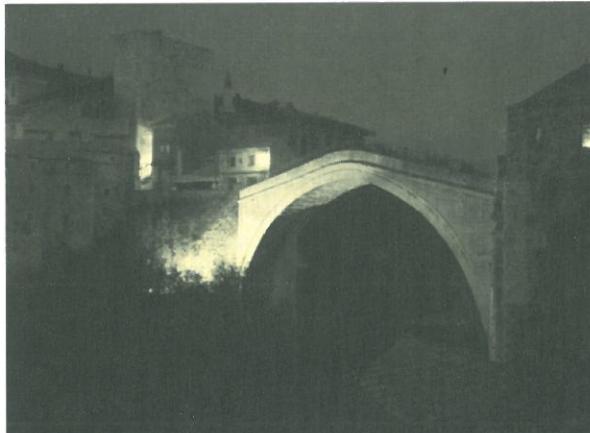
je ova tema vrlo specifična, kako su istaknuli iz Odjela za infrastrukturu, cilj da se ova oblast kroz predavanje približi nadležnim i odgovornim ljudima u organima uprave, stručnim institucijama i zainteresiranim pojedincima.

Nakon toga moguće je pristupiti definiranju programa kao osnove za izradu studije rasvjete stare gradske jezgre Mostara, a za uljepšavanje grada, pored obnove, neophodna je i rasvjeta prostora kao trodimenzionalnog. Također, osim horizontalnih ploha ulica i trotoara koje osvjetjava javna rasvjeta, potrebno je osvijetliti volumene zgrada, spomenika, fontana, raslinja i drugoga, što se postiže akcentnom rasvjetom ili iluminacijom. Nukleus grada Mostara, stara gradska jezgra, a posebno kompleks oko Staroga mosta, izuzetno je pogodan za svjetlosno akcentiranje, budući da ima neku posebnu "fotogeničnost". Kvalitetna akcentna rasvjeta bi afirmirala spomeničke i ambijentalne vrijednosti, kako bi noću bile jednakno prepoznatljive kao i danju.

Svečano otvorenje Staroga mosta, predviđeno za 23. srpnja 2004. godine, dobra je prilika da se svijetu pokaže ovaj biser graditeljstva na jedan izuzetno efektan način, u večernjim satima, pod svjetlima reflektora. Osvjetljenje kula uz most učinilo bi da sam most djeluje još elegantnije, posebno svjetлом istaknute fasade na obje obale Neretve, naročito Kujundžiluka, a pojačalo bi i prostornu perspektivu stare jezgre grada.

16. prosinca 2003.

Stari most, uz obnovu, zahtjevat će i kvalitetnu rasvjetu

PCU PROVEO ISTRAŽIVANJE MEĐU
GRAĐANIMA MOSTARA

MOSTARCI PODRŽAVAJU PROJEKT OBNOVE STAROGA MOSTA, A NITKO NE SUMNJA U NJEGOVU DOVRŠENJE

MOSTAR - Pokusni projekt kulturnog nasljeđa koji se realizira kreditom Svjetske banke i pod tehničkom kontrolom jedanaest članova stručnoga tima UNESCO-a u svojoj je četvrtoj godini rada. Iako se bliže Božićni i novogodišnji blagdani radovi na projektu obnove Staroga mosta teku prema planu i predvidenoj dinamici.

Kako nam je kazao Ante Šain, voditelj poslova tehničke pripreme. Jedinica za koordinaciju projekta, PCU u ovom trenutku finalizira dvije

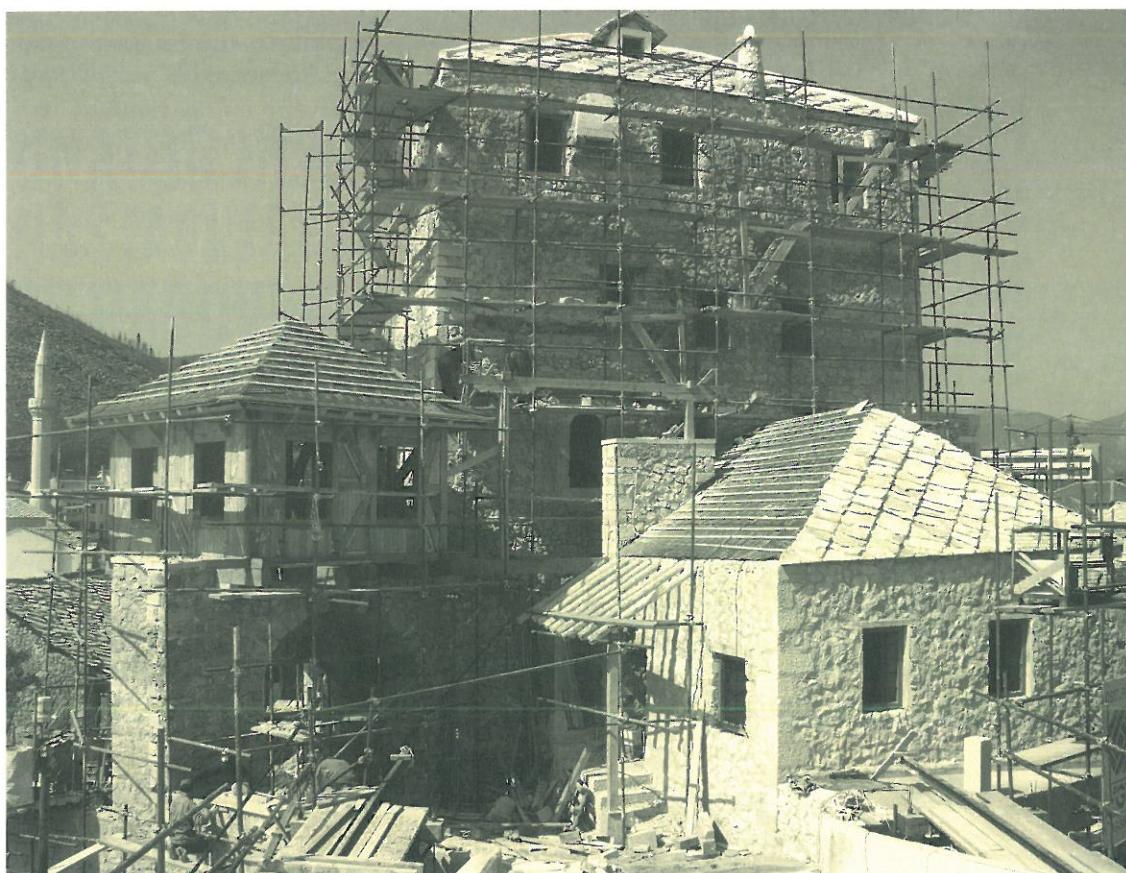
- Anketa je pokazala da građani Mostara u velikoj većini podržavaju projekt, a gotovo stopostotno nema sumnje u uspješan dovršetak projekta. Nama u PCU je ovo najveća satisfakcija s obzirom na masu nestručnih i zlonamjernih napisa u dnevnim tiskovinama, koje se u valovima objavljaju o temi obnove Staroga mosta i povijesnog nasljeđa Mostara - kazao je Šain.

od tri komponente projekta, a to su obnova Staroga mosta s pripadajućim kulama i sedam objekata neposredno uz kule te jedanaest odabralih objekata u neposrednom susjedstvu mosta.

- Radove na lokalitetu Staroga grada prate i drugi konzultantski poslovi, od kojih su sada aktualni gotovo dovršeno istraživanje javnog mišljenja koje je Jedinica za koordinaciju projekta sa svojim suradnicima provela na uzorku od 350 ispitanika u cijelom gradu. Anketa je pokazala da građani Mostara u velikoj većini podržavaju projekt, a gotovo stopostotno nema sumnje u uspješan dovršetak projekta. Nama u PCU je ovo najveća satisfakcija s obzirom na masu nestručnih i zlonamjernih napisa u dnevnim tiskovinama, koje se u valovima objavljaju o temi obnove Staroga mosta i povijesnog nasljeđa Mostara - kazao je Šain, dodajući kako je u ovom trenutku Stari most takoreći obnovljen, a trenutačno se dovršava izolacijska podloga, tzv. turska izolacija od tamno crvenog morta koja se nalazi neposredno ispod kamenih elemenata kaldrme.

Rekonstrukcija i restauracija kula Tara i Halebija obavlja se ubrzanom dinamikom i Jedinica za koordinaciju je vrlo zadovoljna rezultatima rada zajedničkog nastupa poduzeća Građevinar Fajić - Karadrvo - HP Investing. Kako ističe Šain, važno je kazati da se u sklopu ove restauracije uređuje i betonska konstrukcija nad podzemnim arheološkim iskopinama koje će biti dostupne posjetiteljima kompleksa, te da je to jedini detalj urađen suvremenim materijalom, a ne kao što su neki mediji objavljivali da se kod obnove mosta koristi beton.

- Do kraja godine potpisat ćemo konzultantski ugovor s Matteom Rossatijem za pripremu regionalne konferencije o kulturnom nasljeđu, koja se planira održati u Mostaru u vrijeme ceremonije otvaranja kompleksa Staroga mosta 23. srpnja 2004. godine - ističe Šain, dodajući da je u planu do toga dana dovršiti i natječajne dokumente za obnovu zgrade HKD Napredak, što se priprema u suradnji s inženjerima i restauratorima Amirom Pašićem, Androm Desinom, Dijonom Prašo i Blandom Maticom.

Uz obnovu mosta započela i obnova kula Tara i Helebija

VODITELJICA UNESCO-ova UREDA U VENECIJI
U POSJETU MOSTARU

I NAKON OBNOVE STAROGA MOSTA NASTAVIT ĆEMO SURADNJU U OBOSTRANOM POVJERENJU

MOSTAR - Nakon posjeta Sarajevu i razgovora s predsjedavajućim Predsjedništvom Bosne i Hercegovine Draganom Čovićem, Marie Paul Roudil, voditeljica UNESCO-ova Ureda u Veneciji, razgovarala je jučer u Mostaru i s gradonačelnikom i dogradonačelnikom Mostara Hamdijom Jahićem i Ljubom Bešlićem.

U izjavi novinarima Roudil je naglasila kako je zadovoljna svojim prvim posjetom Mostaru te da je tu kako bi otvaranje Staroga mosta, zakazano za 23. srpnja ove godine, bilo što uspješnije i kvalitetno organizirano.

Ona je naglasila i zadovoljstvo suradnjom UNESCO-a s Gradom Mostarom i čelnicima grada, kao i s tijekom rekonstrukcije Staroga mosta, koji, prema njezinim riječima, ne predstavlja

Roudil je poručila kako se s dovršetkom rekonstrukcije Staroga mosta ne završava suradnja UNESCO-a i Grada Mostara, već, naprotiv, ona će se nastaviti u obostranom povjerenu.

- Vjerujem kako će Stari most biti na korist i za gospodarski razvoj Mostara i cijele zemlje - kazala je ona, dodavši kako zna da turisti iz Europe već stižu u Mostar.

samo puku obnovu jednog staroga kamenog mosta nego rekonstrukciju povjerena u cijeloj Bosni i Hercegovini.

- U razgovoru s predsjedavajućim Predsjedništva Čovićem razumjela sam da je preko rekonstrukcije Staroga mosta cijela zemlja mobilizirana na pomirenju – kazala je Roudil, dodavši kako ovaj projekt ima i regionalno značenje.

Ona je kazala kako će se, dan uoči svečanosti dovršetka obnove Staroga mosta, pod pokroviteljstvom Vlade Republike Italije, 22. srpnja, u Mostaru održati sastanak svih ministara kulture jugoistočne Europe. Prema njezinim riječima, UNESCO će učiniti i napor da se Stari most i stara gradska jezgra Mostara nađu na popisu zaštićene kulturne baštine UNESCO-a, ali da je ta odluka na neovisnom tijelu stručnjaka. No sve će se učiniti da se to dogodi prije otvorenja mosta.

Roudil je poručila kako se s dovršetkom rekonstrukcije Staroga mosta ne završava suradnja UNESCO-a i Grada Mostara, već, naprotiv, ona će se nastaviti u obostranom povjerenu.

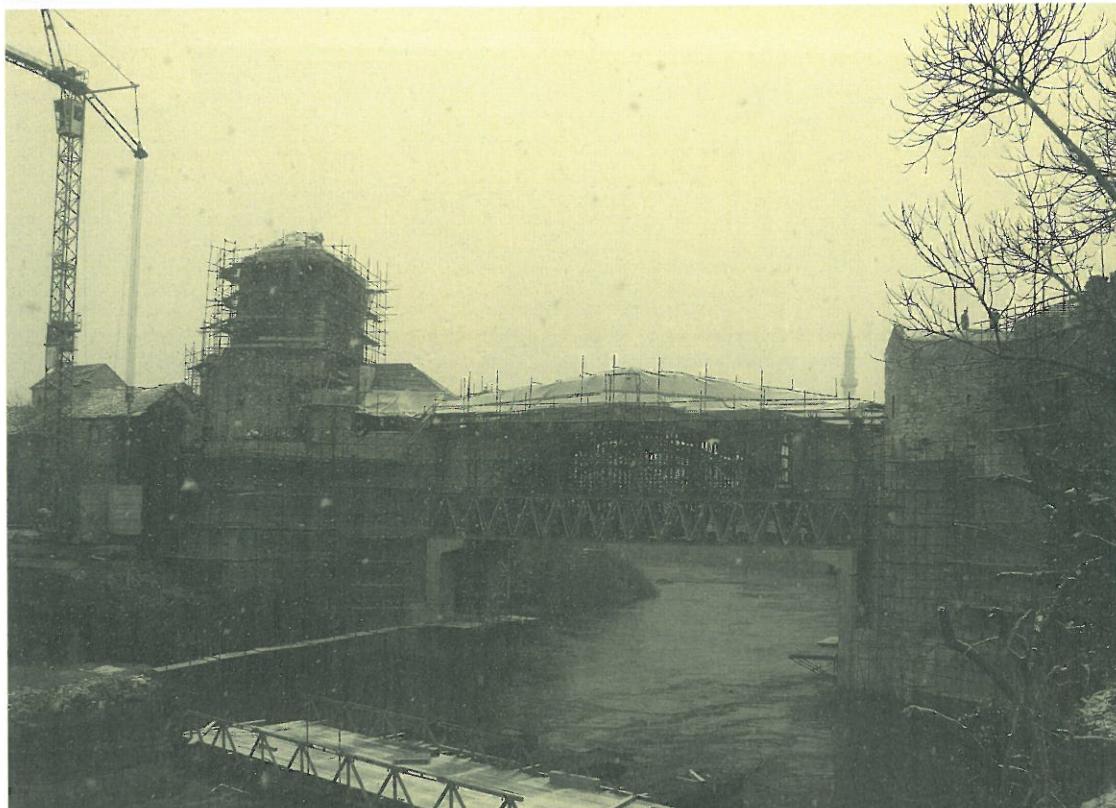
- Vjerujem kako će Stari most biti na korist i za gospodarski razvoj Mostara i cijele zemlje - kazala je ona, dodavši kako zna da turisti iz Europe već stižu u Mostar.

Čelnici Mostara Jahić i Bešlić su također izrazili zadovoljstvo posjetom i potporom koju su dobili za sve aktivnosti oko obnove Staroga mosta i njegovog upisa na popis zaštićenih spomenika kulture te da sastanak ministara kulture iz cijele regije predstavlja čast za Mostar i potvrdu značaja projekta rekonstrukcije Staroga mosta.

UZ RADOVE NA STAROM MOSTU I KULAMA
PRIPREMA SE I PROJEKT OBNOVE ZGRADE
HKD NAPREDAK

UNATOČ HLADNOĆI NASTAVLJAJU SE RADOVI NA STAROME MOSTU

Zimska idila ovih dana i u Mostaru

MOSTAR - Unatoč hladnom vremenu radovi na Starom mostu, susjednim objektima i kulama teku prema planu. Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Starog mosta (PCU) Tihomir Rozić, zbog hladnog vremena i radova na postavljanju zaštitnog sloja na luku mosta, stari most prekriven je najlonskim prekrivačem. Zaštitni sloj, koji se radi, sastoji se od zemlje crvenice, kreča, pijeska i vrlo malo vode, a on će se nabijati s gornje strane luka mosta i prilaza mostu u visini od 30 do 150 centimetara. Debljina sloja će biti od 15 do 20 centimetara, a nakon toga će uslijediti postavljanje kamene kaldrme.

Kako je istaknuo ing. Rozić, radovi se odvijaju u skladu sa zacrtanom dinamikom i PCU sa svojim izvođačima radova na i oko mosta garantira da će sve biti gotovo i prije svečanosti otvorenja Staroga mosta, zakazane za 23. srpnja ove godine.

Uz most, obnavljaju se kule Tara i Helebjia

Kako je istaknuo ing. Rozić, radovi se odvijaju u skladu sa zacrtanom dinamikom i PCU sa svojim izvođačima radova na i oko mosta garantira da će sve biti gotovo i prije svečanosti otvorenja Staroga mosta, zakazane za 23. srpnja ove godine.

Usporedo s radovima na mostu teku i radovi na kulama Tara i Helebjia, a izvođač radova je Joint Venture - "Građevinar Fajić", "HP Investing" i "Kara -drvo".

Također, ističe ing. Rozić, i radovi na kulama trebaju biti gotovi prema ugovoru do 22. srpnja ove godine, dakle prije roka, kako bi sve bilo spremno za glavnu svečanost u srpnju, kada se u Mostaru očekuje veliki broj inozemnih gostiju, predsjednika država i vrladi brojnih zemalja.

Uz obnovu kula i mosta vrše se i pripreme za obnovu zgrade HKD Napredak, a dokumentacija za taj projekt, koji se obnavlja u okviru obnove tri objekta tri naroda, poslana je u Svjetsku banku (WB) i čeka se odobrenje za raspisivanje natječaja za obnovu.

12. siječnja 2004.

KULTURNA POVIJEST MOSTARA OBILAZI SVIJET

IZLOŽBA O STAROM MOSTU OTVORENA I U BEOGRADU

MOSTAR - Pod pokroviteljstvom veleposlanstva Bosne i Hercegovine u Srbiji i Crnoj Gori, Centra za mir i višenacionalnu suradnju iz Mostara te Muzeja povijesti Jugoslavije u utorak je u Beogradu otvorena izložba pod nazivom "Stari most - spomenik mira". Izložbu su otvorili predsjednik državne zajednice Srbije i Crne Gore Svetozar Marović i predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine Adnan Terzić.

Izložba koja sadrži stare fotografije s motivima Staroga mosta, ostatke originalne kraldrme te razglednice i poštanske marke predstavljena je građanima Beograda, a proteklih godina ova izložba upriličena je i u Zagrebu, Sarajevu i Beču. Nakon Beograda, prema riječima organizatora, izložba se seli u Atenu, potom u Pariz, Istanbul i Bruxelles.

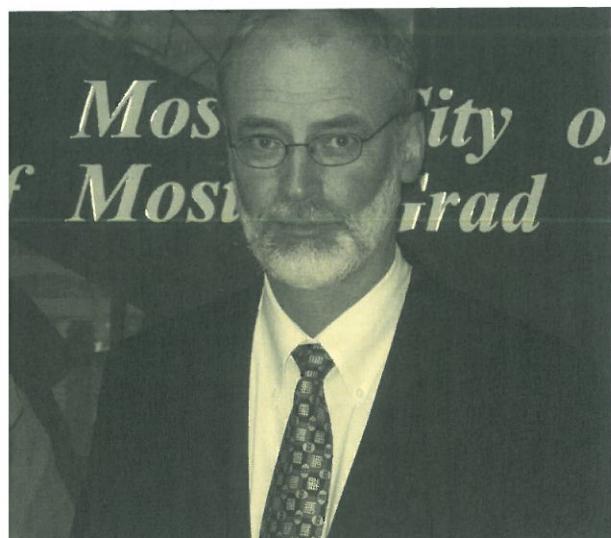
Stari je most izgrađen 1566. godine, a srušen 1993. godine. Gradonačelnici Mostara Safet Oručević i Ivan Prskalo, zajedno s predstavnicima UNESCO-a, Svjetske banke i Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine potpisali su u prosincu 1999. godine u Mostaru ugovor o obnovi Staroga mosta. Projekt obnove Staroga mosta vrijedan 15,5 milijuna američkih dolara, koje financiraju Svjetska banka, UNESCO, Grad Mostar, Razvojna banka vijeća Europe te vlade Hrvatske, Turke, Italije, Francuske i Nizozemske, treba biti završen do 23. srpnja ove godine, za kada je i zakazana svečanost njegova otvorenja.

4. veljače 2004.

LARY HANNAH: DIREKTOR PROJEKTA ZA
OBNOVU STAROG MOSTA PRI SVJETSKOJ BANCI

JEDINI NOVOIZGRAĐENI MOST STAR 500 GODINA!

Lary Hannah posjetio je Mostar i obišao Stari most

MOSTAR - Gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i dogradonačelnik Ljubo Bešlić te direktor i zamjenik direktora Jedinice za obnovu Staroga mosta (PCU) Rusmir Ćišić i Tihomir Rozić primili su u Gradskoj upravi direktora projekta za obnovu Starog mosta pri Svjetskoj banci Larya Hannahu.

Hannah je kazao kako je došao u Mostar u redovitu superviziju, odnosno da pregleda odvija li se sve predviđeno projektom prema planu.

- S tim sam ciljem stigao i vidio da je most obnovljen, i to je vjerojatno jedini novoizgrađeni most koji je star 500 godina - kazao je nakon sastanka Hannah te izrazio zadovoljstvo napretkom na projektu i obnovi svega onoga što se obnavlja po projektu.

On je naglasio kako obnova Staroga mosta i sva događanja oko tog projekta imaju jedan pozitivan učinak i na druga događanja u gradu.

Gradonačelnik je Jahić kazao kako mu je zadovoljstvo da je Hannah kroz svoj posjet ocijenio da radovi na projektu idu jako dobro, kako na rekonstrukciji Staroga mosta tako i na rekonstrukciji kula, što predstavlja ohrabrenje.

Dogradonačelnik je Bešlić istaknuo kako je bilo riječi i oko mogućeg uređenja infrastrukture i pomoći Svjetske banke u staroj jezgri grada, zatim oko izložbe o gradu Mostaru, odnosno o izgradnji Staroga mosta, koja bi trebala biti predstavljena u nekim gradovima svijeta i koja bi na kraju završila u Mostaru.

5. veljače 2004.

JOŠ PET MJESECI DO SVRŠETKA RADOVA NA
OBNOVI STAROGA MOSTA U MOSTARU

SLIJEDI POSTAVLJANJE ORIGINALNE KALDRME

MOSTAR - Do svečanosti otvorenja obnovljenoga Staroga mosta u Mostaru, dviju kula te susjednih objekata ostalo je nešto više od pet mjeseci. Kako nam je kazao direktor Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU) Rusmir Ćišić trenutno su u tijeku radovi s gornje strane luka mosta.

- Na most se postavlja materijal za izolaciju, crveni malter koji ima veliku vlažnost i ne dopu-

šta prodor vode na kamene blokove luka mosta - ističe Ćišić, dodajući kako bi ovi radovi mogli biti gotovi do konca ovoga tjedna, ako nas u Mostaru posluži lijepo vrijeme kakvo je bilo proteklih dana. Ono što slijedi nakon toga, kazao nam je on, jest postavljanje kaldrme koja je u potpunosti pripremljena. Taj posao radit će se postepeno, a bit će iskorишteni i ostaci stare kaldrme. Ćišić kaže kako će se posebna pozornost posvetiti što manjoj razlici u izgledu stare i nove kaldrme, jer stara je "brušena" preko 450 godina ljudskom nogom i konjskim kopitom koji su svojevremeno prelazili preko mosta. Ćišić otkriva kako sada postoje metode pri obradi kamena kojima bi se nova kaldrma tako izbrisila da bi izgledom bila što sličnija staroj kaldrmi.

- Zahtjevan posao - ističe Ćišić - čeka građitelje u iduća dva mjeseca i kod demontaže drvenoga pješačkog mosta koji je služio za prelazak preko Neretve proteklih godina, kao i kod uklanjanja skele i betonskih stopa koje su pripnjene uz novi luk mosta.

11. veljače 2004.

Radnici postavljaju izolaciju na mostu

TURSKI MINISTAR KULTURE I TURIZMA U
POSJETU MOSTARU

STARI JE MOST SIMBOL SVEGA NAJLJEPŠEG

MOSTAR - Zamjenik ministara kulture i turizma Republike Turske Mustafa Isen posjetio je u srijedu, u pratinji svojih domaćina ministara u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine Ramizu Mehmedagića i Gavrila Grahovca te turske veleposlanice u Bosni i Hercegovini Sine Melek Baydur, gradilište Staroga mosta u Mostaru.

Nakon obilaska gradilišta, gdje su ga dočekali gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić, ministar Isen je kazao kako se uvjerio da se radovi na obnovi mosta primiču kraju te kako mu je drago da će se most uskoro pustiti u funkciju.

- Stari most u Mostaru simbol je svega najljepšeg. On ne samo da spaja obale, ljude i grad, on spaja kulturu, različitosti, lijepu stvar i bogatstva - kazao je Isen, dodavši kako mu je želja da Mostar postane ono što je nekada bio i da bude centar kulture cijelog ovog područja.

On je istaknuo kako je posjetio Mostar prije dvadeset godina te kako se vrlo dobro sjeća kako je grad tada izgledao i zna da je tada broj turista u njemu bio četiri puta veći od tadašnjeg broja stanovnika.

Tursko je izaslanstvo, nakon posjeta Mostaru te dan ranije Sarajevu, u srijedu obišlo i Počitelj, Blagaj te manastir Žitomislići.

18. veljače 2004.

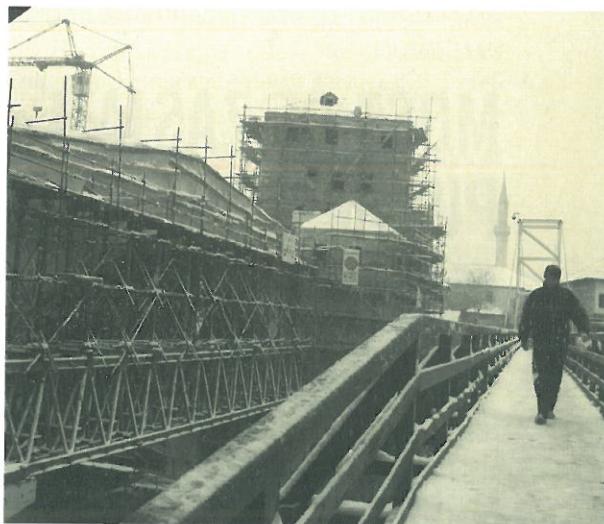
Turski ministar Mustafa Isen na mostu

Turska tvrtka ER-BU izvela je radove na luku mosta

UNATOČ KIŠI I SNIJEGU RADOVI NA STAROM MOSTU SE NASTAVLJAJU

SLIJEDI DEMONTAŽA SKELE ISPOD LUKA MOSTA

Bijele pahuljice spustile su se i na Stari most

MOSTAR - Do svečanosti otvorenja Staroga mosta u Mostaru ostalo je svega nešto više od četiri mjeseca. Posljednje nevrijeme, koje je početkom ožujka umjesto mirisa proljeća Mostaru i Hercegovini donijelo obilne kiše i bijeli prekrivač, nije omelo graditelje koji obavljaju završne radove na Starome mostu i kulama.

Kako nam je izjavio zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU) Tihomir Rozić niske temperature koje su proteklih dana vladale u Mostaru nisu usporile dinamiku radova na i oko Starog mosta.

Rozić je pojasnio kako kvarcanje i pjeskarenje obuhvačaju dotjerivanje kamena kvarcnim pijeskom kojim će se mostu skinuti sadašnja boja novoga kamena. Kamen bi tako dobio izgled starijeg kamena. U tu operaciju spada i skidanje oštih bridova na njemu kako bi kamen dobio i što prirodniji izgled.

- Nismo radili jučer zbog Dana nezavisnosti, a već danas počelo se s postavljanjem kamene kaldrme na mostu – rekao nam je Rozić, dodajući kako bi uza sve eventualne prepreke ili neprilike kaldrma trebala biti postavljena na mostu do sredine travnja. Nakon tog posla počet će skidanje i demontaža skele ispod luka mosta, a zatim završni radovi na uređenju mosta i sitna dotjerivanja kao što su kvarcanje i pjeskarenje.

Rozić je pojasnio kako kvarcanje i pjeskarenje obuhvačaju dotjerivanje kamena kvarcnim pijeskom kojim će se mostu skinuti sadašnja boja novoga kamena. Kamen bi tako dobio izgled starijeg kamena. U tu operaciju spada i skidanje oštih bridova na njemu kako bi kamen dobio i što prirodniji izgled. Prema njegovim riječima, kada se završi taj dio posla, ostaje da se stavi željezna ograda na most koja je već i ranije mogla biti postavljena, ali da se ne bi oštetila to se nije učinilo u ovoj fazi radova. Kako nam je istaknuo Rozić ograda je jednaka originalnoj po svim detaljima, a izrađena je u Željezari Zenica. Također, po svršetku ovog dijela posla slijedi i demontaža pomoćnog mosta koji sada služi stanovništvu i turistima za prijelaz s jedne na drugu obalu Neretve. Proteklih dana bilo je zahtjeva da se taj most u ovoj fazi još ne demontira, a Rozić ističe kako je po projektu taj dio posla predviđen ugovorom s izvođačem radova na obnovi Staroga mosta i tu se ništa ne može mijenjati, izuzev ako Gradska uprava ne odluči drukčije. Rozić je zamolio građane da pokažu još malo strpljenja jer projekt se bliži kraju, te je također naglasio kako pomoćni most predstavlja smetnju za još neke radove, a među njima i za radove na projektu osvjetljenja Staroga mosta.

STARI MOST U MOSTARU OVIH DANA DOBIVA
KALDRMU

MOST ĆE ZASJATI PUNIM SJAJEM, A KULE ĆE POSTATI MUZEJ!

MOSTAR - Nakon snijega i dosta niskih temperatura koje su koncem prošloga mjeseca pogodili Mostar i Hercegovinu, poradi čega su radovi na i oko izgradnje Staroga mosta pomalo usporeni, ovih dana u gradu na Neretvi pravo je proljeće, što svakako pogoduje neimariima na mostu.

Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio dr. Željko Peković, direktor tvrtke OMEGA Enginering iz Dubrovnika, koja je supervizor radova na Starom mostu, sve aktivnosti oko obnove mosta i kula idu prema planu. Radovi na postavljanju kamene kaldrme na luku mosta teku dosta uspješno, tako da bi taj dio posla trebao biti završen u prvom tjednu idućeg mjeseca. Kaldrma koja se trenutno radi dijelom je izvorna, odnosno sačuvana od ostataka mosta, a dijelom je nova. Prema njegovim riječima, kada se ona postavi bit će potrebno uraditi male zahvate kako bi se njezin izgled izjednačio s onim ranijim. Nakon završetka ovog dijela posla pristupit će se injektiranju između starih i novih dijelo-

va mosta, a to će se raditi vapnenom smjesom. Potom slijedi spuštanje skele ispod luka mosta kako bi se obavilo fugiranje, pjeskarenje i nanošenje patine na luku mosta. Time bi on dobio što "originalniji" izgled. Kako ističe Peković, dalje slijedi potpuna demontaža metalne skele kada će se Stari most ukazati u punom sjaju. Naravno, trebat će još postaviti metalnu ogradu koja je već ranije iskovana, a ovih dana trebat će demontirati i privremeni pješački most.

Paralelno s radovima na mostu obavljaju se i radovi na obnovi dviju kula. Kule su pokrivene, elektrificirane i stavljeni su prozori, a u tijeku je unutarnje žbukanje. Peković ističe da će o njihovoj budućoj namjeni odlučiti gradske vlasti, ali cijeni da bi one svakako bile pogodne da se u njih smjesti izlošci mosta i arheološke iskopine pronađene tijekom njegove obnove, odnosno da posluže kao muzejski prostor.

18. ožujka 2004.

Prof. dr. Željko Peković, direktor tvrtke OMEGA Engineering

OBILNE KIŠE U MOSTARU USPORAVAJU
RADOVE NA STAROME MOSTU

VISOKA RAZINA VODE PRIJETI POMOĆNIM OBJEKTIMA

MOSTAR - Obilne kiše koje su proteklih dana zadesile Hercegovinu znatno su povećale razinu vode u rijeci Neretvi, što je stvorilo nemale po-teškoće izvodačima radova na izgradnji Staroga mosta u Mostaru. Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio Tihomir Rozić, zamjenik direktora Je-

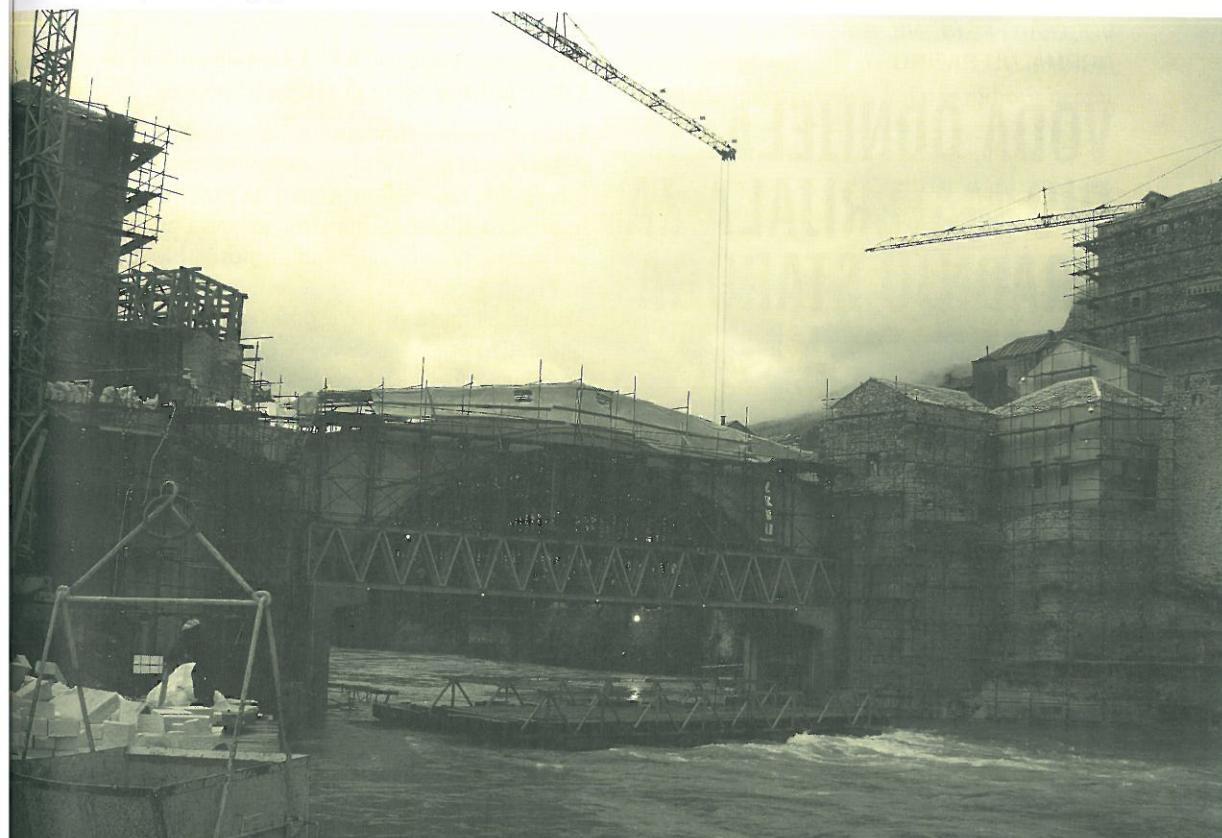
dinice za koordinaciju izgradnje Staroga mosta (PCU), visoka razina vode u Neretvi nije toliko izravna prijetnja stabilnosti, konstrukciji i skeli Staroga mosta, ali jest pomoćnim objektima.

Kako je kazao Rozić, u PCU-u su u stalnom kontaktu s Elektroprivredom HZ HB i Elektroprivredom Bosne i Hercegovine koje kontroliraju vodostaj rijeke Neretve. U idućih se dva do tri dana također očekuje kišno vrijeme, ali se razina vode ne bi trebala značajno povećati i na taj način ugroziti sami most. On je kazao kako je u noći s ponedjeljka na utorak vodostaj bio najveći, tako da je poplavio pomoćnu platformu pored mosta na kojoj se vrše pripreme materijala, a voda je odnijela ponton koji se zaustavio nekoliko kilometara niže, kod Bunskoga mosta.

Prema njegovim riječima, idućih će se dana pon- ton izvdaliti iz vode i postaviti na staro mjesto.

24. ožujka 2004.

Nabujala Neretva prijeti Starome mostu

Veliki plavni val odnio je i pontonski most

VODOSTAJ NERETVE VRAĆA SE NA
NORMALNU RAZINU

VODA ODNIJELA DIO MATERIJALA ZA GRADNJU STAROGA MOSTA

MOSTAR - Nakon obilnih kiša koje su u jednom trenutku zaprijetile i gradilištu Staroga mosta u Mostaru, u četvrtak se vodostaj Neretve vratio u normalu.

Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio Željko Ostojić, iz Javnoga poduzeća za vodna područja sливова Jadranskog mora Mostar, trenutno stanje je stabilno, što znači da je razina vode u opadanju. Razina vode jučer je na Neretvi, od Staroga mosta uzvodno oko dva kilometra bila

normalna i, ukoliko ne bude obilnih padalina u idućem razdoblju, ne bi trebalo poduzimati никакve dodatne mјere za zaštitu od poplave.

Supervizor na radovima na Starome mostu Dr. Željko Peković potvrdio je za naš list kako jučer, u četvrtak, nije bilo problema na gradilištu, jer je prestala kiša i razina vode je opala za dva i pol metra, tako da su nastavili normalno raditi. Prema njegovim riječima jedina šteta koju su osjetili jest da su ostali bez dijela materijala i da se dva dana radilo usporeno. Ono što ga smeta, kazao je Peković, jest činjenica da hidroelektrane uzvodno na Neretvi znaju da se topi snijeg i da padaju obilne kiše, ali tek kada stanje postane alarmantno oni prazne svoje akumulacije, što stvara probleme izvođačima radova ali i vlasnicima ugostiteljskih objekata uz samu rijeku, koji su također imali štete proteklih dana poradi povećanja vodostaja Neretve.

Veliki plavni val, koji je prije nekoliko godina zadesio Mostar, izazvao je velike štete na obiteljskim kućama i stanovima, a taj se slučaj još uvjek poteže na sudu jer su građani podnijeli tužbe kako bi im se nadoknadila šteta.

U MOSTARU ODRŽANA OSMA SJEDNICA
UNESCO-ova ODBORA EKSPERATA

UNESCO-ovim STRUČNJACIMA PREDSTAVLJEN PROJEKT OBNOVE STAROGA MOSTA, S NAGLASKOM NA ARHEOLOŠKIM NALAZIMA

Osma sjednica UNESCO-ova međunarodnog odbora

MOSTAR - Osma sjednica UNESCO-ova međunarodnog odbora eksperata održana je u četvrtak u Mostaru, nakon čega je upriličena konferencija za novinare na kojoj su uvaženi stručnjaci UNESCO-a iz oblasti zaštite i obnove kulturno-povijesne baštine govorili o projektu obnove Staroga mosta i objekata susedstva u Mostaru.

Prvi se novinarima obratio Azedine Beschahou, koji je istaknuo kako je prije osam godina započeo projekt obnove Staroga mosta u Mostaru, a oni, kao članovi odbora eksperata, mogu biti iznimno zadovoljni obavljenim poslom, dok je veliki dio zasluga i odgovornosti na vlastima Grada Mostara, Bosne i Hercegovine i Jedinice za koordinaciju projekta (PCU).

Giorgiou Macchi, čiji je dio posla bio vezan za statiku mosta, naglasio je kako je ovaj projekt bio iznimno zahtjevan i težak jer se na djelu morala pokazati velika suradnja svih tehničara, kako bi se na kraju dobio odgovarajući rezultat. Direktor PCU-a Ruzmir Čišić iskoristio je ovu prigodu da zahvali svim članovima odbora koji su obnovi mosta dali svoj doprinos u proteklih osam godina, naglasivši kako je njihova nesobi-

čna stručna pomoć pomogla graditeljima i supervizoru radova za cijeli projekt.

- Skidanje čelične skele ispod luka mosta bit će mali trenutak strepnje svih nas, ali vjerujem da će sve proći dobro i uspješno - kazao je Ćosić.

Supervizor na radovima dr. Željko Peković iz OMEGA Engineeringa iz Dubrovnika kazao je kako je na sjednici prezentiran kompletan projekt izgradnje Staroga mosta i svi dosezi do kojih su došli tijekom rada na projektu, a prije svega je ukazano na arheološke i povijesne

U ime generalnog direktora UNESCO-a novinarima se obratio Gadi Imogezulu, rekavši kako je UNESCO ponosan na ovaj projekt u Mostaru te je također zahvalio članovima komisije bez kojih ovaj projekt ne bi bio tako uspješno izveden. On je rekao kako o ovom projektu treba sačiniti dokumentaciju i sačuvati je za budućnost, a ovaj projekt može svakako poslužiti i kao obrazac za buduće slične projekte u svijetu.

nalaze na gradilištu, s obje strane rijeke, koji govore o nastanku grada. Peković je također izrazio zadovoljstvo obavljenim radovima i njihovom završetkom prije isteka roka, a ono što još treba napraviti jest kvalitetna publikacija građnje i nalaza.

U ime generalnog direktora UNESCO-a novinarima se obratio Gadi Imogezulu, rekavši kako je UNESCO ponosan na ovaj projekt u Mostaru te se također zahvalio članovima komisije bez kojih ovaj projekt ne bi bio tako uspješno izveden. On je rekao kako o ovom projektu treba sačiniti dokumentaciju i sačuvati je za budućnost, a ovaj projekt može svakako poslužiti i kao obrazac za buduće slične projekte u svijetu.

Svečana ceremonija otvorenja Staroga mosta u Mostaru bit će upriličena 23. srpnja ove godine, a do tada ostaje završiti još poslove na čišćenju gradilišta, korita rijeke Neretve te još neke detalje. Sve do tada građani neće moći prelaziti preko novoizgrađenog Staroga mosta.

9. travnja 2004.

Inženjeri PCU-a Rozić i Šain nadgledaju radove na luku mosta

PROJEKTOM OBNOVE KULTURNE BAŠTINE
U MOSTARU PREDVIĐENA I OBNOVA TRI
OBJEKTA TRI NARODA

NA REDU JE OBNOVA ZGRADE HKD NAPREDAK

HKD Napredak ima tradiciju kulturno-odgojne djelatnosti i znao je materijalizirati sve one napredne ideje koje je hrvatski narod razvijao na ovim prostorima u vrijeme s kraja XIX. i početka XX. stoljeća. Na kraju krajeva, i dva nobelovca, Ivo Andrić i Vladimir Prelog, bili su stipendisti Napretka.

Zgrada HKD Napredak višenamjenski je objekt izgrađen 1906. godine kao Kulturni centar HKD Napredak, koji je i ostao jedini vlasnik. Godine 1926. na postojeće dvije etaže i podrum nadograđena je treća etaža. Nakon Drugoga svjetskog rata objekt je nacionaliziran i pretvoren u dječju bolnicu. Ovaj objekt jedan je od najznačajnijih u Hercegovini, koji nije sakralnog karaktera, a koji tako zorno svjedoči o kulturnoj povijesti hrvatskoga naroda na prostorima Mostara, Hercegovine, ali i šire.

MOSTAR - Projektom obnove Staroga mosta u Mostaru predviđena je i obnova tri objekta tri naroda, a prvi od njih je zgrada HKD Napredak. Kako se bliži završetak projekta obnove Staroga mosta, a još nije krenula obnova zgrade HKD Napredak, pojavila je bojazan da taj projekt neće biti ni realiziran.

Kako nam je izjavio Anto Šain, službenik Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Grad Mostar su dobili kredit od Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA) za trošak probnog projekta kulturne baštine, koji će dijelom biti iskorišten za radove na rekonstrukciji i restauraciji zgrade HKD Napredak.

Jedinica za koordinaciju projekta upravo je ovih dana raspisala natječaj za obnovu zgrade, a period izvođenja radova je pet mjeseci od datuma potpisivanja ugovora.

Davanje ponuda za taj posao će se izvršiti sukladno međunarodnim konkurenčkim postupcima za davanje ponuda, utvrđenim u Smjernicama Svjetske banke, a kako ističe Šain, ponude se moraju dostaviti do 19. svibnja ove godine. Nakon toga bi, ukoliko ne bude poteškoća, najvjerojatnije početkom lipnja, započeli radovi na obnovi.

Zgrada HKD Napredak višenamjenski je objekt izgrađen 1906. godine kao Kulturni centar HKD Napredak, koji je i ostao jedini vlasnik. Godine 1926. na postojeće dvije etaže i podrum nadograđena je treća etaža. Nakon Drugoga svjetskog rata objekt je nacionaliziran i pretvoren u dječju bolnicu. Ovaj objekt jedan je od najznačajnijih u Hercegovini, koji nije sakralnog karaktera, a koji tako zorno svjedoči o kulturnoj povijesti hrvatskoga naroda na prostorima Mostara, Hercegovine, ali i šire. U originalnoj izvedbi, zgrada je organizirana prema stilu austro-ugarskog vremena, imala je privlačnu secesijsku geometrijsku fasadu. Konzervatorskim zahvatima u kasnijem periodu nestalo je tih oblika, ali je sačuvana dokumentacija koja omogućava povratak originalnih elemenata ovom objektu.

I Napretkov konvikt uskoro će biti obnovljen

U SARAJEVU ODRŽAN TREĆI SASTANAK ORGANIZACIJSKOG ODBORA ZA ZAVRŠETAK RADOVA NA STAROME MOSTU

VEĆ SE PRIPREMA CEREMONIJA SVEČANOGA OTVORENJA STAROGA MOSTA U MOSTARU

Sa sjednica OO za otvorenje Staroga mosta

MOSTAR - Svečana ceremonija otvorenja Staroga mosta i stare jezgre Mostara bit će upriličena 23. srpnja ove godine. Kako su istaknuli iz Predsjedništva Bosne i Hercegovine, tim povodom u Sarajevu je održan treći radni sastanak Organizacijskog odbora za završetak radova i svečano otvorenje Staroga mosta i stare gradske jezgre.

Na sastanku je razmatrano i izyješće o radovima na gradnji Staroga mosta i dviju susjednih kula, koje je podnio gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić. Zaključeno je da do idućeg sastanka Organizacijskog odbora treba definirati rad pododbora i scenarij za sve aktivnosti. Za scenarij svečanosti otvaranja Staroga mosta i stare gradske jezgre bit će raspisani međunarodni natječaj.

Očekuje se da će svečanoj ceremoniji u Mostaru nazočiti brojni gosti i turisti te predsjednici brojnih vlasti i država.

13. travnja 2004.

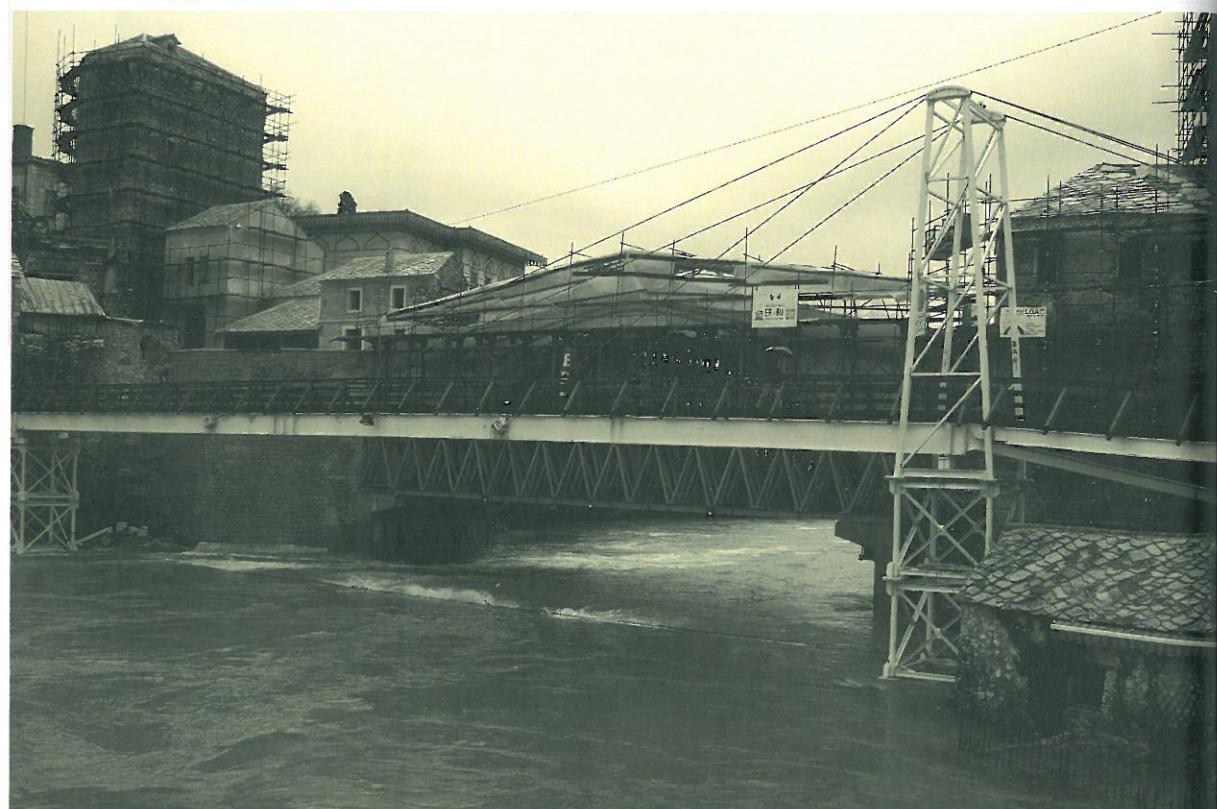
PRIJETE LI MOSTARU PONOVNO POPLAVE I VODENA STIHIJA!?

RAZINA NERETVE DOSEGNULA KRITIČNU TOČKU

MOSTAR - Obilne padaline koje su protekloga tjedna zahvatile Mostar i cijelu Bosnu i Hercegovinu niti ovog tjedna nisu prestale. Istina, iako se rijeka Neretva izlila iz svog korita, još uvijek ne prijeti velika opasnost kao što je to bilo prije pet godina kada je voda dosegнуla razinu

Trenutno stanje akumulacije je 268,68 mm, što predstavlja stalnu opasnost za Mostar i nizvodna naselja, kao i područja sve do Ploča. Prema Šehićevim riječima vidljivo je kako je ostalo vrlo malo prostora da se prime veće padaline i otopine snijega, što znači da ukoliko loše vrijeme potraje više dana onda prijeti ozbiljna opasnost od ispuštanja većih količina voda iz akumulacija zbog sigurnosti brana, a time bi se očekivala i ugroženost od poplava nizvodnih područja.

Nove poplave prijete mostu!?

visine Staroga mosta. Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio Ibrahim Šehić, zamjenik načelnika Odjela za infrastrukturu u Gradskoj upravi Mostara, protok vode kroz Mostar je trenutno u kontroliranim količinama, koje ne ugrožavaju objekte i naselja uz samu rijeku Neretvu. Šehić nam je pojasnio sustav funkcioniranja hidroenergetskih objekata na slivu, s naglaskom na najznačajniju akumulaciju - HE Jablanica.

Najveća dozvoljena visina akumulacije je ona do koje smije doći razina voda u normalnim uvjetima i ona iznosi 270 metara nadmorske visine (mnm), a voda do te razine smije dosegnuti samo u ljetnom periodu, odnosno kada ne prijeti opasnost od dotoka velikih količina voda. Sigurnosna kvota akumulacije, kazao nam je Šehić, je ona na kojoj se mora držati razina u vrijeme velikih dotoka vode, kao što je sada slučaj, u zimskom i proljetnom periodu.

Trenutno stanje akumulacije je 268,68 mnm, što predstavlja stalnu opasnost za Mostar i nizvodna naselja, kao i područja sve do Ploča. Prema Šehićevim riječima vidljivo je kako je ostalo vrlo malo prostora da se prime veće padaline i otpine snijega, što znači da ukoliko loše vrijeme potraje više dana onda prijeti ozbiljna opasnost od ispuštanja većih količina voda iz akumulacija zbog sigurnosti brana, a time bi se očekivala i ugroženost od poplava nizvodnih područja.

Odluke o upravljanju količinom vode u akumulacijama donosi dispečer na temelju svih bitnih pokazatelja u centru u Sarajevu. I Željko Ostojić, iz J. P. Jadranjski sliv za vodna područja slivova Jadranjskog mora Mostar, kazao nam je kako trenutno ne postoji ozbiljna opasnost od vode iz rijeke Neretve, odnosno tri hidroelektrane na Neretvi uzvodno od Mostara, ali ako ovakvo kišovito vrijeme potraje više dana onda postoji realna opasnost od poplava.

U utorak je, kazao nam je Ostojić, protok vode kod Carinskog mosta u Mostaru bio 1000 metara kubičnih, što je zadovoljavajuće, odnosno stanje je bilo stabilno.

Zamjenik načelnika Odjela za infrastrukturu Ibrahim Šehić

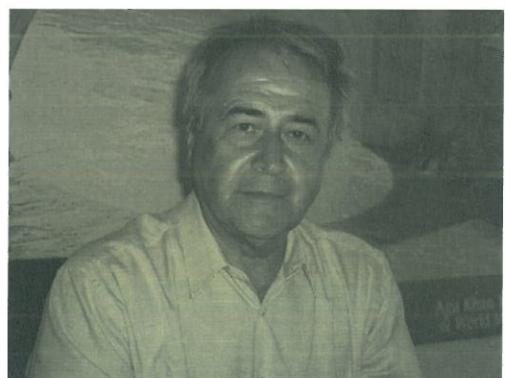
IAKO SU RADOVI USPORENI, NIJE UPITAN
DATUM SVEČANE CEREMONIJE OTVORENJA
STAROGA MOSTA

RASPISAN MEĐUNARODNI NATJEČAJ ZA IZBOR REDATELJA SVEČANOSTI OTVORENJA

MOSTAR - Proteklih su dana zbog obilnih padalina u Mostaru i Hercegovini radovi na obnovi Staroga mosta tekli nešto usporenom dinamikom. Ipak, kako cijeli projekt ide prema planu, zakazani datum za svečanost otvorenja Starog mosta 23. srpnja 2004. godine neće biti doveden u pitanje. Već za 20. travnja predviđena je demontaža lučne skele, odnosno njezino blago otpuštanje kako bi se obradio luk mosta s donje strane na koju je skela sada naslonjena.

Ćišić je napomenuo kako se beton i svaki i najmanji ostatak betona mora potpuno ukloniti, jer ekologija je važan segment cijelog ovog projekta. To znači da ništa od betona ne smije ostati u rijeci.

Prema riječima Rusmira Ćišića, direktora jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), posao obrade luka trajat će otprije like tjedan dana, a nakon toga će poduzeće ŽGP demontirati kompletну skelu te betonski dio uz luk mosta, na koji je skela naslonjena. Kada završi taj zahtjevni i osjetljivi dio posla turska će tvrtka ER-BU, koja je i gradila luk, izvršiti sanaciju kamenih blokova koji su bili zaklonjeni skelom te uraditi dodatno injektiranje, a potom demontirati pješčani most koji je služio kao pri-

Rusmir Ćišić, direktor PCU-a

jelaz s jedne na drugu obalu Neretve. Ćišić kaže kako će se nakon demontaže pješčanog mosta sve dalje aktivnosti obavljati s vodene površine i za te aktivnosti ostavljeno je 45 dana, te stoga moli građane da ste strpe jer se do 23. srpnja neće moći prolaziti "novim" Starim mostom.

Ćišić je napomenuo kako se beton i svaki i najmanji ostatak betona mora potpuno ukloniti, jer ekologija je važan segment cijelog ovog projekta. To znači da ništa od betona ne smije ostati u rijeci. Poslije slijedi demontaža krana, koji je služio za prijenos kamenih blokova i materijala za gradnju mosta, i betonskih stopa na kojima je stajao kran te čišćenje obale i nasipanje pijeskom, odnosno njeno dovođenje u ranije stanje. Svi ovi poslovi, istaknuo je Ćišić, moraju biti urađeni do konca lipnja kako bi se ostavilo dovoljno vremena za pripremu svečanosti otvorenja Staroga mosta, kada se očekuje dolazak brojnih državnika, gostiju i turista u Mostar.

Kako su radovi u završnoj fazi, osim četvrtkom u vremenu od 12 do 14 sati, nije dozvoljen pristup gradilištu niti medijima, odnosno mediji samo u tom terminu mogu doći na gradilište i snimiti radove. U tom vremenu bit će im na raspolaganju i čelni ljudi iz PCU-a.

Ovih je dana raspisan i međunarodni natječaj za izbor redatelja te svečanosti, a svi kandidati trebaju dostaviti svoje prijedloge koji će obuhvaćati kompletan scenarij, scenografska rješenja, sudionike te finansijsku konstrukciju za taj iznimni događaj.

POPUŠTENA SKELA S LUKA STAROGA MOSTA

LUK MOSTA SPUSTIO SE ZA MILIMETAR

OBAVIJEŠT IZ GRADSKE UPRAVE MOSTARA

UKLANJA SE DRVENI PJEŠAČKI MOST

MOSTAR - Iz Gradske uprave Mostara obavijestili su sve korisnike poslovnih prostora na području uže jezgre Staroga grada da će se u periodu od 21. travnja 2004. godine do 30. lipnja 2004. godine vršiti uklanjanje metalne konstrukcije i pješačkog mosta u neposrednoj blizini Staroga mosta.

Istodobno će se izvoditi građevinski i elektro-montažerski radovi na infrastrukturnim instalacijama u cilju kvalitetne pripreme ceremonije otvaranja Staroga mosta i stare jezgre grada, stoga su korisnici poslovnih prostora dužni izvođačima radova GD Konstrukcija, Javno poduzeće Vodovod, Javno poduzeće Elektroprivreda i BH Telecom omogućiti nesmetan pristup poslovnom prostoru radi uvođenja novih instalacija za vodu, struju i telefon.

20. travnja 2004.

MOSTAR - U utorak, u poslijepodnevnim satima, radnici turske tvrtke ER-BU, koji grade Stari most u Mostaru, popustili su skelu ispod njegova luka tako da se sada potporna skela i luk uopće ne dodiruju. Skela je popuštena nekoliko centimetara a odmah potom, po riječima službenika Jedinice za koordinaciju gradnje Staroga mosta Ante Šaina, luk se spustio za jedan milimetar. Svako ponašanje luka mosta prati se

U idućih mjesec dana do potpunoga demontiranja skele ona će se i dalje popuštati, kako bi se omogućili radovi na luku mosta s donje strane. Naime, treba uraditi tzv. pjeskarenje i dotjerivanje patine kamena kako bi most što više nalikovao na nekadašnji Stari most.

elektronski, a za to je zadužena njemačka tvrtka LGA iz Nürnberga.

U idućih mjesec dana do potpunoga demontiranja skele ona će se i dalje popuštati, kako bi se omogućili radovi na luku mosta s donje strane. Naime, treba uraditi tzv. pjeskarenje i dotjerivanje patine kamena kako bi most što više nalikovao na nekadašnji Stari most. Inače, prema strogim standardima UNESCO-a, sav ostatak betona morat će se očistiti iz korita Neretve, kao i sa njezinih obala. Do otvorenja mosta uklonit će se i betonske stope na kojima je stajala teška metalna skela što je podupirala luk mosta, kao i kran. Do otvorenja mosta morat će se urediti i obalni prilazi koji su tijekom gradnje služili za dovoženje materijala.

Otvorenje Staroga mosta predviđeno je za 23. srpnja, a svečanost otvorenja, kao i radovi na infrastrukturi u Starome gradu, opremanju zračne luke, osiguranju VIP gostiju koštati će 10 milijuna maraka, dok je gradnja mosta s okolnim objektima stajala 15,5 milijuna dolara.

28. travnja 2004.

ODRŽAN ČETVRTI SASTANAK
ORGANIZACIJSKOG ODBORA ZA SVEČANOST
OTVORENJA STAROGA MOSTA

Učinit će se svi napor da se grad Mostar i Bosna i Hercegovina prezentiraju na najbolji način, jer poslije Olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine ovo je zasigurno najveći organizacijski i medijski projekt u Bosni i Hercegovini.

JAVNI SERVIS RTV BIH I FTV SPREMNO DOČEKUJU SVEČANOST OTVORENJA

Svečanost otvorenja brojne TV postaje će izravno prenositi

MOSTAR - U povodu svečanosti otvorenja Staroga mosta u Mostaru jučer je održan sastanak Organizacijskog odbora za tu svečanost s predstvincima Javnog servisa RTV BiH, FTV-a, Medijskoga centra JS RTV BiH, te predstavnika Elektroprivrede BiH, BH Telekoma i Gradske uprave Mostara.

Sastanku je bio nazočan i redatelj svečanosti Sulejman Kupusović te zamjenik koordinatora

Organizacijskog odbora Marin Raspudić. Na sastanku se razgovaralo o tehničkim pripremama za realizaciju izravnog televizijskog prijenosa svečanosti otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre, odnosno osiguranju logistike kako bi u svim segmentima ovaj događaj bio dobro organiziran, a naročito u dijelu koji se tiče televizije i njezinih potreba.

Rukovoditeljica FTV programa i urednica programa za manifestaciju svečanosti otvorenja Staroga mosta Marija Topić - Crnoja kazala je kako FTV i JS RTV BiH imaju iskustva i potencijala za izravni prijenos ove manifestacije, a to su potvrdili na najbolji način prijenosom dolaska Ivana Pavla II. u Banja Luku. Prema njenim riječima već sada je 20-tak televizijskih kuća iz različitih zemalja izrazilo želju za izravnim prijenosom ove svečanosti i stoga je potre-

bno što prije organizirati medijski pool kako bi svi mediji i novinari koji dodu u Mostar imali kvalitetne uvjete za rad. Također, kazala je ona, FTV je zainteresirana i za prijenos ostalih događanja koja će se odvijati tih dana u Mostaru, od susreta gradova pobratima Mostara do sastanka ministara kulture jugoistočne Europe, koji će se održati 19. srpnja u Mostaru.

Marin Raspudić je naglasio kako je ovo jedan u nizu sastanaka na kojem će se dogovorati o svim detaljima ovog iznimnog događaja. Učinit će se svi napor da se grad Mostar i Bosna i Hercegovina prezentiraju na najbolji način, jer poslije Olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine ovo je zasigurno najveći organizacijski i medijski projekt u Bosni i Hercegovini.

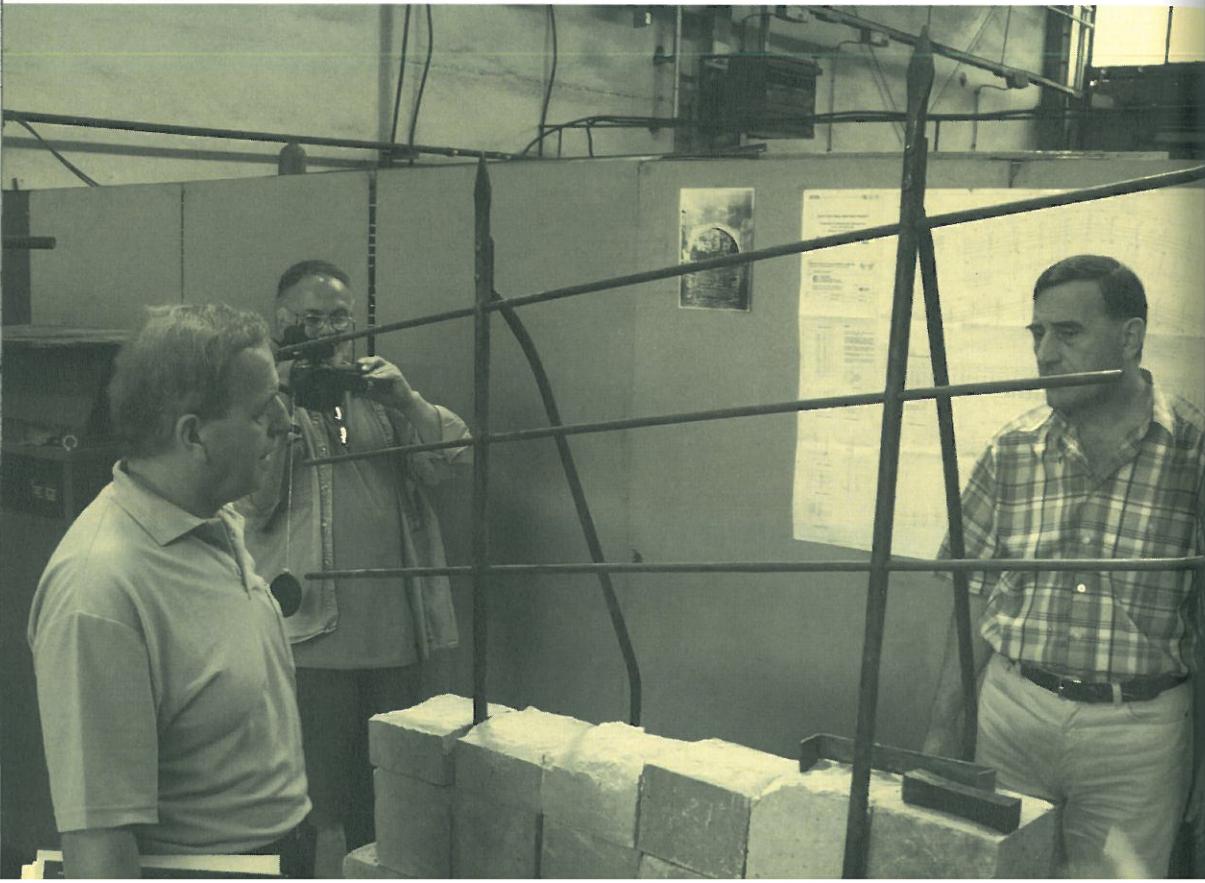
12. svibnja 2004.

NOVO MEDIJSKO PODGRIJAVANJE OKO
IZGRADNJE STAROGA MOSTA

TIHOMIR ROZIĆ: OGRADA MOSTA JE OD NAJKVALITETNIJEG ČELIKA

Uzorak ograde za Stari most iskovan u institutu "Kemal Kapetanović" u Zenici

MOSTAR - Sarajevski dnevnik Oslobodenje objavio je vijest kako se navodno tijekom postavljanja čelične ograde na Stari most dogodio propust, jer je nova ograda manjih dimenzija od stare, koja je ranije bila na mostu, te da je zbog toga cijela konstrukcija manje čvrsta. Također, prema tim navodima nova je ograda, koja je iskovana u Institutu "Kemal Kapetanović" u Zenici, nakon prvih kiša poslije njezinog postavljanja zahrdala.

Iz PCU-a opovrgavaju optužbe da ograda za luk nije odgovarajuća

Nazivajući ovakve napise medijskim napadima, Rozić je istaknuo kako se radi o "zlonamjernim, nestručnim i absolutno nekompetentnim napisima, jer su iznesene tvrdnje o propustima u gradnji proizvoljne i ničim potkrijepljene, a nisu niti utemeljene na bilo kakvim tehničkim podacima".

Te navodne propuste u izgradnji Staroga mosta provjerili smo u Jedinici za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), a u izjavi za Slobodnu Dalmaciju arhitekt Tihomir Rozić, zamjenik direktora PCU-a, kategorički je demantirao sve navode u spomenutoj tiskovini.

- Odgovorno tvrdim da je ograda koja je ugrađena na Stari most od najkvalitetnijeg čelika koji se stavlja specijalno za vanjske radeve i koji je u potpunosti otporan na tzv. atmosferiranje, odnosno utjecaje vlage, hrđanje i sl. - kazao je Rozić, dodajući da je riječ o najkvalitetnijem švedskom čeliku pod imenom COR-TEN, proizvedenom u zeničkom Institutu "Kemal Kapetanović".

Nazivajući ovakve napise medijskim napadima, Rozić je istaknuo kako se radi o "zlonamjernim,

nestručnim i absolutno nekompetentnim napisima, jer su iznesene tvrdnje o propustima u gradnji proizvoljne i ničim potkrijepljene, a nisu niti utemeljene na bilo kakvim tehničkim podacima". Prema njegovim tvrdnjama svi materijali i elementi, upotrijebljeni pri građenju mosta najkvalitetniji su koji su se mogli naći na domaćem i svjetskom tržištu, a ugrađeni su po najstrožim kriterijima i standardima. To potvrđuje i UNESCO-čijim je ekspertima na sjednici prošloga mjeseca u Mostaru ograda prezentirana, za što smo dobili najveću ocjenu. Rozić ističe, demantirajući navode o hrđanju ograde, da se ne radi o tom procesu već o patini materijala koja se vremenom gubi kao što se i na bakru pojavljuje zelenkasti "fil" koji štiti materijal od hrđanja.

- Svi ljubitelji i poštovatelji Staroga mosta mogu biti bezbrižni i bez potrebe je dizanje ovakvih tenzija, jer se bez dokaza i proizvoljno iznose netočne tvrdnje i podiže bezrazložno medijska prašina - istaknuo je zamjenik direktora PCU-a Tihomir Rozić, dodajući kako PCU i svi kompetentni ljudi koji vode ovaj veliki i značajni projekt stoje iza svih učinjenih tehničkih rješenja primjenjenih kod odabira preslika rekonstrukcije Staroga mosta.

IZ INSTITUTA "KEMAL KAPETANOVIĆ"
ODGOVARAJU NA TVRDNJE SARAJEVSKOG
OSLOBOĐENJA

NAPIS OSLOBOĐENJA VRVI NEZNANJEM I LAŽIMA

MOSTAR - Nakon napisa u sarajevskom dnevniku "Oslobođenje" kako je ograda postavljena na luk Staroga mosta u Mostaru, izrađena u zeničkom Metalurškom institutu "Kemal Kapetanović" nakon prvih kiša zahrdala, na te navode reagirali su odgovorni iz spomenutog instituta.

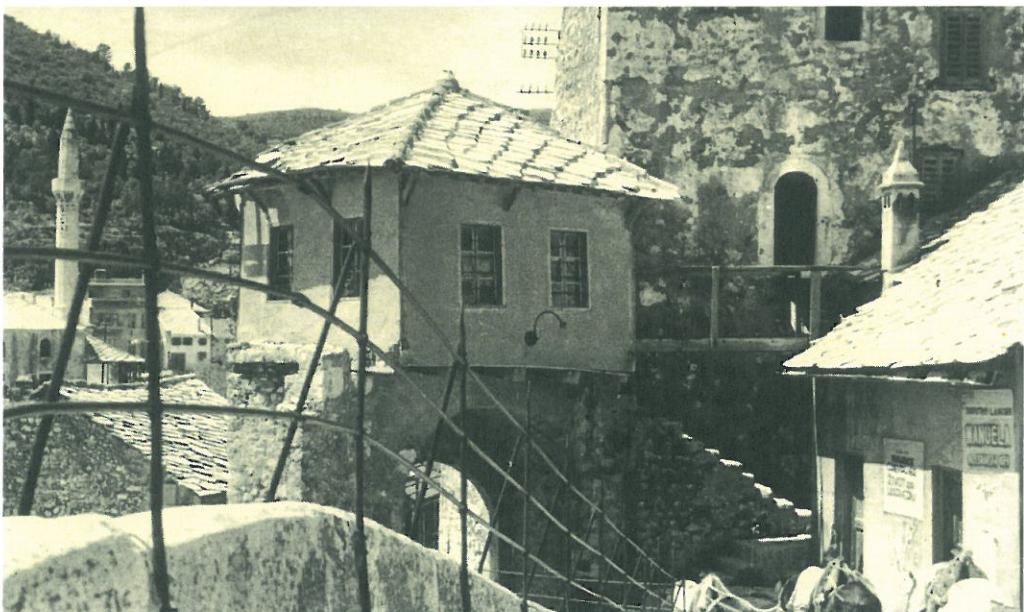
Direktorica Mirsada Oruć najavila je tužbu protiv lista Oslobođenje i autora teksta zbog, kako je kazala, iznesenih netočnosti koje uveliko štete ugledu institucije koja postoji više od pedeset godina. Oruć ističe kako nikakva materijalna odšteta ne može nadomjestiti štetu učinjenu netočnostima objavljenim nepuna dva mjeseca prije otvaranja Staroga mosta.

Plemenita hrđa se stvara dvije do tri godine, mijenja boju iz crvene ka modro ljubičastoj i tamnoj, gotovo crnoj za oko tri godine.

- Autor i list svjesno ili nesvesno ne znaju osobine metala, a pogotovo što je traženo od nas - ističe ona, dodajući kako ogradu nije proizveo BH Steel nego Institut, a željezara je samo proizvela čelik po njihovom receptu, nakon što je Institut izvršio analizu uzoraka stare ograde izvađene u Mostaru. Cijeli proces kovanja i izrade ograde urađen je u Institutu i "hrđa" koja se spominje je ustvari patina ili sloj korozivne zaštite COR-TEN metala, otpornog na atmosfersku koroziju - kaže ona, dodajući kako bi nehrđajući metali za ogradu koštali kao i sam most, a odudarali bi od dosadašnje ograde.

Plemenita hrđa se stvara dvije do tri godine, mijenja boju iz crvene ka modro ljubičastoj i tamnoj, gotovo crnoj za oko tri godine. U institutu također tvrde da je ograda koja je sada stavljena na most čvršća, kompleksnija, stabilnija i sigurnija od one što je ranije bila na Starome mostu.

15. svibnja 2004.

Ograda na mostu prije rušenja

DIREKTORICA SVJETSKE BANKE ZA JUGOISTOČNU EUROPU U MOSTARU

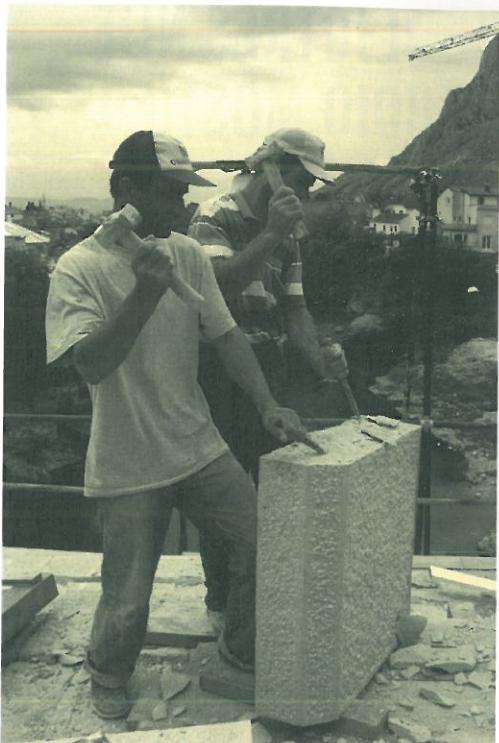
SVJETSKA BANKA PONOSNA NA PROJEKT OBNOVE STAROGA MOSTA

MOSTAR – Nova direktorica i koordinatorica Svjetske banke (WB) za jugoistočnu Europu i BiH Orsalia Kalanlopulos sa suradnicima posjetila je u četvrtak Mostar i razgovarala s čelnicima Jedinice za koordinaciju i obnovu Staroga mosta (PCU) Rusmirom Čišićem i Tihomirom Rozićem. Sastanku u PCU bili su nazočni i čelnici Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić te direktor ureda Svjetske banke u BiH Joseph Ingram. Nakon sastanka, u pratinji domaćina direktorica Kalanopulos obišla je gradilište Staroga mosta gdje su trenutno u tijeku radovi na gradnji luka te injektiranju potpornih zidova i obnovi pročelja kula Tara i Helebjia.

Nakon obilaska u izjavi novinarima ona je kazala kako je ovo njezin prvi službeni posjet BiH nakon što je prije nešto više od mjesec dana preuzeila dužnost u Svjetskoj banci, ali da je i prije čula mnogo stvari o Starome mostu.

- Svjetska banka je jako ponosna što može biti povezana s projektom obnove Staroga mosta - kazala je ona, izrazivši zadovoljstvo napretkom radova te uvjerenje da će Mostar po izgradnji mosta ponovno biti poznato turističko odredište.

Prof. dr. Željko Peković, čija tvrtka OMEGA Engineering iz Dubrovnika obavlja sve poslove supervizije na mostu, također je bio nazočan posjetu predstavnice Svjetske banke. U izjavi za naš list kazao je kako radovi na mostu idu dobro te je ukazao na važnost posjeta gospode Kalanlopulos, jer se radi o njezinom prvom službenom posjetu uopće na novoj dužnosti, ali je

Kleše se kamen za vijenac mosta

- Svjetska banka je jako ponosna što može biti povezana s projektom obnove Staroga mosta - kazala je ona, izrazivši zadovoljstvo napretkom radova te uvjerenje da će Mostar po izgradnji mosta ponovno biti poznato turističko odredište.

ovo i prvi projekt uopće ovakve vrste koji radi Svjetska banka, što također nije zanemarivo.

I čelnici PCU-a Rozić i Čišić izrazili su nam zadovoljstvo posjetom direktorice Kalanlopulos, a zamjenik direktora PCU-a Rozić ustvrdio je kako je ovaj posjet priznanje za grad Mostar i svakako znači da Mostar ima kredibilitet u Svjetskoj banci, te da se svi projekti koje finanira Svjetska banka u Mostaru pomno prate.

- Ovo treba biti i poticaj svim izvođačima radova na Starom mostu i u Mostaru da vide koje se značenje pridaje ovom projektu - ocijenio je Rozić.

ZEMLJOTRES NIJE NAUDIO MOSTU

MOSTAR - Jači zemljotres koji se u nedjelju poslije podne osjetio u zapadnoj Hercegovini i Mostaru nije izazvao nikakva fizička oštećenja na luku Staroga mosta u Mostaru. Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio Tihomir Rozić, zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), instrumenti koji mijere i najmanje fizičke promjene luka na mostu su zabilježile potres, odnosno podrhtavanje konstrukcije mosta, ali je ono gotovo beznačajno i nije stvorilo niti najmanju prijetnju ili oštećenje u konstrukciji.

Rozić je dodao kako su u tijeku završni radovi na mostu, odnosno da je preko 95 posto posla urađeno i ono što slijedi je isključivo dotjerivanje, završni radovi te malo injektiranje upornjaka s lijeve i desne obale rijeke, kao i skidanje betonskih stopa na kojima je stajala metalna skela koja je donedavno podupirala luk mosta.

Paralelno s radovima na dotjerivanju luka mosta traju radovi na završetku kula te u jezgri Staroga grada na uređenju ulica i objekata koji bi trebali biti završeni do same svečanosti otvorenja Staroga mosta. Ovim radovima trebaju biti

dovršeni projekti uređenja kraldrme u staroj jezgri, obale Neretve, kanalizacijske, vodovodne, elektroenergetske i telefonske mreže. Osim toga, potrebno je obnoviti prometnice unutar grada, rasvjetu i objekte neposredno uz Stari most.

Na svečanost otvorenja Staroga mosta 23. srpnja najavljen je dolazak glavnoga tajnika UN-a Kofi Annana, ali i još blizu 50 izaslanstava iz cijelog svijeta. Uoči same manifestacije najačavljen je i sastanak ministara kulture jugoistočne Europe. Također, bit će u različitim gradovima diljem svijeta organizirane izložbe o gradnji Staroga mosta, a prva sljedeća bit će otvorena u četvrtak u Dubrovniku. Organizatori izložbe su Državni arhiv grada Dubrovnika, OMEGA Engineering i PCU Mostar.

22. svibnja 2004.

Kako je za Slobodnu Dalmaciju izjavio Tihomir Rozić, zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), instrumenti koji mijere i najmanje fizičke promjene luka na mostu su zabilježile potres, odnosno podrhtavanje konstrukcije mosta, ali je ono gotovo beznačajno i nije stvorilo niti najmanju prijetnju ili oštećenje u konstrukciji.

IZLOŽBA O OBNOVI STAROGA MOSTA
OTVORENA I U DUBROVNIKU

RADOVI NA STAROM MOSTU OTKRILI I NOVA SAZNANJA O STAROSTI MOSTARA

DUBROVNIK - Uz veliki broj uzvanika iz kulturnog, političkog i vjerskog života grada Dubrovnika te gostiju iz Mostara, u palači Sponza u Dubrovniku u četvrtak je otvorena izložba "Obnova Staroga mosta u Mostaru". Izložbu koja se sastoji od 25 panoa na kojima je prikazan tijek obnove mostarskoga Starog mosta zajednički su priredili Državni arhiv u Dubrovniku i tvrtka OMEGA Engineering, koja inače obavlja i poslove supervizije radova nad cijelokupnim projektom obnove kula i Staroga mosta u Mostaru.

Otvarajući izložbu, ravnatelj Dubrovačkog arhiva Ivo Orešković kazao je kako taj arhiv čuva prvu ispravu o Starome mostu u Mostaru, koja datira od 3. travnja 1452. godine. Najavio je kako će projektna dokumentacija o obnovi također biti pohranjena u dubrovačkom arhivu.

Okupljene su pozdravili i dr. Željko Peković, dubrovački arhitekt i glavni konzervator projekta obnove Staroga mosta, te mostarski gradonačelnik Hamdija Jahić.

Dr. Peković je istaknuo kako je Stari most u Mostaru remek djelo svjetske arhitekture, a tijekom dvije godine, koje je proveo u Mostaru, radovi i arheološke iskopine rekli su o Mostaru puno više nego što se znalo o njegovoј prošlosti.

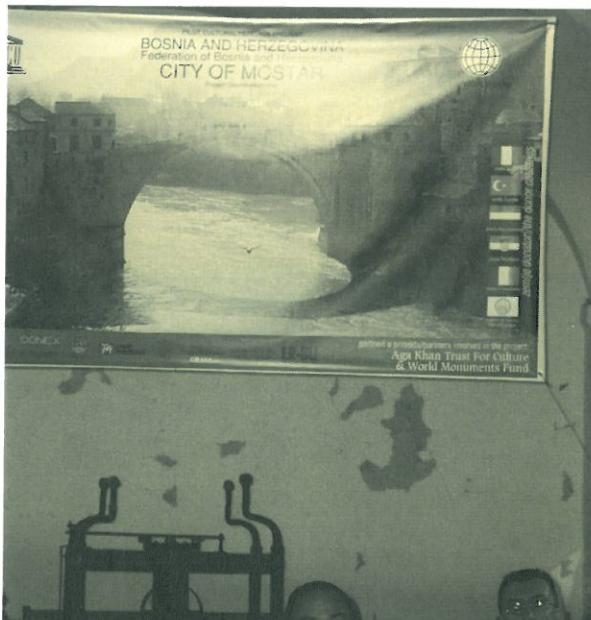
- Grad Mostar je stariji nego što se mislilo i kao što se tvrdi u prvim pisanim tragovima – kazao je dr. Peković, naglašavajući da će ti preslicii zapisa o povijesti grada, od kojih je sačinjena ova izložba, biti zajedno sa Starim mostom uvršteni u svjetsku kulturnu baštinu.

- Grad Mostar je stariji nego što se mislilo i kao što se tvrdi u prvim pisanim tragovima – kazao je dr. Peković, naglašavajući da će ti preslicii zapisa o povijesti grada, od kojih je sačinjena ova izložba, biti zajedno sa Starim mostom uvršteni u svjetsku kulturnu baštinu.

Gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić kazao je kako mu je bila čast biti na ovoj izložbi u Dubrovniku, gradu koji je od samog početka uključen u pripreme, a onda i obnovu Staroga mosta, čime se nastavljaju dobrosusjedski odnosi prekinuti minulim ratom na ovim prostorima.

- O značenju Staroga mosta je dosta rečeno, a ja bih ovom prigodom kratko dodao - kazao je on - da Stari most, stoljećima spajajući obale Nerechte, simbolički gledano predstavlja BiH u kojoj su živjeli i međusobno se uvažavali muslimani, katolici, pravoslavci, židovi i drugi. Jahić je kazao kako sama obnova to najbolje potvrđuje, jer u njoj sudjeluju brojne zemlje i pojedinci iz cijelog svijeta. Uz riječi zahvale gradonačelnik je pozvao sve ljude dobre volje da dođu 23. srpnja 2004. godine u Mostar na svečanu ceremoniju otvorenja Staroga mosta.

27. svibnja 2004.

ORGANIZACIJSKI ODBOR ZA OTVORENJE
STAROGA MOSTA USVOJIO PROGRAM
CEREMONIJE

CEREMONIJA OTVORENJA STAROGA MOSTA KOŠTAT ĆE OKO 450.000 KM

MOSTAR - Organizacijski odbor za svečanost otvorenja Staroga mosta, koje će se upriličiti 23. srpnja u Mostaru, usvojio je na sjednici u petak u Mostaru program te ceremonije. Na sjednici je također koordinacijski tim za implementaciju obnove Staroga mosta održao i prezentaciju cijelokupnog projekta obnove. Članovi Organizacijskog odbora potom su obišli rekonstruirani Stari most te se uvjerili u kvalitetu radova. Predsjednik Organizacijskog odbora i predsjedavajući Predsjedništva BiH Sulejman Tihić nakon sastanka je izjavio kako je službeno usvojen program ceremonije otvorenja Staroga mosta, a tijekom manifestacije predviđeno je i obraćanje predstavnika Europske komisije, UN-a i njega kao predsjedavajućeg.

Prema njegovim riječima, na sam dan otvorenja Staroga mosta održat će se i svojevrsni politički dijalog na visokoj razini, gdje će se govoriti o suživotu civilizacija, uspostavi povjerenja te samoj manifestaciji. Tihije je istaknuo kako bi to trebao biti i susret velikoga broja najviših svjetskih državnika, a Organizacijski odbor uputio je prijedlog Predsjedništvu BiH da se državama i organizacijama koje su najviše pomogli u obnovi simbola Mostara i stare gradske jezgre dodijele i povelje zahvalnosti.

Prema najavama, luk Staroga mosta bit će umotan u bijelo platno tako da će izgledati kao živa skulptura u prostoru. Svečanost će bit upotpunjena i nastupom poznatih glazbenika i folklornih skupina, a prema najavama nastupit će i Luciano Pavarotti, Simfonijski orkestar Sarajevske filharmonije, Gibonni, Dino Merlin, Kemal Monteno, Mladen Vojičić Tifa, Zlatan Fazlić Fazla, Mostarske mažoretkinje, folklorne skupine i dr., a svečanost će završiti velikim rock koncertom i vatrometom.

dijalog na visokoj razini, gdje će se govoriti o suživotu civilizacija, uspostavi povjerenja te samoj manifestaciji. Tihije je istaknuo kako bi to trebao biti i susret velikoga broja najviših svjetskih državnika, a Organizacijski odbor uputio je prijedlog Predsjedništvu BiH da se državama i organizacijama koje su najviše pomogli u obnovi simbola Mostara i stare gradske jezgre dodijele i povelje zahvalnosti.

Prema njegovim riječima, na sam dan otvorenja Staroga mosta održat će se i svojevrsni politički dijalog na visokoj razini, gdje će se govoriti o suživotu civilizacija, uspostavi povjerenja te o samoj manifestaciji.

Program manifestacije otvorenja Staroga mosta povjeren je Javnom TV servisu, a za voditeljicu programskega tima Javnog servisa BiH imenovana je Marija Topić - Crnoja. Glede troškova ceremonije, Tihije je kazao kako se procjenjuje da će ona koštati oko 450.000 KM. Prema službenoj ceremoniji, otvorene Staroga mosta započet će već u ranim jutarnjim satima kada će ulicama Mostara krenuti glazba i folklor, a bit će održana i svečana sjednica Gradskoga vijeća Mostara. Također, planirano je i otvorenje nekih obnovljenih povijesnih objekata u staroj gradskoj jezgri, a sama ceremonija otvaranja Starog mosta započet će u večernjim satima dolaskom svih uzvanika na posebnu platformu ispod mosta.

ČELNICI MOSTARA S DIREKTOROM
FEDERALNE POLICIJE RAZGOVARALI O
SIGURNOSTI ZA VRIJEME CEREMONIJE
OTVORENJA STAROGA MOSTA

NA DAN CEREMONIJE U MOSTARU ĆE BITI VIŠE OD 600 POLICAJACA IZ CIJELE F. BiH

MOSTAR - Direktor Federalne uprave policije Zlatko Miletić i načelnik Policijske uprave Mostar Himzo Đonko razgovarali su u srijedu u Mostaru

s gradonačelnikom Mostara Hamdijom Jahićem i dogradonačelnikom Ljubom Bešlićem.

Tom je prigodom Miletić upoznao čelnike Mostara s policijskim radnjama koje su nužne kako bi Mostar spremno dočekao svečanost otvorenja Staroga mosta, 23. srpnja ove godine, u sigurnosnom pogledu, jer u Mostar su svoj dolazak navljivali brojni visoki gosti i uglednici.

Čelnici Mostara, Jahić i Bešlić, zatražili su od Policijske uprave Mostar, ali i od Federalne uprave policije, da se tijekom srpnja sigurnost u Mostaru stavi na najviši stupanj te da se posebno osigura područje oko stare jezgre grada i oko Staroga mosta.

Tijekom susreta istaknuto je kako će angažman policijskih snaga pred samu ceremoniju otvorenja Staroga mosta biti na najvećoj razini te da će biti angažirano više od 600 policajaca iz svih županija Federacije Bosne i Hercegovine.

10. lipnja 2004.

Direktor Federalne uprave policije Zlatko Miletić

LARY HANNAH IZ SVJETSKE BANKE U SVOM ZADNJEM RADNOM POSJETU MOSTARU

VIJEĆE MINISTARA ZA SVEČANOST OTVORENJA STAROGA MOSTA IZDVОЈИЛО 2,5 MILIJUNA KM

MOSTAR - Direktor Projekta za obnovu Staroga mosta pri Svjetskoj banci (World Bank) Lary Hannah boravio je u svom zadnjem radnom posjetu Mostaru, uoči skorog dovršetka projekta i svečanosti otvorenja stare gradske jezgre i Staroga mosta. Tom prigodom Hannah se susreo s

Lary Hannah s čelnicima Grada Mostara

predstavnicima grada Mostara te s čelnim ljudima u Jedinici za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU), direktorom Rusmirom Čišićem i Tihomirom Rozićem.

Kako nam je kazao Tihomir Rozić, Hannah i njegovi suradnici izrazili su zadovoljstvo što se ovaj pilot projekt obavlja prema predviđenom planu i što svi radovi na mostu idu kako je predviđeno te da je Svjetska banka zadovoljna projektom i kvalitetom izvršenih radova, što znači da je novac od 13,5 milijuna dolara utrošen na pravi način. Prema Rozićevim riječima ono na što je Hannah ukazao jest žurno formiranje Agencije za upravljanje Starim gradom i Starim mostom, odnosno da se po svršetku svečanosti otvorenja 23. srpnja ove godine stara gradska jezgra i Stari most trebaju predati na upravljanje toj agenciji. Ta agencija je već trebala otpočeti s radom, kaže Rozić, a njezino formiranje je obveza Grada Mostara, sukladno ugovoru sa Svjetskom bankom.

Kako je do svečanosti otvorenja ostalo nešto više od mjesec dana, u tijeku su završni radovi

Iako je Stari most još uvijek zatvoren za turiste, već sada su primjetni njihovi brojni svakodnevni posjeti.

u staroj gradskoj jezgri, kaže Rozić, a trenutno su pojačani radovi na uklanjanju betonskih upornjaka na koje je bila oslonjena teška željezna skela koja je podupirala luk mosta. Također, privode se kraju radovi na kulama uz most, a priprema se i čišćenje cijelog gradilišta. Radovi se obavljaju i na prilazu mostu odnosno na zamjeni kamene kaldrme s obje strane Neretve.

Iako je Stari most još uvijek zatvoren za turiste, već sada su primjetni njihovi brojni svakodnevni posjeti. Proteklih dana puno se u javnosti pisalo i špekuliralo o utrošku sredstava, odnosno cijeni koštanja svečanosti otvorenja Staroga mosta. Spominjana je cifra od 10-tak milijuna KM do nekoliko stotina tisuća KM. Taj iznos još uvijek nije preciziran, a državne vlasti konačno su odlučile jučer iz svog proračuna u tu svrhu izdvojiti 2,5 milijuna KM.

PRIJETE LI MOSTARU TERORISTIČKI NAPADI
ILI JE PONOVNO U PITANJU MEDIJSKA I
POLITIČKA FARSA

STVARNI IZVOR INFORMACIJA O TERORISTIČKIM NAPADIMA NJEMAČKI OBAVJEŠTAJCI?!

Dragan Čović, član Predsjedništva BiH

MOSTAR - Odmah nakon što su prestale brojne špekulacije i medijska prepucavanja oko iznosa novca koji će se utrošiti za svečanost otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre te izbora redatelja svečanosti otvorenja, Stari je most ponovno tema brojnih medijskih napisa.

Naime, mediji ovih dana donose vijest oko navodne mogućnosti terorističkog napada za vrijeme svečanosti otvorenja Staroga mosta, zakazane za 23. srpnja ove godine, kada bi u Mostaru trebali

- A to što se ovih dana čuje jest politizirane cijele priče u kojoj niti želim niti imam vremena sudjelovati - poručio je Miletić, dodajući kako su kritike iz SDA i metode koje mu se sugeriraju potpuno oprečne njegovom poslu te da bi oni koji ga kritiziraju trebali to i znati.

boraviti brojni svjetski državnici, veleposlanici, uzvanici i gosti. Nakon što je Zlatko Miletić, direktor policije MUP-a F BiH, javno kazao kako postoji takva mogućnost, njegove tvrdnje demantirao je Dragan Čović, član Predsjedništva BiH, kazavši kako "Mostar nikada nije bio sigurniji nego sada i informacije o navodnim napadima tijekom ceremonije otvorenja Staroga mosta su absolutno netočne".

- Nikada sigurniji nismo bili, a svi oni koji naglašavaju tako otvoreno opasnost prije svega nisu profesionalci, jer to profesionalci rade na drugi način. Ako se zna da ima opasnosti, onda se opasnost sprijeći, a ne naglašava na način da spriječimo drage goste da dođu u Mostar - istaknuo je Čović, dodavši kako je oko Mostara danas vidljivo mnogo krugova sigurnosti tako da svi oni koji bi željeli nešto napraviti jednostavno nemaju mogućnosti učiniti nešto takvo.

Ovakve Mileticeve izjave potpredsjednik SDA Bakir Izetbegović ocijenio je kao svojevrsnu diverziju cijele manifestacije te da su takve njegove izjave neozbiljne špekulacije.

Odgovarajući na optužbe direktor policije Miletić je izjavio kako su njegove izjave upravo suprotne, jer su išle za tim da se onemogući diverzija, odnosno da svi oni koji se brinu za održavanje

manifestacije znaju da je njezina sigurnost pod kontrolom.

- A to što se ovih dana čuje jest politiziranje cijele priče u kojoj niti želim niti imam vremena sudjelovati - poručio je Miletić, dodajući kako su kritike iz SDA i metode koje mu se sugeriraju potpuno oprečne njegovom poslu te da bi oni koji ga kritiziraju trebali to i znati.

Da navodno postoje neke naznake i saznanja oko priprema za teroristički napad tijekom svečanosti otvorenja Staroga mosta, potvrđio je neimenovani izvor Večernjeg lista iz njemačkih obaveštajnih krugova. Prema tim informacijama, u planiranju tog terorističkog napada uključeni su bivši visoki časnici Armije BiH Hamid Bahto, Fikret Muslimović, Amir Kubura i Nedim Alagić, a tajni plan za napad skovan je u džamiji na Alipašinom polju u Sarajevu.

Na ovakve napise i optužbe reagirali su Bahto i Alagić, nazvavši ih "nevjerljativim glupostima

i lažima", te da se radi o čistim izmišljotinama koje normalnom čovjeku ne mogu pasti na pamet. Oni su odbacili svaku povezanost i s Amirom Kuburom, koji je u pritvoru u Haagu, i s generalom Muslimovićem te ocijenili kako se iza ovih informacija o terorističkom napadu krije pokušaj direktora policije Miletića da ostane na čelu policije.

U federalnom MUP-u nisu željeli komentirati pisanje Večernjeg lista, ali je ministar Mevludin Halilović u utorak ipak zakazao sastanak pododbora za sigurnost, na kojem će se raspravljati o sigurnosti za vrijeme svečanosti otvorenja Staroga mosta.

Bile ove informacije točne ili ne, očito je kako će najveću štetu snositi grad Mostar, jer ovakva negativna atmosfera uoči velike svečanosti sigurno će natjerati mnoge na razmišljanje hoće li 23. srpnja doći u Mostar ili ne.

21. lipnja 2004.

Policajaca na mostarskim ulicama sve više

MOSTAR U NAPETOM ISČEKIVANJU PRED OTVORENJE STAROGA MOSTA

U MOSTARU SVE VIŠE TURISTA

MOSTAR - Do svečanosti otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre u Mostaru ostalo je nešto manje od mjeseca dana. Kako se približava 23. srpnja, za kada je zakazana svečana manifestacija i kada bi kameni luk nad rijekom Neretvom trebao ponovo zasjati punim sjajem na

I dok se bliži dan otvorenja Staroga mosta, u Mostaru su svakim danom zamjetni sve veći posjeti turista koji dolaze izravno u Mostar ili svrate iz Međugorja, Dubrovnika ili Splita na izlet u Mostar, kao što se to nekada redovito činilo.

ponos Mostara i cijele svjetske kulturne baštine, stručno je povjerenstvo odgovorno za tehnički prijam mosta otpočelo s radom.

Kako nam je kazao Tihomir Rozić, zamjenik direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Starog mosta (PCU), proteklih dana održan je prvi sastanak članova stručnog tima

kojeg je oformilo federalno Ministarstvo za prostorno uređenje i okoliš, a u čijem sastavu su međunarodni stručnjaci iz Hrvatske, Turske i Bosne i Hercegovine.

- Oni su obavili prvi pregled Staroga mosta i na uvid im je stavljena sva raspoloživa dokumentacija tog projekta, a sljedeći posjet očekujemo po ocjeni elaborata tako da bi do 23. srpnja zadovoljili uređenja na terenu – istaknuo je Rozić. Inače tehnički pregled Staroga mosta već je obavilo povjerenstvo UNESCO-a tijekom svog zadnjeg posjeta Mostaru, kada je s čelnicima PCU-a i Grada Mostara o ovom pilot projektu Svjetske banke dojmove razmijenio direktor projekta Lary Hannah.

I dok se bliži dan otvorenja Staroga mosta, u Mostaru su svakim danom zamjetni sve veći posjeti turista koji dolaze izravno u Mostar ili svrate iz Međugorja, Dubrovnika ili Splita na izlet u Mostar, kao što se to nekada redovito činilo.

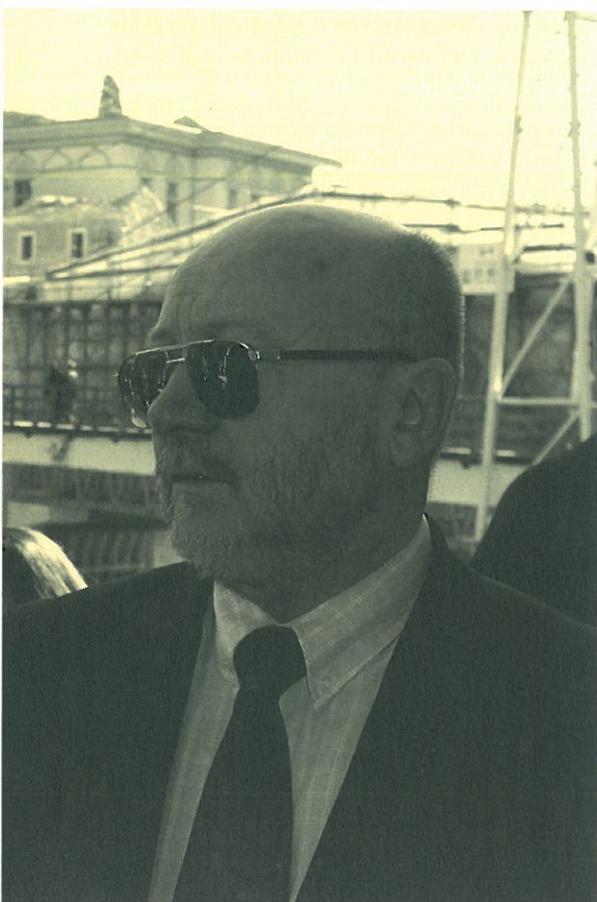
U staroj gradskoj jezgri završavaju se radovi na uređenju kalldrme. Još slijede detalji na uređenju korita rijeke Neretve te zadnje "šminkanje" kamenoga luka i dotjerivanje patine, kako bi most izgledao što "starije". Takoder, usporedo s radovima na i oko mosta teku i pripreme za svečanost otvorenja kao i za tradicionalnu manifestaciju Mostarski ljetni festival, koja će brojnim kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajima upotpuniti vrijeme uoči i nakon otvaranja Staroga mosta.

26. lipnja 2004.

GAVRILO GRAHOVAC PODNIO OSTAVKU NA MJESTO PREDSJEDNIKA PODODBORA ZA KULTURU

UPITNA SVEČANOST OTVORENJA STAROGA MОСТА

- Polazeći od činjenice da sam odgovoran, efikasan i precizan čovjek u svom radu, ne želim sudjelovati i prihvatići odgovornost za nastalu situaciju - kazao je Grahovac.

Gavril Grahovac, ministar kulture u Vladi Federacije BiH

MOSTAR - Predsjednik pododbora za kulturu za svečanost otvaranja Starog mosta i stare gradske jezgre Mostara Gavril Grahovac dao je jučer ostavku na mjesto predsjednika tog pododbora.

U pismu koje je uputio predsjedatelju Predsjedništva BiH i predsjedniku Organizacijskog odbora za svečanost otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre Sulejmanu Tihiću te članu Predsjedništva BiH i članu OO Draganu Čoviću, kao i predsjedniku Vlade Federacije BiH Ahmetu Hadžipašiću, gradonačelniku i dogradonačelniku Mostara Hamdiji Jahiću i Ljubi Bešliću, Grahovac razloge svoje ostavke obrazlaže činjenicom da niti 20-tak dana do svečanosti otvorenja Staroga mosta ne postoji osigurana sredstva za tu manifestaciju, kao i za ukupni program kulture za srpanj, čime je otvoren vrlo ozbiljan problem realizacije kompletne manifestacije.

- Budući da odluka o odobravanju izdvajanja sredstava iz proračuna Federacije BiH za 2004. godinu za pripremne radove za otvorenie Staroga mosta još uvijek nije objavljena, ne može se precizirati kada će biti stvoren uvjeti za njenu realizaciju - ističe Grahovac, dodajući kako je također nepoznato i kada će biti osiguran novac od 50 posto sredstava predviđenih odlukom iz proračuna Federacije BiH i ostalih utvrđenih izvora sredstava za planirane projekte.

Grahovac se pita postoji li volja da odobrena sredstva postanu operativna i mogu li se очekivati u idućih deset dana.

- Polazeći od činjenice da sam odgovoran, efikasan i precizan čovjek u svom radu, ne želim sudjelovati i prihvatići odgovornost za nastalu situaciju - kazao je Grahovac, ističući da je zbog toga prisiljen, ne svojom krivnjom, po-dnijeti neopozivu ostavku ali da ostaje odgovoran za projekte koji su planirani u čast obnove Staroga mosta i koji su dio manifestacije "Dani europskog nasljeđa" koje organizira i financira Ministarstvo kulture i sporta F BiH, kojem je Grahovac na čelu.

srpnja 2004.

PRIPREME NA INFRASTRUKTURI ZA OTVORENJE STAROGA MOSTA U MOSTARU KASNE, A O NOVCU SE JOŠ SAMO PRIČA

PREMIJER HADŽIPASIĆ POTPISAO ODLUKU O SUFINANCIRANJU OTVORENJA STAROGA MOSTA

MOSTAR - Nakon ostavke ministra kulture u vlasti Federacije BiH Gavrila Grahovca na mjesto predsjednika pododbora za kulturu za svečanost otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre Mostara zbog činjenice da dvadeset dana prije svečanosti nije osiguran obećani novac iz federalnog proračuna za tu namjenu, uslijedile su i prve reakcije.

Redatelj ceremonije svečanog otvaranja Sulejman Kupusović u izjavi za Slobodnu Dalmaciju, ostavku predsjednika pododbora za kulturu Grahovca nazvao je "očajničkim vriskom u nizu sličnih vapaja koje već dva mjeseca svi mi upućujemo, koji smo uključeni oko ceremonije svečanog otvorenja Starog mosta i Mostarskoga ljetnog festivala 2004".

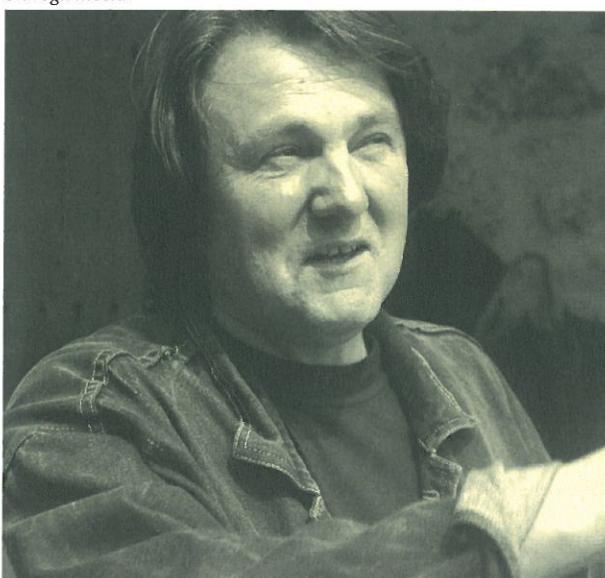
Hoće li ovaj vrisak, upitao se Kupusović, polučiti više rezultata od dosadašnjih on ne zna, ali koliko mogućnosti dopuštaju oni koji rade na ovom projektu, bez obzira na sve poteškoće, idu dalje. Uoči jučerašnje sjednice federalne Vlade u Mostaru premijer Ahmed Hadžipasić je u izjavi za naš list kazao kako novci za svečanost još nisu na računu, a Vlada je na prošloj sjednici donijela Odluku o sufinanciranju projekta otvorenja Staroga mosta s milijun i pol konvertibilnih maraka, i to u tri mjesecne rate.

- Ja sam jučer potpisao Odluku i u ponedjeljak ili utorak to će biti u Službenim novinama, a dan-dva iza toga jedna trećina ili 50 posto novca će biti operativno - kazao je Hadžipasić, dodajući kako u cijelom projektu Vlada sudjeluje sa 15 posto novca te se pita gdje su ostali subjekti koji ga sufinanciraju Vijeće Ministara BiH, Vlada Republike Srpske, Grad Mostar i Vlada HNZ-e.

Redatelj ceremonije svečanog otvaranja Sulejman Kupusović u izjavi za Slobodnu Dalmaciju, ostavku predsjednika pododbora za kulturu Grahovca nazvao je "očajničkim vriskom u nizu sličnih vapaja koje već dva mjeseca svi mi upućujemo, koji smo uključeni oko ceremonije svečanog otvorenja Starog mosta i Mostarskoga ljetnog festivala 2004".

- Njih nije priječila vlada Federacije BiH da svoj dio posla urade, a Vlada će svoj dio sukladno propisima uraditi i meni je žao što je ministar Grahovac podnio ostavku, jer se radi o čovjeku koji je dosta upućen u taj projekt - istaknuo je premijer dodavši kako će s njim razgovarati da povuče ostavku koju je podnio te ako ga ne

Sulejman Kupusović, redatelj svečanosti otvorenja Staroga mosta

uvjeri u to, zamolit će Organizacijski odbor da Grahovčevu ostavku ne prihvati.

Kako je do sada sredstva u proračunu osigurao samo Grad Mostar, i to 2,5 milijuna KM, ostaje upitno kako će se opremiti najznačajniji infrastrukturni objekt u gradu Mostaru za ovu ceremoniju, a to je Zračna luka Mostar. Naime, kako brojni gosti i visoki uzvanici imaju namjeru doći u Mostar zrakoplovom očito je da ona neće biti za to spremna.

U izjavi za naš list direktor Zračne luke Mostar Marin Rasupdić kazao je kako je razočaran odnosom prema ovom iznimno važnom objektu

za grad Mostar te da on raspolaže informacijom da niti jedna KM još nije osigurana za Zračnu luku. Sve da se i taj novac prebac idućih dana upitno je, da se radi i dnevno 24 sata, može li se aerodrom pripremiti za 23. srpnja ove godine - kazao je Rasupdić.

Bilo kako bilo, naporima i sredstvima koje je Gradska uprava osigurala za svečanost otvorenja traju pripreme za veliki događaj, a u tijeku su akcije na uređenju prometnica u središtu grada i oko stare gradske jezgre te aktivnosti na pripremi same ceremonije otvorenja za koju je scenarij izradila Marija Margeta.

srpnja 2004.

Unatoč problemima s novcem sigurnosne pripreme za svečanost teku po planu

U MOSTARU PRIPREME ZA OTVORENJE
STAROGA MOSTA SVE UŽURBANIJE

ZAPOČELO UMIVANJE MOSTARA

“Šminkanje” grada za svečanost otvorenja Staroga mosta

MOSTAR - Do svečane ceremonije otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre ostalo je samo nešto više od dva tjedna. Dok se pod redateljskom palicom Sulejmana Kupusovića vrše pripreme za samu svečanost, u tijeku su užurbanjni radovi na pripremi za asfaltiranje ulica koje su u neposrednoj blizini povjesne jezgre, kao i u samom središtu grada.

Iako su u Mostaru ovih dana zabilježene nesnosne vrućine, a živa na termometru doseže visinu od čak 39 stupnjeva Celzijusa u hladu, na Bulevaru smo zatekli radnike kako pripremaju teren za postavljanje završnog sloja asfalta, kako bi Mostar u što boljem izdanju dočekao brojne državni, visoke goste i turiste koji će 23. srpnja pristići u Mostar.

srpnja 2004.

IPAK PRISTIŽU UPLATE ZA CEREMONIJU
OTVORENJA STAROGA MOSTA?

NA REDU JE I AKCIJA ČIŠĆENJA KORITA RADOBOLJE I NERETVE

MOSTAR - Tek nakon ostavke ministra Gavri-
la Grahovca na mjesto predsjednika pododbo-
ra za kulturu za svečanost otvorenja Staroga
mosta i stare povijesne jezgre Mostara te najave
gradonačelnika i dogradonačelnika Mostara
Hamdije Jahića i Ljube Bešlića da će podnijeti
ostavke na funkcije u Organizacijskom odboru,
počela su pristizati prva sredstva od fede-
ralne Vlade za tu svečanost.

Naime, tek prije dva dana na račun Gradske
uprave Mostara pristiglo je prvih 500.000 KM
od milijun i pol koliko je Vlada F. BiH obećala.
Kako je izjavio gradonačelnik Jahić, razgova-
rao je i s ministricom financija i rezera u Vi-
jeću ministara BiH Ljerkom Marić. Ministrica
je obećala da će novac od Vijeća ministara u
idućih nekoliko dana stići u Mostar, a radi se o
iznosu od dva milijuna KM.

- Ta je Odluka objavljena u Službenim novina-
ma tako da sada ne postoji proceduralna prepre-

*Naime, tek prije dva dana na račun Gradske
uprave Mostara pristiglo je prvih 500.000
KM od milijun i pol koliko je Vlada F. BiH
obećala. Kako je izjavio gradonačelnik Ja-
hić, razgovarao je i s ministricom financija
i rezera u Vijeću ministara BiH Ljerkom
Marić. Ministrica je obećala da će novac
od Vijeća ministara u idućih nekoliko dana
stići u Mostar, a radi se o iznosu od dva mi-
lijuna KM.*

ka za prebacivanje tih sredstava - kazao je Jahić,
dodajući kako će obećani novac od Vijeća mini-
stara stići u četiri rate od po 500.000 KM.

- Naša uporna nastojanja djelomično su urodila
plodom - kazao je Jahić ističući kako je važno
da su prva sredstva već došla, kako bi se dijelom
izmirile ugovorima preuzete obveze. Svi radovi
na pripremi za svečanu ceremoniju, dogovorenju
za 23. srpnja, su u punom jeku i u vremenu koje
je ostalo vjerujem da će se svi radovi završiti,
jer bez obzira što sredstva nisu pristigla, radovi
nišu prekidani.

Gradonačelnik Jahić pozvao je sve građane
Mostara da se ovih dana zajedno s njim i do-
gradonačelnikom Bešlićem te predstvincima
OEES-a i OHR-a pridruže akciji čišćenja korita
rijeka Radobolje i Neretve, kako bi i na taj na-
čin grad Mostar što spremniji dočekao otvore-
nje Staroga mosta.

srpnja 2004.

SVE SPREMNO ZA KONAČNO OTVORENJE
STAROGA MOSTA

PORUKA SCENARIJA JE MIR I SPAJANJE, A MOST ĆE OTVORITI DJECA

MOSTAR - Do svečane manifestacije otvorenja Staroga mosta i stare gradske jezgre u Mostaru ostalo je samo desetak dana. Područje oko Starog mosta, iako je luk mosta odavno završen, još uvijek je veliko gradilište jer u tijeku su završni građevinski i restauratorski radovi te poslovi na uređenju okoliša, odnosno čišćenju korita rijeke Neretve i samih objekata u staroj gradskoj jezri. Usporedio s tim, pod redateljskom palicom Sulejmana Kupusovića, traju pripreme za svečanu ceremoniju otvorenja mosta, zakazanu za 23. srpnja, kada se u Mostaru očekuju brojni svjetski državnici, visoki uzvanici i gosti.

Redatelj Kupusović izjavio je kako je njegova zamisao da Stari most, taj simbol spajanja ljudi, otvore mostarska djeca. Oni kojima se most ostavlja da ga čuvaju od ljudske gluposti.

U četvrtak, 1. srpnja, započela je i kulturna manifestacija pod nazivom "U susret Starom". Tom su manifestacijom predviđeni svakodnevni kulturni programi u kojima će osim mostarskih i bh. izvođača sudjelovati i inozemni umjetnici. Na sam dan otvorenja mosta, po riječima redatelja Sulejmana Kupusovića, cijeli program će biti protkan osnovnom porukom: mir, spajanje dva svijeta, dvije strane, dva čovjeka. On je zamislio da tu poruku svijetu prenose brojni domaći i strani umjetnici, a već je izvjestan nastup nekih bh. estradnjaka: Mladen Vojničića Tife, Kemala Montena, Halida Bešlića i drugih. Javnost je već ranije špekulirala

s nastupom Gibonija koji je trebao otpjevati skladbu "Oprosti", međutim sve je otklonjeno njegovim javnim priznanjem da on neće biti na otvorenju Staroga mosta. Naravno, cijela stvar oko Gibonijeva nastupa bila je ispolitizirana.

Redatelj Kupusović izjavio je kako je njegova zamisao da Stari most, taj simbol spajanja ljudi, otvore mostarska djeca. Oni kojima se most ostavlja da ga čuvaju od ljudske gluposti.

- Most smo prekrili plahtom i nju će zbog simbolike skinuti djeca i mladi Mostara. Neće to biti nikakvi političari, oni to nisu zaslužili - bio je odlučan Kupusović.

Spomenimo da unatoč brojnim napisima kako će se puno proračunskih sredstava potrošiti za otvorenje mosta, to i nije točno. Naime, otvaranje mosta i dvadesetodnevna kulturna manifestacija, a to je potvrđio Kupusović, neće stajati više od 400 tisuća konvertibilnih maraka, što se, kaže on, potroši za pola dana sarajevskoga festivala.

Radovi na izgradnji mosta počeli su 1999. godine, a cijeli projekt povjeren je Jedinici za izgradnju i koordinaciju (PCU) koja je u suradnji s UNESCO-om i Svjetskom bankom prije nekoliko mjeseci uspjela dovršiti složeni pilot projekt potpune rekonstrukcije mosta. Na raspolaganju za gradnju mosta, ali i okolnih zgrada te kula Tare i Halebije, bilo je oko 15 milijuna dolara. Iz tih sredstava bit će obnovljena i zgrada HKD "Napredak".

Radove na obnovi mosta najvećim dijelom izvela je Turska tvrtka ER-BU, dok je poslove nadzora uspješno završila hrvatska tvrtka OMEGA Engineering iz Dubrovnika. Tijekom projekta došlo se i do značajnih arheoloških otkrića i potvrda da je prije Starog mosta postojao lancani most, stariji za 100-tinjak godina od Staroga mosta. Među prvim zemljama zainteresiranim za doniranje sredstava za njegovu obnovu našla

- Most smo prekrili plahtom i nju će zbog simbolike skinuti djeca i mladi Mostara. Neće to biti nikakvi političari, oni to nisu zaslužili - bio je odlučan Kupusović.

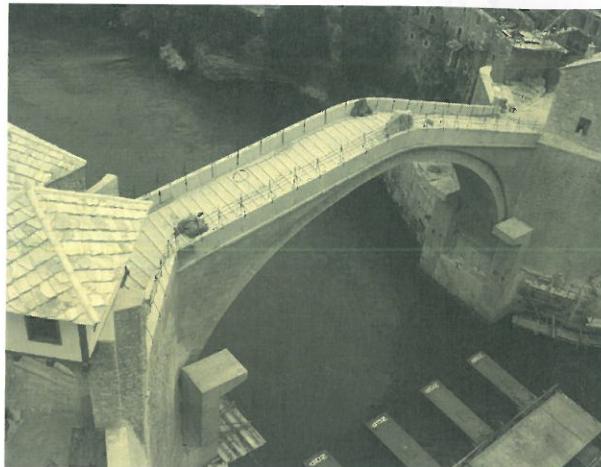
se i Republika Hrvatska, koja je uz Italiju, Nizozemsku, Francusku, Tursku i najveći donator s oko 600 tisuća dolara, a sredstva za izgradnju dali su i Svjetska banka, Razvojna banka Vijeća Europe te Grad Mostar 1,5 milijuna dolara.

Obnova luka Staroga mosta, kao najzahtjevniji posao, započela je u ljeto prošle godine kada je talijanski predsjednik Carlo Azeglio Ciampi udarcem dljetom u kamen na simboličan način otpočeo te radove. On je tada rušenje mosta nazvao barbarskim činom i uvredom za svjetsku kulturnu baštinu. Radove na mostu prije dvije godine obišao je i tadašnji hrvatski premijer Ivo Račan, a na svečanosti otvorenja očekuje se i dolazak hrvatskog predsjednika Stipe Mesića, kojemu bi to bio prvi službeni dolazak u Mostar od kada je na toj dužnosti.

srpnja 2004.

GRADSKI VJEĆNICI S GRADONAČELNIKOM I DOGRADONAČELNIKOM OBIŠLI MOST

NEMA VIŠE NI TEHNIČKIH NI FINANCIJSKIH PREPREKA SVEČANOJ CEREMONIJI

MOSTAR - Gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i dogradonačelnik Ljubo Bešlić te predsjednik Gradskog vijeća Mostara Ivan Musa obišli su nakon sjednice Gradskoga vijeća, zajedno s vijećnicima, Stari most i povijesnu jezgru Staroga grada.

Na samom Starom mostu razgovarali su s redateljem svečanosti Sulejmanom Kupusovićem, koji ih je upoznao s aktivnostima za svečanost otvorenja.

Tom je prilikom gradonačelnik Jahić kazao kako je Organizacijski odbor dobio 500 tisuća maraka od federalne Vlade te isto toliko od Predsjedništva BiH, i da više ne bi trebale postojati ni tehničke niti financijske prepreke da svečanost otvorenja Staroga mosta prođe u najboljem redu.

srpnja 2004.

PROMEDIAPHOTO: BESPLATNE FOTOGRAFIJE
S CEREMONIJE U MOSTARU

OVIM ŽELIMO DATI SVOJ DOPRINOS MOSTU, MOSTARU I NJEGOVU PROMOCIJI

MOSTAR - Prvi bh. internet foto portal "Promediaphoto" iz Mostara okončao je sve pripreme za uspješno i besplatno distribuiranje fotografija s ceremonije otvorenja Starog mosta i stare gradske jezgre Mostara.

Ovaj portal je u tu svrhu angažirao nekoliko fotografa, a fotografije s ceremonije će tijekom trajanja svečanosti i po njezinom završetku biti besplatno dostupne svim svjetskim internet portalima i tiskanim medijima na web adresi www.promediaphoto.com. Na ovaj, pothvat, istaknuli su u agenciji "Promedia" odlučili su se radi njihovog vlastitog doprinosa obnovi Staroga mosta i njegova promociji u čitavom svijetu.

Također, u arhivi ovog servisa nalazi se više stotina fotografija iz različitih faza gradnje mosta, a fotografije sa svečanosti otvorenja zaokružile bi jednu cjelinu u cijelom projektu.

srpnja 2004.

PRED CEREMONIJU OTVORENJA STAROGA
MOSTA ASHDOWN U MOSTARU

NESIGURNOST SKUPA OTJERALA STRANE DUŽNOSNIKE

MOSTAR - Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH Paddy Ashdown posjetio je jučer Mostar kako bi iz prve ruke od gradonačelnika Mostara Hamdije Jahića i dogradonačelnika Ljube Bešlića saznao sve pojedinosti oko svečanosti otvorenja Starog mosta i stare gradske jezgre, koja će se dogoditi točno za tjedan dana.

Ashdown je, obraćajući se novinarima, kazao kako se otvorenjem mosta simbolično poručuje svijetu da se Mostar i cijela BiH obnavljaju.

- Mislim da je slika rušenja Starog mosta obišla TV ekrane cijelog svijeta i uvjeren sam kako će i u petak 23. srpnja slika obnovljenoga Starog mosta obići sve ekrane svijeta - kazao je Ashdown.

Gradonačelnik Jahić i dogradonačelnik Bešlić kazali su kako su upoznali Visokoga predstavnika o tijeku radova i pripremi za otvaranje Starog mosta te o finansijskim poteškoćama, istaknuvši kako je unatoč svemu napravljen veliki posao i nadvladane sve poteškoće oko financiranja. Gradonačelnik Jahić poručio je građanima Mostara da će, uz visoke uzvanike, biti mjesta i za Mostarce, kako bi pratili svečanost otvorenja.

Dogradonačelnik Bešlić je istaknuo kako su neke informacije o sigurnosnoj situaciji pridonijele da brojni strani dužnosnici odustanu od dolaska na svečanost otvorenja Starog mosta. Oni su zamolili Visokoga predstavnika da se u idućim danima pošalje pozitivna poruka iz Mostara, kako bi se te negativne posljedice umanjile.

srpnja 2004.

**MOSTARSKO-DUVANJSKA I TREBINJSKO-MRKANSKA BISKUPIJA
BISKUPSKI ORDINARIJAT MOSTAR**

Ulica biskupa Čule bb., pp. 54 - 88000 MOSTAR
(tel. ++387/36/331-469; fax: 331-472; e-mail: biskupija@gmx.net)

Mostar, 17. srpnja 2004.
Prot.: 941/2004.

Cijenjenoj gospodi:

**HAMDIDI JAHIĆU, Gradonačelniku
LJUBI BEŠLIĆU, Dogradonačelniku
M O S T A R**

Poštovani Gradonačelniče i Dogradonačelniče!

Primio sam vaš poziv, poslan faksom 14. srpnja ove godine, s obzirom na ceremoniju otvaranja ponovno sagradena Staroga mosta, simbola «obnove mira, suživota i tolerancije», kako stoji u pozivnici. Inauguracija je zakazana za 23. srpnja ove godine.

Svjesni smo da nam Stara kamenka čuprija, koliko god majstorski rekonstruirana, nije kadra biti znakom one nužne socijalne «obnove mira, suživota i tolerancije», kao što bi nam to mogli biti, na primjer, Statuti grada Mostara, kad bi bili temeljito pravedni.

Isto smo tako svjesni da nam ni obnovljeni Stari most ne može biti znamenom snošljivosti, suživota i mira, ako jednomu dijelu građanstva Mostara Jubilarni Kristov Križ na Humu predstavlja religiozni trn u oku. Voljeli bismo kad bi se taj religiozni znak smatrao Simbolom ljubavi i mira između ljudi i Božjih i ljudi među sobom, kao što mu i jest religiozna poruka.

I prethodni biskup na mostarskoj katedri, blagopokojni Petar Čule, i sadašnji nižepotpisani, kao građani ovoga grada, ugradili smo mostarski most u svoje biskupske grbove, i to u jeku nesretnih ratova, jedan 1942., a drugi 1992. godine, želeći time očitovati svoje neslaganje s ratom i svoju volju za povezivanjem ljudi i naroda, prošlosti i sadašnjosti, svjesni da pravi mir i zajednički život daje u prvom redu mudri i svemogući Bog.

Stoga ako se kao građani duhovno i humano ne budemo obnavljali i rasli u ljudskoj povijesnoj i narodnoj istini, u društvenoj pravdi, u solidarnosti i uzajamnu poštovanju vlastitih identiteta, sigurno nam kameni most neće biti toliko znak mira, suživota i tolerancije koliko, možda, svojevrstan magijski nadomjestak neprolaznih vrednota.

To sam svoje iskustvo u više navrata i u javnosti iznosio govoreći o raznim značenjima Staroga mosta, i onoga i ovoga. To je ponovno objelodanjeno u knjizi «Stari mostovi u Mostaru», koju je nedavno priredila i objavila mostarska izdavačka kuća «Crkva na kamenju». Slobodan sam vam u prilogu poslati tu publikaciju.

I bez obzira na sve spomenuto, budući da sam, predviđeno već odavno, zauzet terminom koji koïncidira s navedenim nadnevkom, boraveći izvan Mostara i Hercegovine, neću biti u mogućnosti nazočiti zakazanoj inauguraciji.

Vama, kao Gradonačelniku i Dogradonačelniku Mostara, i ovom i svakom prilikom, želim sve najbolje od Boga u vašem osobnom, obiteljskom i u upravno-gradskom životu

i s poštovanjem vas pozdravljam

+ Ratko Perić

Ratko Perić, biskup

U MOSTARU OTVOREN MEĐUNARODNI
PRESS CENTAR ZA PRAĆENJE CEREMONIJE
OTVORENJA STAROGA MOSTA

ČETRDESET VISOKIH IZASLANSTAVA I PET DRŽAVNIKA DOLAZI U MOSTAR NA SVEČANOST OTVORENJA STAROGA MOSTA

MOSTAR - Jučer je u Mostaru i službeno otvoren Međunarodni press centar za svečanost otvorenja Staroga mosta i stare povjesne jezgre u Mostaru. Press centar su otvorili gradonačel-

Do sada je svoj dolazak potvrdilo više od 40 visokih izaslanstava, pet predsjednika država i nekolicina premijera i ministara.

nik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i dogradonačelnik Ljubo Bešlić zaželjevši svim novinarima dobrodošlicu i da iz Mostara prenesu dobre vijesti i pozitivnu sliku.

Gradonačelnik Jahić i dogradonačelnik Bešlić kazali su kako su svi radovi dva dana prije svečane ceremonije završeni i da samo predstoje aktivnosti na uljepšavanju grada za svečanost otvorenja mosta, te da očekuju veliki broj izaslanstava i gostiju tog dana u Mostaru. Do sada je svoj dolazak potvrdilo više od 40 visokih izaslanstava, pet predsjednika država i nekolicina premijera i ministara. Glede finansijskih sredstava za ovu svečanost Jahić je istaknuo kako je

Detalj s press konferencije

Press centar bit će otvoren do 25. srpnja, a svoj dolazak uz brojne domaće potvrdili su i brojni inozemni novinari i TV kuće, a do sada se akreditiralo preko 500 njih.

od predviđenih 3,7 milijuna s entitetske i državne razine pristiglo samo 1,5 milijuna te da nije zadovoljan finansijskom potporom gradu Mostaru za ovu svečanost, kao i to da je naporima i sredstvima iz gradskog proračuna u iznosu od 2,5 milijuna KM, koja su racionalno raspoređena, cijeli projekt priveden kraju. Na upit jesu li pojedini predsjednici država i izaslanstva umjesto u mostarsku najavili dolazak u sarajevsku zračnu luku, zbog slabe sigurnosti i opremljenosti Zračne luke Mostar, dogradonačelnik Bešlić je kazao kako je Zračna luka Mostar sigurna i spremna za prihvatanje svih gostiju i izaslanstava. Pojedina su izaslanstva željela sletjeti u Sarajevo jer će uz Mostar boraviti i u službenom posjetu BiH – dodaо je on.

Press centar bit će otvoren do 25. srpnja, a svoj dolazak uz brojne domaće potvrdili su i brojni inozemni novinari i TV kuće, a do sada se akreditiralo preko 500 njih.

U MOSTARU POTPISANA DEKLARACIJA
IZMEĐU ZEMALJA JUGOISTOČNE EUROPE O
KULTURNOJ SURADNJI

PROMIJENITI STEROTIPE O TOMU KAKO ŽIVIMO NA KONFLIKTNOM PODRUČJU

MOSTAR - Ministri kulture zemalja jugoistočne Europe - Makedonije, Srbije, Crne Gore, Bugarske, Rumunjske, Hrvatske, Albanije, Bosne i Hercegovine te Italije potpisali su jučer u Mostaru Deklaraciju kojom se obvezuju na me-

đusobnu suradnju. Iako nije stigao na početak konferencije, ministar kulture Albanije ipak je stigao na potpisivanje Deklaracije, dok će njegov kolega iz Moldavije Deklaraciju potpisati naknadno. U idućih 12 mjeseci organizirat će se novi sastanak na razini ministarstava ovih zemalja kada će se konkretizirati dijelovi jučer potpisane Deklaracije. Ministarsku konferenciju otvorio je predsjedatelj Predsjedništva BiH Sulejman Tihić koji je istaknuo kako je BiH kao

- Moramo iza leđa ostaviti prošlo stoljeće koje se pokazalo kao jedno od najmraćnijih i najtužnijih. Moramo se okrenuti građenju novoga društva i civilizacije - kazao je Urbani.

cjelina ova regija u malom, jer stoljećima u njoj žive različiti narodi i vjeroispovijesti.

- Vrijeme je da se promijene stereotipi o tomu kako je ovo konfliktno područje. Jer različitost je naše bogatstvo i prednost, a nikako nedostatak - kazao je Tihić otvarajući konferenciju. U obraćanju sudionicima konferencije talijanski ministar kulture Giuliano Urbani posebno se

Konferencija ministara kulture jugoistočne Europe

osvrnuo na značaj obnove Staroga mosta u Mostaru, ističući kako on predstavlja značajnu razmjenu kultura i civilizacija.

- Moramo iza leđa ostaviti prošlo stoljeće koje se pokazalo kao jedno od najmračnijih i najtужnijih. Moramo se okrenuti građenju novoga društva i civilizacije - kazao je Urbani. Dobar rad konferencije zaželio je i gradonačelnik Mostara Hamdija Jahić, istaknuvši kako se nuda da će nakon uspješne rekonstrukcije Staroga mosta proces obnove kulturne baštine biti još aktivniji.

Ministar civilnih poslova BiH Safet Halilović, u ime domaćina, podsjetio je na programe zaštite kulturnoga nasljeđa u našoj zemlji, s posebnim naglaskom na apokaliptično rušenje u vrijeme rata u Bosni i Hercegovini. Hrvatski ministar kulture Božo Biškupić u obraćanju svojim kolegama, ali i drugim gostima, istaknuo je kako Vlada RH poseban značaj daje regionalnoj suradnji na svim poljima, pa tako i na području kulture.

- Otkako je Hrvatska postala kandidat za prijam u Europsku uniju ona ima još značajniju ulogu i spremna je preuzeti odgovornost približavanja Europe njezinu jugoistoku - kazao je Biškupić. Ministrica kulture Crne Gore Vesna Kilibarda kazala je kako je uvjerenja da je kultura prvo poloje na kojemu će biti osigurana suradnja i započeti projekti na kojima će se zajednički raditi na regionalnim integracijama.

- Mora se priznati da pored devastiranja u posljednjem desetljeću prošloga stoljeća postoje i spomenici koje je uništilo Zub vremena. Treba raditi na promociji kulture i kulturnoga turizma, kako bi onda kulturna baština imala i ekonomsku vrijednost - kazala je ministrica Kilibarda. I Akcijski plan Mostarske deklaracije predviđa upravo rekonstrukciju kulturne baštine kako bi ona postala dio ekonomskoga resursa prema po-kazateljima iz Republike Italije.

srpnja 2004.

NA SVEČANO OTVORENJE STAROGA MOSTA
OČEKUJE SE DOLAZAK 52 DRŽAVNA
IZASLANSTVA

NEIZRAVNA PRIJETNJA CEREMONIJI, TVRDE U OPERATIVNOM STOŽERU ZA OSIGURANJE - 232 OSOBE

MOSTAR - Od jučer je u Mostaru i službeno počeo s radom Operativni stožer za osiguranje svečanosti otvorenja Staroga mosta i stare povijesne jezgre. Po riječima rukovoditelja Stožera Zlatka Miletića, policijske snage kao i sve agencije i institucije koje se bave sigurnošću i zakonodavstvom spremne su za sve zadatke. Njegov zamjenik Srećko Glibić izjavio je kako je sigurnosna situacija u gradu zadovoljavajuća te da nema nikakvih problema u radu Operativnoga stožera.

Kao potpora snagama SFOR-a i EUPM-a u bh. teritorijalne vode u petak, 23. srpnja na sam dan svečane manifestacije, uplovit će fregata njemačke ratne mornarice. Zlatko Miletić, komentirajući špekulacije o mogućim terorističkim akcijama na sam dan otvorenja Staroga mosta,

Inače, do danas je svoje sudjelovanje na svečanoj ceremoniji potvrdilo 44 od 52 strana izaslanstva. Svečanosti otvorenja nazočiti će i princ od Walesa te princ iz Saudijske Arabije, a njihov boravak kao i cijekupnu manifestaciju osiguravat će 1881 policajac, što još nije konačan broj.

kazao je kako nema izravnih prijetnji ceremoniji ali da su identificirane 232 osobe koji bi mogle biti eventualna neizravna prijetnja sigurnosti. Na konferenciji za novinare operativni je stožer najavio dolazak 52 državna izaslanstva. Potvrđen je dolazak hrvatskoga, bugarskoga i albanskog predsjednika, dok još uvijek nema potvrde dolaska predsjednika Srbije i Crne Gore.

Inače, do danas je svoje sudjelovanje na svečanoj ceremoniji potvrdilo 44 od 52 strana izaslanstva. Svečanosti otvorenja nazočiti će i princ od Walesa te princ iz Saudijske Arabije, a njihov boravak kao i cijekupnu manifestaciju osiguravat će 1881 policajac, što još nije konačan broj.

Glibić je istaknuo kako mostarcima na samom svečanom otvorenju Staroga mosta neće biti pristupa zbog velikog broja uzvanika, ali je predviđeno da građani mogu nazočiti na sjevernom dijelu od mosta, odnosno na prostoru Ku-jundžiluka, restorana Europa i terase Labirint. Kada je riječ o medicinskom osiguranju tijekom svečane ceremonije, pomoćnik federalnog ministra zdravstva Goran Čerkez kazao je kako će teret ovog osiguranja snositi ustanove s područja Mostara, ali da će imati pomoć iz Sarajeva i iz Tuzlanske županije.

- U neposrednoj blizini Staroga mosta predviđeli smo pet ekipa hitne medicinske pomoći – kazao je Čerkez, dodavši kako surađuju sa SFOR-om u slučaju potrebe helikopterske evakuacije koja će ići sa stadiona.

srpnja 2004.

U osiguranje svečanosti uključene i ronilačke postrojbe policije

IZASLANSTVO HYPO ALPE ADRIA BANKE U POSJETU MOSTARU

U MOSTARU NOVE POSLOVNICE HYPO BANKE I NASTAVAK POTPORE KULTURNIM DOGAĐAJIMA

MOSTAR - Izaslanstvo Hypo Alpe Adria Gruppe iz Klagenfurta, predvođeno Gunterom Striedingerom, u pratnji generalnog direktora Hypo banke d. d. Mostar Petra Jurčića te novinara austrijskog Die Presse-a i ORF-a, posjetilo je u srijedu Mostar. Njih su u Gradskoj upravi Mostara primili gradonačelnik i dogradonačelnik

Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić. Kako je novinarima nakon sastanka izjavio Gunter Striedinger razlog posjeta Mostaru je ne samo svečanost otvorenja Staroga mosta, događaja koji je važan za cijelu BiH i svijet pa tako i za austrijsku javnost, nego da putem medija prenesu dojmove o aktivnostima Hypo banke te da pošalju poruku o pozitivnim pomacima i ozračju u Mostaru, koje svakako pogoduje ulaganju.

On je za skoro vrijeme najavio i otvaranje poznate Peškine kuće u Mostaru, koju je banka u potpunosti rekonstruirala te još jedne poslovničke Hypo banke u blizini staroga dijela grada.

Gradonačelnik Jahić obećao je pomoći gradskim vlasti u otvaranju poslovnice Hypo banke te izrazio zadovoljstvo obnovom Peškine kuće koja predstavlja uistinu urbani biser Mostara. Dogradonačelnik Bešlić istaknuo je kvalitetan rad banke u Mostaru te posebice njihovu ulogu u promicanju kulture i potpore kulturnim događanjima u gradu. Nakon posjeta Gradskoj upravi izaslanstvo Hypo banke i novinari obišli su i Stari most.

srpnja 2004.

Izaslanstvo Hypo banke i austrijski novinari obišli Stari most

U MOSTARU POTPISAN UGOVOR O OBNOVI
NAPRETKOVA KONVIKTA

I HKD NAPREDAK POSTOJI KAKO BI SPAJAO LJUDE

MOSTAR - Direktor i zamjenik direktora Jedinice za implementaciju projekta obnove Staroga mosta (PCU) Rusmir Ćišić i Tihomir Rozić te Arif Fajić, direktor tvrtke "Gradevinar Fajić", koja je izvođač radova, uz prisustvo gradonačelnika i dogradonačelnika Mostara Hamdije Jahića i Ljube Bešlića i dr. Franje Topića, predsjednika HKD Napredak te dr. Andrije Nikića, predsjednika mostarske podružnice HKD Napredak, potpisali su jučer Ugovor o rekonstrukciji i restauraciji konvikta HKD Napredak u Mostaru.

Projekt menadžer Ante Šain izjavio je kako je vrijednost ugovora 562.944 KM, a zgrada konvikta trebala bi se obnoviti do 28. prosinca ove godine te da realizacija ovog projekta, uz obnovu Staroga mosta i objekata susjedstva, predstavlja treću komponentu - obnovu tri objekta tri naroda - pilot projekta Sjjetske banke u obnovi kulturne baštine u Mostaru.

Direktor PCU-a Rusmir Ćišić kazao je kako je posao na međunarodnom natječaju dobila tvrtka "Gradevinar Fajić", koja se već potvrdila u ranijim radovima na polju rekonstrukcije, te je najavio skoro raspisivanje natječaja za obnovu druga dva objekta, i to Vladikina i Vakufskog dvora.

Predsjednik HKD Napredak prof. dr. Franjo Topić zahvalio je sadašnjim te bivšim čelnicima grada Mostara što su uvrstili obnovu Napretkova doma u svoje projekte. Ovom prigodom Topić je uručio zahvalnice HKD Napredak čelnicima grada Jahiću i Bešliću i predstavnicima PCU-a, te srebrenjake koji su izrađeni u čast dolaska Svetog Oca Ivana Pavla II., u Bosnu i Hercegovinu. Dr. Topić je izrazio zadovoljstvo što je ovaj ugovor potpisani uoči svečanosti otvorenja Staroga mosta koji je važan za grad Mostar.

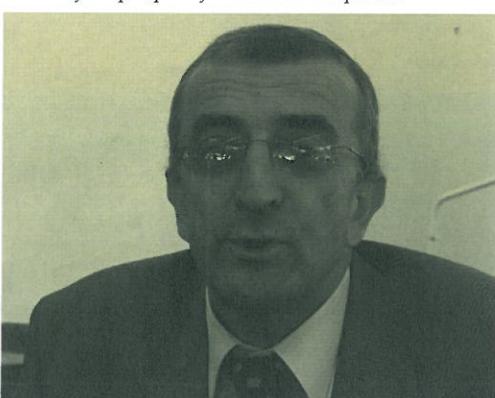
- Mostovi su napravljeni da spajaju ne samo obale nego i ljude, a ulogu da spaja i okuplja ljude ima i Napredak - istaknuo je Topić, dodavši kako se nuda da će obnovom zgrade društvo ojačati svoju aktivnost u Mostaru, školovati mlade i biti otvoreno za sve ljude, odnosno one koji različitost doživljavaju kao Božji dar, a ne opterećenje.

Gradonačelnik Jahić i dogradonačelnik Bešlić te fra Andrija Nikić također su iskazali svoje zadovoljstvo potpisanim Ugovorom, a gradonačelnik Jahić je naglasio činjenicu kako je Gradska uprava donijela odluku da prvi objekt koji će se obnavljati bude upravo dom HKD Napredak.

srpnja 2004.

Dr. Franjo Topić, predsjednik HKD "Napredak"

Predsjednik HKD Napredak prof. dr. Franjo Topić zahvalio je sadašnjim te bivšim čelnicima grada Mostara što su uvrstili obnovu Napretkova doma u svoje projekte. Ovom prigodom Topić je uručio zahvalnice HKD Napredak čelnicima grada Jahiću i Bešliću i predstavnicima PCU-a, te srebrenjake koji su izrađeni u čast dolaska Svetog Oca Ivana Pavla II. u Bosnu i Hercegovinu.

SARAJEVSKI HAYAT POKUŠAO UZURPIRATI
POZICIJE ZA SNIMANJE

PROBLEM MORALA RJEŠAVATI POLICIJA

MOSTAR - Privatna Nezavisna televizija "Hayat" iz Sarajeva pokušala je na snimateljsku "poziciju broj dva", na lokaciji pored Staroga mosta, koja je isključivo namijenjena ekskluzivnom realizatoru TV prijenosa manifestacije otvorenja Staroga mosta - Javnom radio-televizijskom servisu (PBS) BiH, instalirati svoje tri kamere.

Nakon što su, na molbu članova poslovodstva PBS, članovi ekipе NTV "Hayat" odbili napustiti ovu poziciju, slučaj je prijavljen policiji. Policijskom intervencijom, snimatelji NTV "Hayat" su uklonjeni sa spomenute pozicije.

Ugovorom je još u travnju mjesecu između Grada Mostara i PBS-a precizirano da pravo prijenosa svečanosti otvorenja Staroga mosta ima PBS, a ta TV kuća će ostalim zainteresiranim u zemlji i svijetu omogućiti preuzimanje slike s ove svečanosti.

srpnja 2004.

NTV HAYAT usurpirao poziciju PBS-a

BOGAT KULTURNO-ZABAVNI PROGRAM NA OTVORENJU STAROGA MOSTA

POLETJET ĆE GOLUBOVI MIRA, A SVE ĆE SE ZAVRŠITI VATROMETOM

MOSTAR - Svečana ceremonija otvorenja Staroga mosta u Mostaru započet će danas, 23. srpnja u 20 sati i 30 minuta intoniranjem himne Bosne i Hercegovine u izvedbi zbora Srpskoga narodnog pozorišta Novi Sad, Omladinskog zbora Zenica, Gradskoga zbora Mostar, Mostarskih kiša, vokalne grupe Allegro te Sarajevske filharmonije, pod ravnateljem Emira Nuhanovića. Sarajevska će filharmonija, uz koreografsku pratinju plesačkih skupina i mažoretkinja, izvesti "Odu radosti" L. V. Beethovenova u novom aranžmanu, nakon čega slijedi "Folk fantastico" folklornog ansambla "Camarad" iz Mostara te izvedba Gluhog glamočkog kola u koreografiji folklornog ansambla "Kolo bosansko" iz Sarajeva.

Između ostalog bit će izведен i glazbeno-scenski performans gdje će nastupiti balerine, plesne skupine, dječji zborovi te mladi glazbenici, a tijekom izvedbe s obje strane mosta pojavljuju se "vodene vile u bijelom" i šest skakača s upaljenim bakljama, u pratnji ostalih skakača. Prijeratni gradonačelnik Mostara Braca Andrić te sadašnji gradonačelnik i dogradonačelnik Mostara Hamdija Jahić i Ljubo Bešlić ispustit će iz svojih ruku bijele golubove mira, a istovremeno će, s obje strane Staroga mosta, biti pušteno 200 golubova. Otvorenje mosta bit će završeno velikim vatrometom, darom Grada Splita Gradu Mostaru.

srpnja 2004.

PROMJENE U PROTOKOLU NA DAN OTVORENJA STAROGA MOSTA

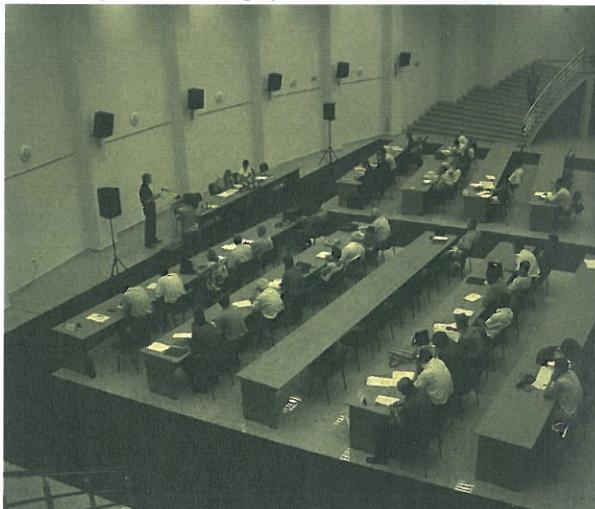
SVEČANA SJEDNICA GRADSKOGA VIJEĆA MOSTARA NEĆE SE ODRŽATI

MOSTAR - Svečana sjednica Gradskoga vijeća Mostara, koja je po programu ceremonije otvorenja Starog mosta u Mostaru bila sazvana za danas, u 10 sati u zgradi Zajedničkih institucija u Mostaru, neće se održati.

Kako je priopćeno iz Ureda za odnose s javnošću Gradskoga vijeća, sjednica se neće održati zbog dolaska velikog broja stranih visokih dužnosnika i zauzetosti prostorija u kojima se trebala održati sjednica. U tim prostorijama smješten je policijski stožer za osiguravanje svečanosti ceremonije otvorenja Staroga mosta i stare povijesne jezgre Mostara.

srpnja 2004.

Otkazana sjednica Gradskog vijeća Mostara

NA SVEČANOSTI OTVORENJA STAROGA
MOSTA MOSTARU I SVIJETU OBRATILI SE
MNOGI UZVANICI

STARI MOST JE SIMBOL DUGE I KOMPLEKSNE POVIJESTI BiH

MOSTAR – Otvorenje obnovljenoga Staroga mosta u Mostaru predstavlja pobjedu dobra i mira, pobjedu BiH kao višeetničke i višekulturene zajednice na čemu se i temelji njena povijest - izjavio je u svom obraćanju na prijemu upriličenom jučer uoči svečanosti otvorenja Starog mosta i stare gradske jezgre Mostara predsjedavajući Predsjedništva BiH Sulejman Tihić.

Tihić je naglasio kako se spajanjem obala rijeke Neretve spajaju pokidane veze među ljudima, i da obnovljeni Stari most i stara gradska jezgra trebaju biti trajan putokaz za budućnost BiH.

U svom obraćanju brojnim gostima i uzvanicima, među kojima su bili i predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić, predsjednik Srbije i Crne Gore Svetozar Marović, talijanski ministar vanjskih poslova Franco Fratini, princ Charles, bivši šef Misije UN-a u BiH Jacques Paul Klein, Bernard Bot, ministar vanjskih poslova Nizozemske, zemlje predsedavajuće Europskom unijom, naglasio je da Stari most simbolizira dugu i kompleksnu povijest BiH i da se nada da će postepeno Stari most zauzeti mjesto simbola jedinstva, jer "nema alternative pomirenju".

- EU je više od političke i ekonomске unije – ona je unija vrijednosti. Zato je potrebno da svi optuženi za ratne zločine u BiH budu privедeni pravdi, odnosno da BiH ostvari punu suradnju sa sudom u Den Haagu – poručio je on.

- U zemlji koja je izgubila više od 200 tisuća ljudi nekome možda izgleda šokantno usmje-

Svečani prijam i zajedničko fotografiranje visokih uzvaničnika i gostiju uoči svečanosti otvorenja

riti se toliko na uništene građevine, ali kvaliteta tih građevina govori o nama samima - ocijenio je povjerenik EU za vanjsku politiku Chris Patten.

Državni ministar Turske Beşir Abelaj prenio je pozdrave premijera Erdogana, koji nije mogao doputovati u BiH zbog teške željezničke nesreće, prenijevši Erdoganove želje da Stari most, koji je povezivao ljudе gotovo 450 godina, ponovno toči u budućnosti.

Nakon prijama na terasi restorana "Labirint" uslijedilo je zajedničko fotografiranje na Starom mostu, a potom su članovi Predsjedništva BiH Sulejman Tihić, Dragan Čović i Borislav Paravac uručili u kuli Helebjia, jednoj od kula Staroga mosta, zahvalnice najvećim donatorima za obnovu Staroga mosta te zaslužnim pojedinциma.

Tako su zahvalnice dobili predstavnici Svjetske banke, Republike Italije, Kraljevine Nizozemske, Razvojne banke Vijeća Europe, Republike Hrvatske, Republike Francuske, Republike Turske, UNESCO-a, Zaklade Aga Khan, Istraživačkog centra za islamsku povijest, umjetnost i arhitekturu, Svjetskog fonda za spomenike iz New Yorka te bivši dogradonačelnik Mostara Safet Oručević.

SVEČANOM CEREMONIJOM, U NAZOČNOSTI
VIŠE OD 50 DRŽAVNIH IZASLANSTAVA,
OTVOREN OBOVLJENI SIMBOL GRADA

OBNOVA STAROGA MOSTA JE VELIKI ISKORAK KOJEGA SVIJET RAZUMIJE

MOSTAR- Rekonstrukcija Staroga mosta pobjeda je nade nad nesrećom. Ovo je trenutak kada je nade u budućnost nadvladala strah od prošlosti - kazao je Paddy Ashdown, visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH, u petak navečer tijekom svečanosti otvorenja obnovljenog Starog mosta.

Ulaganje 15,5 milijuna dolara u obnovu Staroga mosta i stare gradske jezgre Ashdown je pozdravio i kao službeni predstavnik Europske unije, istaknuvši kako "ovdje nije riječ samo o arhitekturi, nego o budućnosti ovoga dijela Europe".

Tijekom petka u Mostar su pristigla izaslanstva iz više od 50 zemalja svijeta, među kojima je posebnu medijsku pozornost izazvao britanski princ Charles. On je jedini od uvaženih gostiju poštovao protokol i pokazao iznimnu spremnost na suradnju s medijima te poziranje pred mostom, unatoč temperaturi od 41 stupnja.

S posebnom pozornošću pratio se i dolazak hrvatskog izaslanstva, koje su predvodili predsjednik Stjepan Mesić i premijer dr. Ivo Sanader.

- Stari most je simbol Mostara i BiH, ali i simbol civilizacije. On je dokaz da se može surađivati i živjeti zajedno. Stari most može pridonijeti da Neretva nikad ne bude dolina suza - izjavio je hrvatski predsjednik Stjepan Mesić napominju-

Visoki gosti i uzvanici na svečanosti otvorenja

či kako je most prekrasan te "da predstavlja velik iskorak koji svijet razumije".

Među uzvanicima bili su i predsjednik Srbije i Crne Gore Svetozar Marović, talijanski ministar vanjskih oslova Franco Frattini, princ Charles, državni ministar Turske Bešir Abelaj, bivši šef Misije UN-a u BiH Jacques Paul Klein, Bernard Bot, ministar vanjskih oslova Nizozemske, provincijali Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije fra Mijo Džolan i dr. Slavko Soldo, posebni Papin izaslanik San-

tos Abril Castello te povjerenik EU-a za vanjsku politiku Chris Patten.

Televizijski prijenos priredbe na Starome mostu u petak navečer preuzeли su deseci inozemnih televizija, a samo u Turskoj to su uradila tri različita kanala. Jednoipolsatna priredba završila je pjesmom "Vjeruj u ljubav", a predsjednik Predsjedništva BiH Sulejman Tihić pri kraju programa izjavio je kako obnova mosta znači "vraćanje povjerenja u suživot".

srpnja 2004.

Vatromet na svečanosti otvorenja poklon je Grada Splita

NEKE OD IZJAVA O ČINU SVEČANOGA
OTVORENJA STAROGA MOSTA

ČAST NAM JE U NAPRETKU ŠTO ĆE NAŠ KONVIKT BITI OBNOVLJEN U SKLOPU OVOGA PROJEKTA

MOSTAR – Predsjednik Hrvatskoga kulturnog društva Napredak dr. Franjo Topić izjavio je da otvorenje Staroga mosta pokazuje da taj most pripada svim građanima Mostara i BiH.

- Mislim da je ovaj događaj veoma važan. Uostalom, dovoljno je samo spomenuti da je u Mostar došlo preko pedeset visokih državnih izaslanstava, što se vrlo rijetko događa bilo gdje. Mislim da je važno da Mostar s ovim događajem prevlada podijeljenosti - kazao je dr. Topić.

Navodeći kako, ipak, ne treba očekivati posebna čuda, Topić je naglasio da je veliki dobitak u tome što je većina građana shvatila da je obnova Staroga mosta važna i kao simbol uspostavljanja većeg povjerenja među građanima Mostara te izrazio očekivanje da se Stari most od nekih neće više koristiti u dnevopolitičke svrhe.

- Govoreći kao Hrvat, želim reći da je važno što u Mostar dolaze predsjednik i premijer Republike Hrvatske, a moram reći da je čast i zadovoljstvo Napretku što će se Napretkov mostarski konvikt obnoviti u sklopu projekta obnove Staroga mosta i stare gradske jezgre, o čemu je prije dva dana potpisani i ugovor - rekao je Topić, dodavši kako je više puta kazao da je i HKD Napredak most među ljudima ove zemlje i u tom smislu sličnost je Napretka sa Starim mostom i onim što on znači.

srpnja 2004.

DRAŠKOVIĆ: OBNOVA MOSTA DAJE NAM NADU U ZAJEDNIČKU EUROPSKU BUDUĆNOST

MOSTAR – Ministar vanjskih poslova državne zajednice Srbije i Crne Gore Vuk Drašković izjavio je jučer u Mostaru da obnova Staroga mosta daje nade u zajedničku europsku budućnost regije.

Istaknuo je kako nosi posebne dojmone, zato što je u Hercegovini, zato što je toliko puta bio u Mostaru i toliko puta prešao preko mosta.

- Bilo je to divno vrijeme kada se ovdje nije pravila nikakva međa između ljudi, bez obzira na naciju, na to da li netko ide u ovu ili onu crkvu, ili u džamiju. Rušenjem tog mosta, srušeni su ti odnosi. Podizanje ovog mosta ja doživljavam kao nadu da će se ponovno obnoviti ti divni odnosi među ljudima, narodima i vjerama ovdje u Mostaru i da ćemo, obnavljajući ono što je najbolje, što nas je vezivalo stoljećima, stići zajedno u europsku budućnost - rekao je ministar Drašković.

srpnja 2004.

Ni srbijanski ministar vanjskih poslova Vuk Drašković nije propustio svečanost otvorenja

STIPE MESIĆ: SVI ĆEMO SE MORATI NAĆI NA EUROPSKIM STANDARDIMA

MOSTAR - Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić izjavio je uoči dolaska na prijam za strana izaslanstva jučer u Mostaru, kojega je organiziralo Predsjedništvo BiH, kako Mostar ponovno ima simbol suradnje, tolerancije i ljubavi.

Upitan jesu li predviđeni neki posebni razgovori s bh. dužnosnicima, Mesić je rekao da će se razgovarati o mnogo tema, ali je dodao da BiH i Hrvatska nemaju puno otvorenih pitanja.

- Sva pitanja rješavamo vrlo dobro i mislim da smo na putu za još bolju suradnju, jer se svi moramo naći na europskim standardima - kazao je Mesić.

Inače, prilikom prolaska preko Starog mosta i starim dijelom grada hrvatski je predsjednik dočekan s pljeskom i pozdravima Mostaraca.

srpnja 2004.

Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić srdačno je dočekan u Mostaru

MARKO TADIĆ: GLAMOUR I EUFORIJA NEPOTREBNI

MOSTAR - Predsjednik Hrvatske seljačke stranke (HSS) BiH Marko Tadić, u povodu otvorenja Staroga mosta u Mostaru, izjavio je kako upućuje najiskrenije čestitke onima koji su dali doprinos obnovi Staroga mosta.

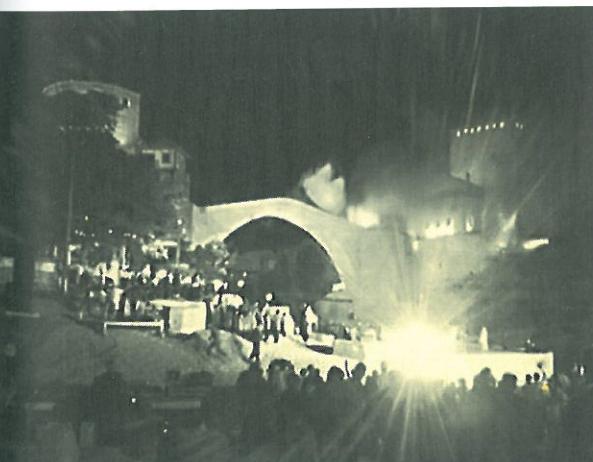
- Želim da obnovljeni Stari most istinski spoji lijevu i desnu stranu Neretve, zapadni i istočni Mostar te zapadnu i istočnu Hercegovinu. Nažalost, sumnjam da će se ta moja želja uskoro ostvariti. Izvjesno je da će novi Stari most još zadugo buditi sjećanja na ružne događaje, na duboke rane i održavati podjele - kazao je Tadić, dodajući kako sva ta euforija i nepotrebni skupi glamour oko otvorenja novoga Starog mosta samo produbljuju podjele.

- Novi Stari most teško će ikada više u srcima Mostaraca biti onaj Stari most - kazao je Tadić dodajući da je sama ceremonija besmislena i da je od nje samo rušenje mosta bilo besmislenije.

srpnja 2004.

Dr. Marko Tadić, predsjednik HSS-a

Veličanstvena svečanost otvorenja mosta

NEVEN TOMIĆ: OBNOVOM MOSTA, ON PRESTAJE BITI SREDSTVO POLITIČKE BORBE

MOSTAR - Bivši gradonačelnik Mostara Neven Tomić izjavio je da otvorenje Staroga mosta znači puno za Mostar i u povijesnom i u kulturnom, i u ekonomskom smislu.

- Naravno, on je bitan i u kontekstu obnove povjerenja. Međutim, njegovim otvorenjem definitivno će ta povijesna građevina prestati biti sredstvom onih koji su ga u proteklom razdoblju koristili kao sredstvo u političkoj borbi ili u svrhu zastrašivanja vlastitih redova. S otvorenjem njima se Stari most kao političko sredstvo izbjija iz ruke i vraća onima čiji on i jest, a to su građani Mostara, Bosne i Hercegovine odnosno svi građani svijeta - kazao je Tomić.

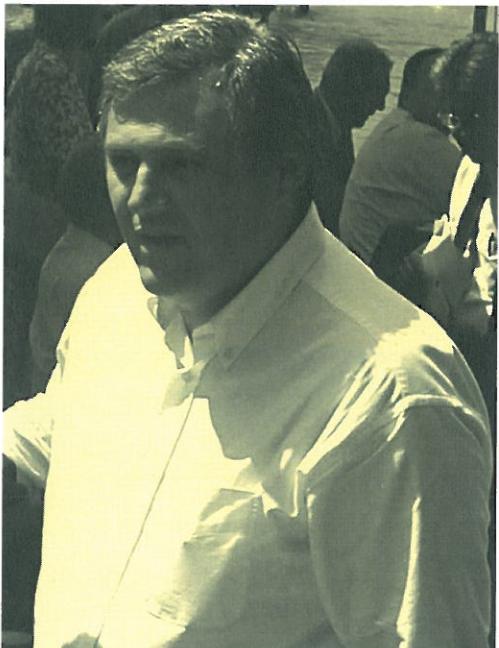
On je onima koji su most koristili u političke svrhe poručio da će sredstva svoje političke borbe ubuduće morati pronaći u nekim drugim pitanjima, kao što su ekonomija, zapošljavanje i osiguravanje boljeg prosperiteta za sve građane.

srpnja 2004.

Bivši gradonačelnik Mostara Neven Tomić

Bivši gradonačelnik Mostara Safet Oručević

SAFET ORUČEVIĆ: HTJELI SMO DA MOST PONOVO BUDE MOST SVIH NAS

USKORO FORMIRANJE AGENCIJE ZA UPRAVLJANJE STAROM MOSTARSKOM GRADSKOM JEZGROM

OSNUTAK AGENCIJE JE I UVJET ZA ULAZAK NA POPIS ZAŠTIĆENE SVJETSKE BAŠTINE

MOSTAR - Gradonačelnik Mostara Hamdija Jabić i direktor za kulturu Zaklade "Aga Khan" Stefano Bianca jučer su najavili skoro osnivanje posebne agencije za upravljanje starom gradskom jezgrom u Mostaru, koja će nastaviti institucionalni kontinuitet obnove tog područja.

Sporazum o uspostavi ove agencije potpisali su 2001. godine tadašnji čelnici Mostara Safet Oručević i Neven Tomić, a njeno osnivanje je, kako su objavljivali mediji, uvjet za upis stare grad-

MOSTAR - Bivši gradonačelnik Mostara Safet Oručević kazao je kako je presretan što je ovaj projekt uspio i što je završio onako kako je i zamišljen.

- Kada smo kretali u obnovu mosta htjeli smo da Stari most bude mjesto na kojem će se okupiti svi građani koji su podržali ideju da Stari most i dalje bude most sva tri naroda u Mostaru i BiH, kao i ponos svih građana - izjavio je Oručević.

24. srpnja 2004.

ske jezgre u popis svjetske baštine pod zaštitom UNESCO-a.

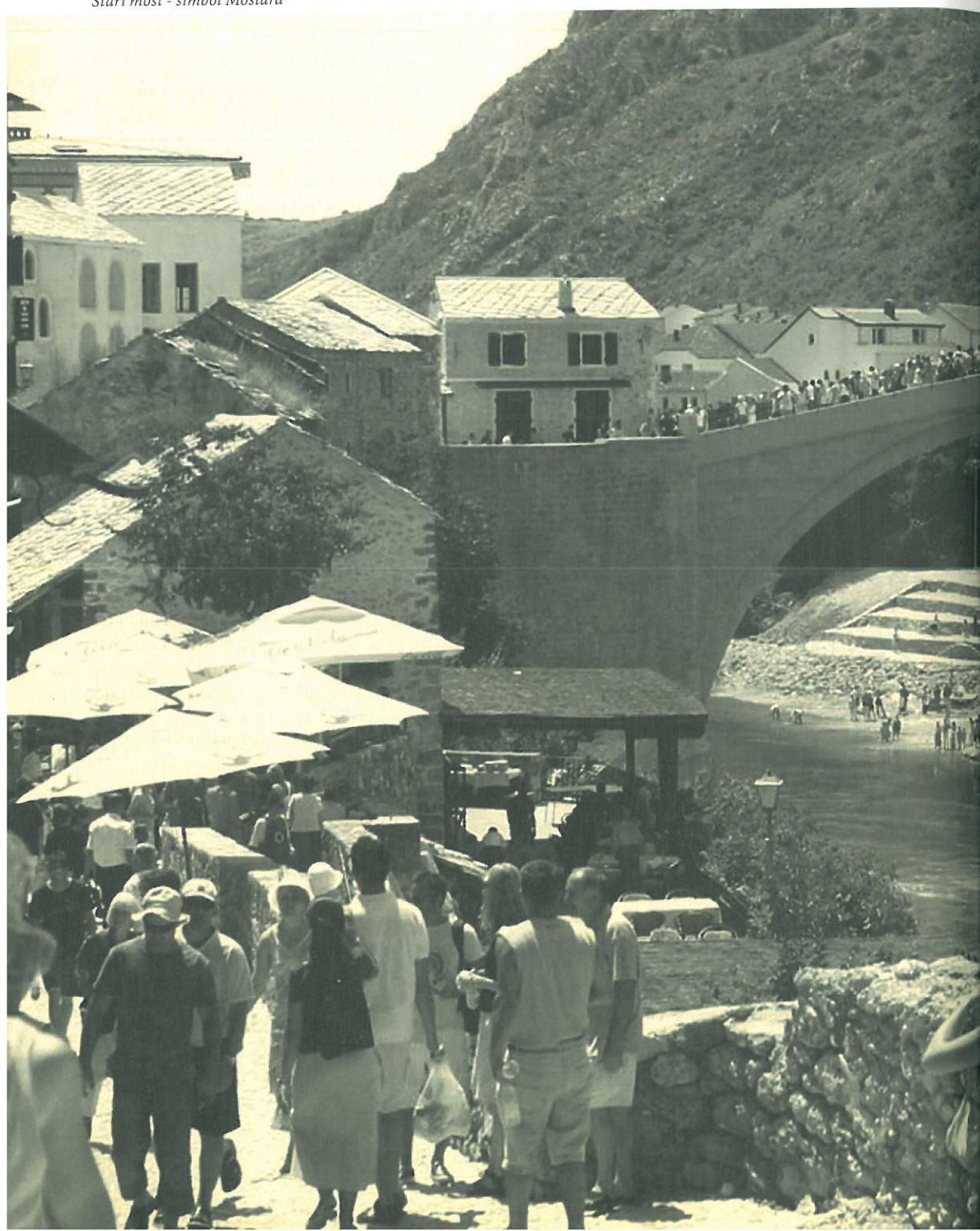
Jučer je održana svečana prezentacija realiziranih projekata i obnove u Starome gradu, a gradonačelnik Jabić je tim povodom izrazio zahvalnost Zakladi "Aga Khan" i Svjetskoj zakladi za spomenike "World Monument Fund", kao jednim od najvećih donatora obnovi kulturnopovijesnog nasljeđa u Mostaru.

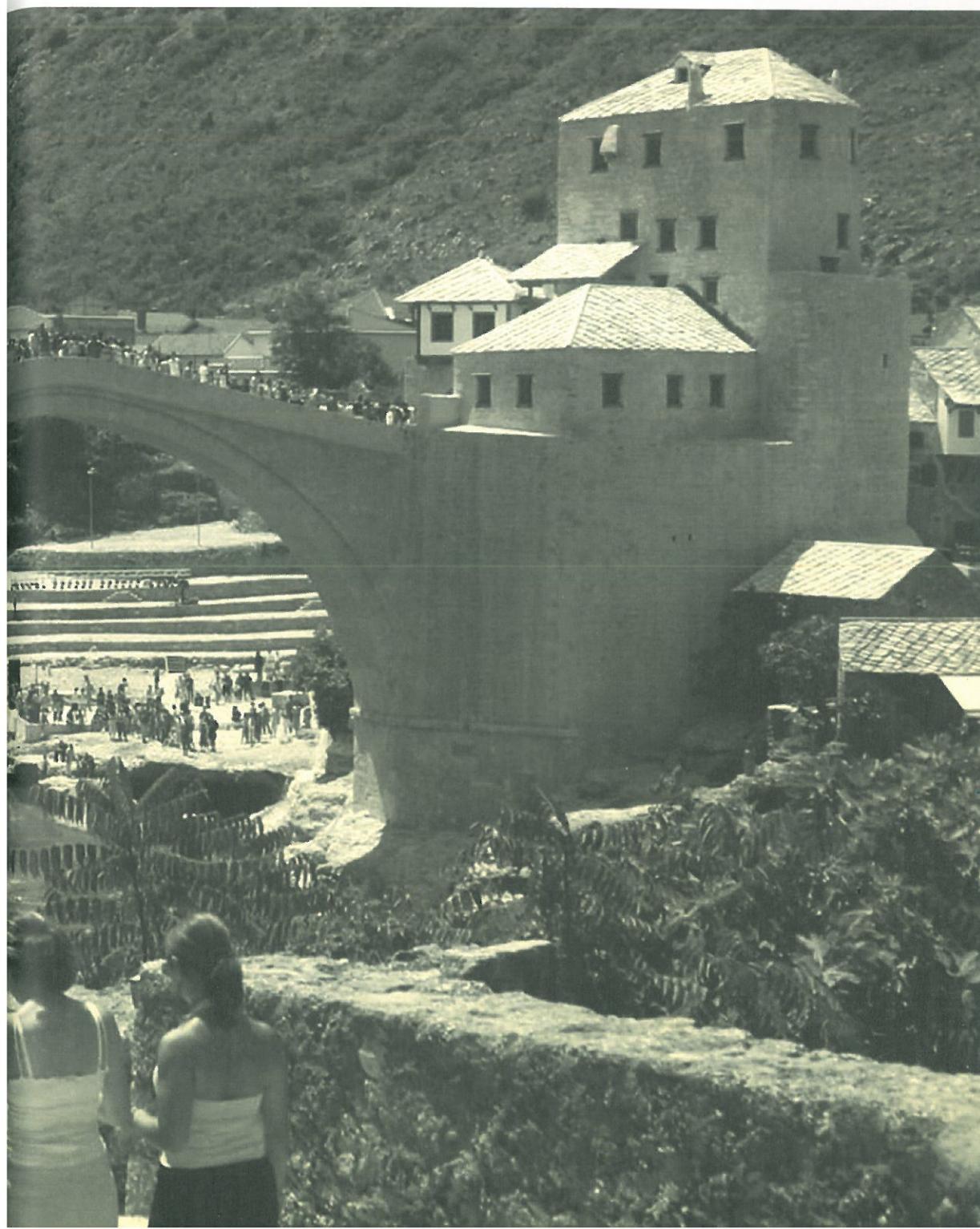
Bianca je rekao da je u cijelokupni dosadašnji proces obnove uloženo pet milijuna američkih dolara, što je više nego što je bilo koja vlada pojedinačno dala. On je kazao da je proces obnove u Mostaru bio drukčiji nego u bilo kojem drugom mjestu, pa su se tako u prvoj fazi utvrđivale promjene koje su nastale tijekom rata, kako bi se dobio okvir za ukupno djelovanje i planirala obnova "objekt po objekt". U drugoj fazi je identificirano 20 prioritetnih objekata, od kojih je do sada obnovljeno sedam.

Bianca je kazao da je Svjetska banka (WB) osigurala 2,2 milijuna dolara za obnovu zgrade Hrvatskoga kulturnog društva (HKD) Napredak u Mostaru, Vladikina i Vakufskog dvora. Treća faza bila je detaljna urbana rehabilitacija povijesnog susjedstva Staroga mosta, a četvrta faza će biti uspostava agencije za upravljanje Starim gradom i nastavak obnove u suradnji s Gradskom upravom Mostara.

Predsjednica WMF Bonnie Burnham je istaknula obnovu Djekočke škole u Mostaru, vrijednu 5,6 milijuna eura, kao zgrade koja će biti višenamjenska.

srpnja 2004.

Stari most - simbol Mostara

DIREKTOR SVJETSKE BANKE UPUTIO PISMO
ČELNICIMA JEDINICE ZA KOORDINACIJU
OBNOVE STAROGA MOSTA

ČESTITKE I ZAHVALE WOLFENSOHNA ČIŠIĆU I ROZIĆU

MOSTAR - Direktor Svjetske banke (The World Bank) James D. Wolfensohn uputio je pismo direktoru i zamjeniku direktora Jedinice za koordinaciju projekta obnove Staroga mosta i stare gradske jezgre Mostara (PCU) Ruzmiru Čišiću i Tihomiru Roziću u kojem im još jednom čestita na uspješnom završetku ponovne izgradnje Staroga mosta.

Direktor Wolfensohn je istaknuo kako posebice cijeni napore koje su uložili kako bi pokazali da je ovaj projekt obnovio izvanredan simbol Mostara.

- Isto tako cijenim posebne napore kaje ste Vi i Vaše osoblje iz Jedinice za koordinaciju obnove ulagali godinama, bez kojih ovaj projekt ne bi uspio. Naše vrijeme provedeno zajedno predstavlja dobrodošao podsjetnik jake i učinkovite veze koja se stvorila između grada Mostara i Svjetske banke - ističe u svom pismu čelnicima PCU-a direktor Wolfensohn.

Na kraju je, izražavajući svoju zahvalnost na njihovim naporima kako bi ovaj projekt uspješno završio, istaknuo svoju želju za što skorijim ponovnim posjetom Mostaru i Starom mostu.

4. studenoga 2004.

Predsjedavajući VM BiH Terzić i direktor WB Wolfensohn prilikom obraćanja novinarima

KNJIGA STARI MOST – S MJESTA DOGAĐAJA DAR JE GRADITELJIMA MOSTA

Projekt obnove koji Vam ovom prilikom predstavljamo smatra se jednim od najvećih i najvrjednijih povijesnih projekata graditeljskog nasljeđa u Europi.

Šesteročlana jedinica za koordinaciju ovog po svemu svjetskog i jedinstvenog projekta, koju je grad Mostar zadužio za taj složeni zadatak, dobila je priznanja od svih sudionika u projektu, s izrazima neskrivenog divljenja na istrajnosti, tehničkom znanju i međusobnoj koherencnosti.

Autor Miroslav Landeka je i kao građanin Mostara i kao novinar profesionalac bio aktivni sudionik novije povijesti grada, nalazio se u svakom trenutku posljednjih petnaestak godina na mjestima gdje su se izmjenjivali nesretni i sretni događaji bitni za naš grad. Ovih prvih je bilo nažalost mnogo više, i upravo zbog toga želim istaknuti njegovu ulogu čovjeka pozitivnih razmišljanja i novinara konstruktivnog stava prema onome što se događa oko njega. Pratio je svojim napisima Projekt od same ideje pa do završetka, ističući uvijek u prvi plan ono što je činjenica odnosno što je u stvari aksiom.

Kao inženjer, ja ću Vam u ovom uvodu dati neke elementarne podatke o Starom mostu kao centru Probnog projekta kulturnog nasljeđa pokrenutog 1999. g. u suradnji grada Mostara, Svjetske Banke i UNESCO-a te donatora vlada zemalja prijatelja BiH, Italije, Nizozemske, Hrvatske i Banke Vijeća Europe i drugih dobromjernih međunarodnih i domaćih institucija i pojedinaca, tako da biste lakše popratili ono što knjiga sadrži.

1452. godine u Dubrovačkom arhivu spominje se prvi put mjesto lokacije grada Mostara i vjerojatno lokalitet budućeg Starog mosta pod nazivom "duo castelli al ponte de Neretva". Mostar 1468. godine postaje dio Ottomanskog carstva, a u ottomanskim knjigama se spominje prvi put 1477. godine i opisuju ga kao naselje od 19 domaćinstava kršćana i garnizon od 25 ljudi muslimana iz različitih mesta na Balkanu, koji su čuvali most sa kulama. Tijekom 16. stoljeća Mostar se zbog velikog strateškog značaja brzo širi i unutar istog se ubrzano razvija zanatstvo i trgovina, a time grad postaje centar prosvjete, obrazovanja i kulture ovog djela Osmanskog, carstva.

Postojeći most kojeg su zatekle osmanlije bio je drven, slab i nesiguran i kao takav nije mogao zadovoljiti potrebe grada koji se širio, a ujedno i zahtjeve za prelaska vojske za vojne operacije koje su vodene u zapadnoj Hercegovini i dalje. Tako se po zapovjedi sultana Sulejmana Veličanstvenog, a i po molbi stanovništva na lokalitetu postojecog drvenog – lančanog mosta gradi kameni, koji je prema najverodostojnijim zapisima završen 1566. godine. Most je sagradio Mimar Hajrudin učenik najpoznatijeg graditelja Ottomanskog carstva Kodže Mimar Sinana uz angažiranje lokalnih klesara, zidara i tesara za koje se zna da ih je uvijek bilo na ovom području.

Vjerojatno nakon što je provjerio stijene na obje obale Neretve, Hajrudin se uvjerio da može sagraditi most bez konstrukcije koju bi temeljio u koritu rijeke, što se pokazalo kao smiono i izazovno rješenje. Umjesto temelja on je odlučio postaviti upornjake od krečnjaka koje sa krilnim zidovima povezuje uz priobalne stijene. Korijen luka – svoda naglašava jednostavnim ali snažnim profilom visine 32 cm, a raspon od upornjaka do upornjaka, s jedne strane rijeke na drugu iznosi 28,70 m. Luk je sagrađen od lokalnog kamena *tenelije* kojeg je bilo u velikim količinama u blizini mosta. Graditelj je sagradio luk koji svojim oblikom i formom iz polukruga prelazi dijelom u elipsu. Bez obzira na veliki raspon i karakteristične korištenih materijala graditelj je uspio napraviti iznimno za to vrijeme vitku i elegantnu konstrukciju luka, gdje debљina luka na čeonim stranama iznosi 77-80 cm, a širina svoda 397 cm. Svod je zidan od kvadara s radijalnim spojnicama čija je visina ravna visini čeonog luka. Kameni elementi svoda su slaganici u relativno horizontalnim slojevima po pravilu dva do pet komada po dubini svoda, a gdje su pojedini kameni elementi bili dužine i preko 2 m.

Kule mosta su smatrane konstruktivnim dijelovima koji su bili neophodni za stabilnost Staroga mosta, što

se pokazalo netočnim, jer se dokazalo da su kule sagrađene znatno prije kamenog mosta. Kule pored mosta su sagradene oko sto godina prije, moguće da su i starije, a kroz stoljeća su imale ulogu dijela fortifikacijskih utvrda na lijevoj i desnoj strani mosta koje su se koristile kao osiguranje mosta i grada od osvajača.

Mnogi svjetski putopisci, pjesnici i pisci su most u svojim djelima opisivali kao veličanstveno remek djelo i kao jednu od najvećih svjetskih znamenitosti. Tako poznati putopisac Robert Michel pišući posebnu knjigu o Mostaru i mostu govorи: "Kad bih morao kazati koji je najljepši most na svijetu, vjerojatno bi izbor pao na Stari most u Mostaru. Kao zaključak mogu ponizno reći da me nijedan drugi spomenik nije toliko oduševio kao ovaj most."

Stari most nije spajao samo obale plahovite rijeke Neretve, nego je spajao sve narode koji su živjeli na ovim prostorima (Bošnjake, Hrvate, Srbe, Židove i ostale narode). Mostar je uvijek bio jedan kosmopolitski, multietnički i multikulturalni grad. Prisutnost svih naroda i vjera gradu je davalо duh posebnu draž, ljepotu i bogatstvo življenja. 9. studenoga 1993. godine, iz dosad nerazjašnjenih razloga, Most je srušen da bi u nekom proizveo trenutno zadovoljstvo koje će ga čitav život proganjati, i činiti nesretnim kad ga ponovo ugleda kako prkosí svojom ljepotom i elegancijom na zadovoljstvo njegovih sugrađana.

Bosna i Hercegovina je dobila kredit od Svjetske Banke (Međunarodne asocijacije za razvoj – IDA), koji se, zajedno sa doprinosom ostalih donatora, koristio za financiranje Probnog projekta kulturne baštine u čijem je središtu obnova Starog mosta u Mostaru. Fondovi su se ustupili gradu Mostaru, koji je preuzeo na sebe implementaciju Projekta preko Jedinica za koordinaciju projekta, formirane u tu svrhu. UNESCO je preko Međunarodnog komiteta eksperata, pomagao u koordiniranju Projekta i osiguravao tehničku i savjetodavnu pomoć.

Probni projekt kulturne baštine se sastojao od sljedećeg:

- Obnove starog spomeničkog kompleksa uključujući "Stari most", dvije susjedne kule: Tara i Halebijia i pet neposrednih objekata uz njih,
- Obnove odabranih objekata u susjedstvu starog dijela grada,
- Rekonstrukcije ili obnove tri odabrana spomenika od značaja za kulturnu tradiciju naroda koji žive u Mostaru.

Popis ključnih sudionika u projektu i njihovi zadaci:

1. Geološka istraživanja, pregled potpornih zidova i patološka analiza (zajedničko ulaganje Conex – BiH i Yeraltı Aramacılık – Turska),
2. Projektiranje, fotogrametrija i statička izračunavanja (General Engineering – Italija),
3. Identifikacija starih građevinskih materijala i usporedba s novim građevinskim materijala za Stari most (LGA – Njemačka),
4. Rezanje blokova kamena "Tenelije" (Kara-drvo – Bosna i Hercegovina),
5. Nadzor nad rezanjem kamenih blokova (Ante Kršinić – Hrvatska),
6. Arhitektonsko izvješće i nadzor na obnovi kula "Tara" i "Halebijia" (Omega Engineering – Hrvatska),
7. Studije režima podzemnih voda na zapadnoj riječnoj obali Dr. Tomislav Ivanković – BiH,
8. Arheološka istraživanja pod zemljom na obje obale rijeke Neretve (Omega Engineering – Hrvatska),
9. Radovi na sanaciji stjenovite mase i tla ispod upornjaka – Yapi Merkezi Turska,
10. Radovi na obnovi kula "Tara" i "Halebijia" – zajednički nastup "Gradevinar Fajić" - "HP Investing" – Kara-drvo BiH,
11. Radovi na obnovi Starog mosta (Poduzeće ER-BU Turska).

Projektom je koordinirala jedinica na čelu s direktorom Rusmirom Čišićem dipl. inž., šef projekta i zamjenik direktora Tihomir Rozić dipl. arh., šef tehničke pripreme Anto Šain, dipl. inž., finansijski stručnjaci dr. Damir Zaklan i Ermana Omerović dip. oec te tehnička tajnica Sanja Landeka. Prijevode s engleskog i talijanskog jezika tijekom projekta radio je prof. Dragi Pavlović, a svoje mjesto u projektu i našu zahvalnost za brojna službena putovanja uposlenika jedinice i sudionika u projektu zaslužuje Rifat Frenjo vozač u Jedinici.

Anto Šain, dipl. ing.
rukovoditelj tehničke pripreme PCU-a

OBNOVA STAROGA MOSTA PРИБЛИŽИЛА I RATOM PODIJELJENU “SEDMU SILU”

Obnova mostarskoga Starog mosta zasigurno je najveći projekt rekonstrukcije nekog arhitektonskog objekta poduzet u zemljama bivše Jugoslavije nakon ratnih razaranja u posljednjem desetljeću prošloga stoljeća. Kada je u pitanju novinarstvo, kao profesija koja bilježi događaje ostavljajući neposredna svjedočanstva za generacije koje dolaze, može se slobodno reći da je obnova Staroga mosta i u tom segmentu pomogla da se poslijeratne barijere u gradu na Neretvi prevladaju. Naime, prvi tekstovi koje su novinari sa zapadne strane donosili iz tzv. istočnoga dijela grada bili su upravo oni koji su govorili o obnovi Staroga mosta...

Ovdašnji predstavnici sedme sile najprije su stidljivo pisali faktografske zabilješke o veličanstvenosti ovoga projekta, da bi potom te tzv. novinske crtice izrasle u tekstove koji su posvjedočili da emotivni odnos javnosti prema Starome mostu u tadašnjem zapadnome dijelu grada nije ništa manji u odnosu na istok grada...

Ona svjedoči da su novinari, koji uistinu vole ovaj grad i koji nisu opterećeni srednjovjekovnim primitivizmom, cijelo poslijeratno razdoblje zdušno i angažirano, bez obzira iz kojeg dijela grada dolazili, živjeli s obnovom Staroga mosta...

Knjiga ima i jasan dokumentarni značaj jer na jednome mjestu pruža jasan uvid, kroz neposredna svjedočenja, o svim teškoćama, uspjesima i porazima s kojima su se novovjekovni graditelji Staroga mosta susretali na svome putu obnove najznačajnijeg građevinskog spomenika Bosne i Hercegovine. Ona jasno oslikava i rast tendencije približavanja dva ratom stvorena Mostara, jer kako se tekstovi kronološki nižu tako postaju i sve živopisniji, sve angažiraniji, a na koncu i trijumfalistički.

Zvonimir Jukić, novinar Dnevnoga lista
i političkog magazina FTV-a "60 minuta"

Miroslav Landeka
(Mostar, 1967.) diplomirani je novinar i ekonomist u turizmu. Završio je Londonsku školu odnosa s javnošću LSPR. Zaposlen je kao voditelj Ureda za odnose s javnošću Gradske uprave Mostara. Dopisnik

je dnevnoga lista Slobodna Dalmacija. Bio je voditeljem dopisništva Slobodne BiH u Mostaru (1998. – 2000.), utemeljitelj je marketinške agencije EPP i jedan od utemeljitelja prvog bh. internet foto portala *Promediaphoto*. Član je Upravnog odbora Udruženja za odnose s javnošću Bosne i Hercegovine - BH PR. Radio je kao šef marketinga Hrvatskog kazališta - Otvoreni teatar Soli od 1995. do 1999. godine. Bio je član Organizacijskog odbora Kulturne manifestacije "Mostarski ljetni festival" od 2002 do 2004. godine, izvršni urednik Zbornika s Konferencije ministara kulture Jugoistočne Europe; zbirke grafika "Mostarski motivi". Bio je angažiran kao koordinator i stručni suradnik za informiranje i odnose s javnošću Međunarodnog press centra za svečanost otvorenja Stariog mosta i stare gradske jezgre Mostara. Živi sa suprugom Mirjanom i kćerkom Barbarom u Mostaru.

NAPREDAK

ISBN 9958-840-22-7

9 789958 840227

ISBN 953-6651-65-3

9 789536 651658